

मुहम्मद अल्लाहको सन्देष्टा

उहाँमाथि अल्लाहको दया र प्रशान्ति अवतरित होस्

लेखक

अब्दुर्रहमान बिन अब्दुल करीम अशीहा

४०८

अनुवादक

अतीकुर्रहमान मु.इदरीस खान मक्की

संशोधक

मुहम्मद इदरीस सलफी

محمد رسول الله

صلى الله عليه وسلم

عبد الرحمن بن عبد الكري姆 الشيحة

٤٥٢

ترجمة

عتيق الرحمن محمد إدريس خان مكي

٤٥٣

مراجعة

محمد إدريس سلفي

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

۴۰۸

सर्वाधिकार अनुवादकमा सुरक्षित छ ।

To connect Translator: 0501372254

للتواصل مع المترجم: 0501372254

अनुवादकसित सम्पर्क गर्ने नं. ०५०१३७२२५४

प्रथम प्रकाशन साल सन् २०१५ ई. सं.

निःशुल्क वितरणको लागि मात्र

۴۰۸

पुस्तक पाइने ठेगाना :-

□ इस्लामिक गाइडेन्स सेन्टर कपिलवस्तु
नगरपालिका

व.नं. ९ महुवा तौलिहवा कपिलवस्तु (नेपाल)

सम्पर्क नं. ००९७७९८९९४३७७५८

सउदी नं. 00966-0501372254

□इस्लामिक गाइडेन्स सेन्टर रबवा अल् रियाज
सउदी अरबीया

प्रस्तावना

बिस्मल्लाहिरहमानिरहीम

समस्त प्रकारका प्रशंसाहरू अल्लाहके लागि
छन् जसले यस संसारलाई उत्पन्न गच्छो, र यसमा
बसोबास गर्नुको लागि नानाथरीका प्राणीहरूलाई
अविष्कृत गच्छो, र जसले हाम्रो हृदयलाई आफ्नो
सत्मार्गतर्फ लगाइदियो, र आफ्नो श्रद्धा एवं प्रेम र
आदरबाट परिपूर्ण गरिदियो । र म गवाही दिन्छु कि
त्यस अल्लाह बाहेक कोही सत्य पूज्य छैन, त्यो
एकलै छ, त्यसको कोही सहभागी छैन । र म
गवाही दिन्छु कि मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे
वसल्लम अल्लाहका भक्त एवं सन्देष्टा र मित्र हुन् ।
जहाँलाई अल्लाहले सन्देष्टाहरूको आगमनक्रकको
अन्तराल पश्चात पठायो, ताकि समस्त
मानवजातिलाई वासना र हवसपूजाबाट बचाएर
धरती आकाशको सष्टासित संलग्न गरुन् । यसर्थ
मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम समस्त
मानवजातिका नायक थिए, र उहाँको निमन्त्रण

समस्त सृष्टिको लागि दया र मार्गदर्शन थियो, र समस्त संसारको लागि शुभसमाचार हुनुको साथै समस्त शोषित र अपमानितहरूको लागि स्वतन्त्रता पनि थियो । तसर्थ अल्लाहको अत्याधिक शान्ति र दया अवतरित होस् मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लममाथि, र उहाँका घरपरिवार र समस्त साथीहरूमाथि र ती सबैहरूमाथि जुन प्रलयसम्म उहाँको पद्धतिमा हिंडने छन् ।

प्रस्तुत पुस्तक इस्लामका प्रसिद्ध विद् शैख अब्दुर्रहमान बिन अब्दुल करीम अश्शीहा ज्यूले लेखेको एउटा लेख हो जुन मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको जीवनीको अधिकांश क्षेत्रहरूसित संलग्न कुराहरूलाई आफूभित्र समावष्टि गरेको छ, र यो सिद्ध गरेको छ कि उहाँ नै वास्तवमा यस संसारका सर्वोत्कृष्ट मानिस र वास्तविक उद्धारक थिए । त यसको विषयवस्तु अति महत्वपूर्ण भएकोले मैले यसको अनुवाद आफ्नो मातृ भाषा नेपालीमा गर्नुको लागि मनोनीत गरेको छु । यसर्थ मेरो समस्त प्रयास यस कुरामा केन्द्रित रहनेछ कि म यस किताबमा भएका समस्त कुराहरूलाई नेपालीमा उस्तै अनुवाद गर्न सकुँ जसरी यसको लेखकले दर्शाउन खोजेका छन् । मेरो अल्लाहसित प्रार्थना छ

कि अल्लाह आफ्नो दयाले मलाई मेरो लक्ष्यमा सफल पारुन्, साथै पाठकवर्गसित पनि सादर अनुरोध गर्दछु कि यस अनुवादमा कुनै त्रुटि भेटिएमा निम्नको ठेगानामा त्यस त्रुटितर्फ हाम्रो ध्यानाकर्षण गराइदिएमा तपाईंको आभारी हुनेछु ।

र मलाई आशा छ कि मेरो यो सानो प्रयासबाट जनसमुदायलाई लाभ पुग्नेछ र अल्लाह मेरो यस सानो प्रयासद्वारा हाम्रो समाजलाई कुमार्गबाट निकालेर सुमार्गमा लगाउनेछ । अल्लाहसित विन्ती छ कि अल्लाह मेरो यस प्रयासलाई कबूल गरी मलाई र मेरो घरपरिवारका समस्त सदस्यहरूलाई स्वर्ग प्रदान गरुन्, र मेरो स्वर्गीय आमा र बाजेलाई क्षमादान दिई स्वर्गमा उच्च स्थान प्रदान गरुन् । (आमीन)

अनुवादक

अतीकुरहमान मुहम्मद इदरीस खान मक्की
कपिलवस्तु नगरपालिका वार्ड नं. ९ महुवा
तौलिहवा कपिलवस्तु (नेपाल)

email- atiqkhannp1982@yahoo.com

सम्पर्क नं. ००९७९८९९४३७७५
सउदी मो. न. ००९६६५०९३७२२५४

प्रक्काथन

विस्मल्लाहिरहमानिरहीम

(शुरू अल्लाहको नामबाट जो अत्यन्त दयालु र अति कृपालु छ ।)

निःसन्देह समस्त प्रकारका प्रशंसाहरू त्यस अल्लाहकै लागि छन्, जुन समस्त संसारको प्रतिपालक हो, र अल्लाहको अत्याधिक प्रशान्ति र दया अवतरित होस् मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लममाथि र उहाँका साथीहरूमाथि, र ती समस्त मानिसहरूमाथि जुन प्रलयसम्म उहाँको अनुशरण गर्नेछन् ।

तत्पश्चातः **निःसन्देह** जब हामी समस्त मानवगणतिर पठाइएका सन्देष्टा मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको बारेमा कुरा गरिरहेका छौं भने हामी प्राचीन र वर्तमानको इतिहासले जानेको सबैभन्दा महान र श्रेष्ठ मान्छेको बारेमा कुरा गरिरहेका छौं, र हाम्रो यो निर्णय निराधार र प्रमाणहीन छैन, बरु जसले आफ्नो धार्मिक पक्षपात र व्यक्तिगत विचारधाराहरूबाट मुक्त भएर उहाँ

सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको जीवनीको अध्ययन गरेको छ, र उहाँका आचरण र शिष्टाचारहरूको ज्ञान प्राप्त गरेको हुन्छ, त्यो हाम्रो यस निर्णयबाट सत् प्रतिशत सहमत भइहाल्छ र त्यसको सत्य हुनुको गवाही पनि दिन्छ, र यस कुराको गवाही कतिपय न्यायप्रिय गैर मुस्लिमहरूले दिएका छन्, प्राध्यापक हसन अली रहेमहुल्लाह (उहाँमाथि अल्लाह दया गरुन्) ले नूरुल इस्लाम नामक पत्रिकामा भन्छन्: □ उहाँको एउटा ब्रह्मण साथीले (मित्रले) उहाँसित भन्यो: मेरो दृष्टिमा इस्लामका सन्देष्टा यस विश्वका सबैभन्दा महान र परिपूर्ण मान्छे थाए। त हसन अलीले त्यससित भनेः तिम्रो दृष्टिमा इस्लामका सन्देष्टा कुन कुरालेगर्दा यस विश्वका महान मानिस थिए? त त्यसले उत्तर दियोः किनकि म इस्लामको सन्देष्टामा नानाथरीका गुणहरू परिपूर्ण शिष्टाचारहरू र यस्ता अत्याधिक विशेषताहरू हेँदछु जुन मैले विश्वको इतिहासमा कुनै एक व्यक्तिमा एउटै समयमा एकत्रित हुँदा

□ अर्रेसलातुल मुहम्मदीया नवी सल्लल्लहो अलैहे वसल्लमको जीवनी र इस्लामको सन्देशबार आठ वक्तव्य, लेखकः सैयद सुलेमान अन्नदवी पे. ११४, ११५।

हेरेको छैन । किनकि उहाँ (सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम) यस्तो सम्राट हुनुहुन्थ्यो जसलाई समस्त अरब जगतले आत्मसमर्पण गरे, उनी तिनीहरूको माभकमा जे चाहन्थे गर्नुमा सामर्थ्यवान थिए, तर यी सबै कुरा भए पनि उनी अति विनम्रताको प्रतीक थिए, उनको यो धारणा थियो कि: उनी कुनै कुरामा सामर्थ्यवान छैनन् बरु समस्त कुराहरू उहाँको प्रतिपालक अल्लाहको हातमा छ, र उहाँलाई विशाल निस्पृहता प्राप्त थियो किनकि ठुलठूला ऊँटहरूमा लादिएका अचल सम्पत्तिहरू राजधानीमा उहाँ समक्ष आउँथ्यो तै पनि उहाँ निर्धन नै रहन्थे, र उहाँको घरमा लामो समयसम्म भोजन बनाउनको लागि आगो सल्काइदैन्थ्यो, र अधिकंश समय उनी भोकै सुन्दरथे । र यसको साथै हामी उहाँलाई एउटा यस्तो महान सेनापति पनि हेर्दछौं जुन दुर्बल र अल्पसंख्यक सेनाको नेतृत्व गर्थे अनि परिपूर्ण अस्त्रशस्त्रहरूद्वारा सुसज्जित लाखौंको सेनाबाट युद्ध गर्थे, अनि त्यस सशस्त्र बहुसंख्यक सेनालाई पूर्णतया पराजित गरे, र यसको साथै उहाँलाई अमनशान्तिलाई मनपराउने र सन्धितिर प्रोत्सहित

मान्छे पनि पाउँछौं, उनी सन्धिका शतहरू लेखिएको मिलापत्रमा ढुक्क भई पूर्ण विनम्रता र सहनशीलताको साथ हस्ताक्षर गर्थे जबकि उनको साथमा साहसी उत्तेजित र शूरवीरहरूमा आधारित हजारैको लडाकू सेना हुन्थ्यो, र उहाँ स्वयम् पनि महान् योद्धा र शूर वीर थिए जुन शत्रुको ठूलो संख्याबाट भयभीत नभइकन् एकलै उनीहरूसति युद्ध गर्थे । तर यसको साथै उहाँ अति कोमल हृदय राख्ने र दयावान महानपुरुष थिए, उहाँ रगतको एक थोपा पनि बगाउन चाहैन्थ्ये, र तपाईं उहाँलाई पूर्ण अरब महाद्वीपको हितको लागि सदैव चिन्तनमा व्यस्त हेर्नुहुन्छ, तर यसको साथै उहाँ आफ्नो घर परिवार, स्वास्नी संतान, र गरिब र विपन्न मुसलमानहरूको आवश्यकतालाई पनि पूर्ण गर्थे, र उहाँ ती मानिसहरूको बारेमा पनि चिन्तित रहन्थे जुन आफ्नो स्रष्टालाई विसिंसकेका थिए र त्यसको मार्गबाट अरुलाई पनि विचलित गर्थे, अनि उनीहरूको सुधारमाथि सदैव प्रयत्नशील रहन्थे । र समग्रमा यो भनौं कि उहाँ यस्तो महानपुरुष थिए जसलाई पूर्ण विश्वका कुराहरूको चिन्ता थियो, र

यसको साथै उहाँ अल्लाहतिर प्रवृत्त र संसारबाट विमुख थिए, त उनी संसारमा भए पनि यस्तो लाग्यो मानो उनी संसारमा छैनन् किनकि उनको हृदय अल्लाहसित र अल्लाहलाई प्रसन्न पार्ने कुराहरूसित संलग्न थियो आवद्ध थियो, उहाँले आफ्नो व्यक्तिगत स्वार्थको लागि कसैसित कहिले पनि प्रतिशोध लिएनन्, र उहाँ आफ्नो शत्रुहरूको लागि भलाईको याचना गर्थे र उनीहरूको भलाईको अभिलाषी रहन्थे, तर यसको साथै अल्लाहका शत्रुहरूलाई क्षमा गर्दैनथे नत उनीहरूलाई त्यस्तै छाड्दथे बरु जुन मानिसहरू अल्लाहको मार्गबाट अरुलाई रोक्दथे उनीहरूलाई अल्लाहबाट र नर्कको यातनाबाट सचेत गर्दैरहन्थे । र तपाईं उहाँलाई हेनुहुन्छ कि उहाँ संसारबाट विरक्त र निस्पृह थिए र यस्तो उपासक थिए जुन रात्रीमा उभेर अल्लाहको गुणगान र स्मरणमा व्यस्त रहन्थे, जसरी कि उहाँको आचरणबाट जुन समय तिमी उहाँलाई एउटा शूरवीर र तरवारबाट लड्ने योद्धा कल्पना गछौं त्यसै समय उहाँलाई चतुर र तत्वदर्शी सन्देष्टा र दोषमुक्त दूत पनि पाउँदछौं जसबेला

उहाँलाई समस्त जाति समूदायको विजेता कल्पना गरिरहेका हुन्छौ, जबकि उनी खजूरको छालापातबाट निर्मित गरिएको गुँदरीमा सुत्दथे, र यस्तो सिरानीमा अडेस लगाउँथे जसलाई पातबाट बनाइएको हुन्थ्यो । र जहिले हामी उहाँलाई अरब महाद्वीपको महान सम्राट र समस्त अरब जगतको स्वामी भन्न खोज्दछौं त्यति बेला यो कुरा पनि विचार योग्य देखिन्छ कि उहाँ समक्ष अरब महाद्वीपका कुनाकाप्चाबाट ऊँटहरूमा लादिएर अचल सम्पत्ति आउँथ्यो तर उहाँका घरपरिवारका मानिसहरू भोकै नै रहन्थ्ये, र समस्त धनराशि उहाँको मस्जिदको आँगनमा थुपारिएको हुन्थ्यो, र उहाँको हृदयको टुका उहाँकी प्रियतम छोरी फातिमा पानीको भाँडोमा पानी बोक्नुले र जाँता पिंधुले उहाँको शरीरमा परेको चिन्हलाई देखाउदै उहाँसित गुनासो गरिन् यस्तो समयमा जबकि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम युद्धमा मिलेको धनसम्पत्ति र दास दासीहरूलाई मुसलमानहरूमा वितरण गरिरहेका थिए तर उहाँको छोरी ती दुआहरू बाहेक जुन उहाँले उनीलाई आफ्नो प्रतिपालकसित याचना

गर्नुको लागि सिकाएका थिए त्यस बाहेक त्यस अचल सम्पत्तिबाट केही पाएका थिएनिन् । र एक दिन उहाँको प्रियतम साथी हजरत (श्रीमान) उमर रजिअल्लाहो अन्हो (उहाँबाट अल्लाह प्रसन्न होउन्) ले उहाँको कोठामा दृष्टि हाले त उहाँले के हेर्घन् कि उनको कोठामा मात्र एउटा पातबाट निर्मित गुँदरी छ, जसमाथि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसललम सुत्का छन् । र जसले उहाँको करडमा चिन्ह पारिदिएको छ, र घरको पूर्ण सम्पत्ति मात्र एक साअ (सई) जौ जुनकि एउटा भाँडामा थियो र एउटा पुरानो पानी खाने भाँडा जुनकि एउटा खुटीमा (सिंगौरोमा) भुन्डियाइएको थियो, मात्र यो नै उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसललमको स्वामित्वमा भएको पूर्ण सम्पत्ति थियो, त्यस समय जस समय आधा अरब उपमहाद्वीप उहाँको अधीनस्थ भइसकेको थियो, अनि जब उमरले उहाँको यस्तो दयनीय अवस्था हेरे त आफूमाथि नियन्त्रण राख्न सकेनन् बरु उहाँको आँखाबाट आँसु भर्नथाल्यो, त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसललमले उहाँसित सोधे:

"ما يبكيك يا عمر؟ فقال : وما لي لا أبكي إن قصر وكسري يتمتعان بالدنيا وينعمان بنعيمها وإن رسول الله ﷺ لا يملك إلا ما أرى، فقال له الرسول ﷺ : أما ترضى يا عمر أن يكون ذلك نصيب كسرى وقبص من نعيم الدنيا وتكون لنا الآخرة خالصة من دون الناس؟!".

अर्थ : हे उमर तिमीलाई कुन कुराले रुनुमा बाध्य गरिदियो ? त हजरत उमरले भनेः म किन नरोऊँ, कैसर र किस्रा (त्यस समयका दुई सम्राट) संसार र संसारमा भएका नानाथरीका आनन्दमय अनुकम्पाहरूबाट भोगविलास गरिरहेका छन् र अल्लाहका सन्देष्टा मात्र यतिका मालिक छन् जति म हेरिहेको छु, त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भनेः हे उमर के तिमी यस कुराबाट प्रसन्न र संतुष्ट छैनौ कि कैसर र किस्राको भाग्यमा मात्र यस संसारको भोगविलास र आनन्द होस् र हामीहरूको भाग्यमा परलोकको जीवनको आनन्द विशिष्ट होस् जसलाई हामी बाहेक कोही नपाओस् ? ।

र जब रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले मक्का विजय गर्ने उद्देश्यले तयार आफ्नो सेनाको सर्वेक्षण गर्नलागे र त्यस बेला अबू सुफियान उहाँको काका हजरत अब्बासको छेउमा नै उभेका थिए र दुवैजना मुसलमान योद्धाहरूको सेनालाई एक टक हरिरहेका थिए कि उनीहरूको सामुन्ने त अत्याधिक झण्डाहरू फहराइरहेका छन्, र अबू सुफियान अहिलेसम्म नास्तिक र इस्लाम विरोधि नै थिए, अनि जब उनले मुसलमानहरूको यो शक्ति र तिनीहरूको सेनामा शामेल भएका मुसलमानहरूका चत्थाहरूलाई हेरेर, र यो अवस्था हेरेर कि उनीहरू मक्काका पहाडहरूमाथिबाट त्यस बाढी भैं बगिरहेका छन् जसलाई नत कोही रोक्न सकछ नत छेक्न नै सकछ मनमनै भयभीत भए, र आफ्नो साथी (हजरत अब्बास) सित भन्नथाले: हे अब्बास तिम्रो भतिजो त ऐउटा विशाल सम्राट भइसकेको छ ! त अब्बासले भनेः (र उहाँको (हजरत अब्बासको) दृष्टिकोण अबू सुफियानको दृष्टिकोणबाट भन्नि थियो) कि: हे अबू सुफियान ! यो राजसत्ताको कुरो होइन, बरु यो

दूतत्व र अल्लाहको आमन्त्रण पुऱ्याउने दायित्वको कुरो हो ।

र अदी अत्ताई जुन कि त्यस हातिम ताईका छोरा थिए जुन उदारता उपकारमा पूर्ण विश्वमा प्रसिद्ध थियो, उनी (अदी) तै गोत्रका (कुलका) अगुवा र नायक थिए । एक दिन मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको बैठकमा उपस्थित भए र त्यतिखेर अदी ईसाई धर्मका धर्मावलम्बी थिए, त उहाँले जब सशस्त्र अवस्थामा पनि सहाबाहरूको रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम प्रति श्रद्धा र आदरलाई हेरे त उहाँको हृदयमा दूतत्व र समाटत्व बीचको विविधतामा शंका र असमंजस उत्पन्न भयो, उनी मनमनै भन्न थाले कि यो (मुहम्मद) राजा हो अथवा अल्लाहका सन्देष्टाहरूमध्येबाट एउटा सन्देष्टा ? र उनी यसै सोचविचारमा थिए कि मदीनाबासीहरूमध्ये एउटी दरिद्र दासी रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको दरबारमा उपस्थित भई र उहाँसित भनिः हे अल्लाहको सन्देष्टा मतपाईसित एउटा गोप्य कुरा गर्न चाहन्छु, त उहाँले त्यससित भन्नु भयो:

"انظري في أي سكك المدينة شئت أخلو لك، ثم نهض
معها وقضى لها حاجتها."

अर्थ : तिमी मदीनाको जुन सुकै ठाउँमा (गल्लीमा) मसित एकान्तमा कुरा गर्न चाहन्छौ म त्यसको लागि तयार छु, अनि उहाँ त्यसको साथमै प्रस्थान गर्नु भयो र त्यसको आवश्यकतालाई पूर्ण गर्नु भयो ।

त जब हातिमको छोरा अदीले उहाँको यो विशाल विनम्रतालाई हेर्नु भयो जबकि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्नो साथीहरूको माझमा सम्राट भैंथिए, त उहाँबाट (अदीबाट) समस्त शंका सन्देह लुप्त भए, र सत्यता स्पष्ट भयो, र यस कुरामा उहाँको दृढ विश्वास भयो कि यो त वास्तवमै अल्लाहको दूतत्व नै हो, अनि उहाँले आफ्नो सलीबलाई भाँचेर पर फालिदिए, अनि इस्लाम कबूल गरेर रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमका साथीहरूसँगै इस्लामको प्रकाशभित्र प्रवेश गरे ।

र हामी मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको बारेमा केही मुस्तशिरकहरू (पूर्वीय गैर मुस्लिम विद्हरू) का उदगारहरूलाई पनि वर्णन गर्ने छौं।[□]

र हामी मुसलमानहरू उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको दूतत्वमाथि आस्था राख्दछौं र हामीलाई यस्ता उदगारहरूको कुनै आवश्यकता छैन तर यसलाई वर्णन गर्नुका दुई प्रमुख कारणहरू छन्:

□ पहिलो कारण : हामीले गैर मुस्लिम विद्हरूका केही उदगारहरूलाई यस कारण वर्णन गरेका छौं ताकि त्यसलाई ती मुसलमानहरू पढ्नु जुन मात्र इस्लामको नामबाट अवगत छन्, अनि उनीलाई यो थाहा होस् कि एउटा गैर मुस्लिम मान्छे उनीहरूको

[□] र यो ज्ञात रहोस् कि गैर मुस्लिम विद्हरूद्वारा इस्लामको अध्ययन गर्नुमा विभिन्न उद्देश्यहरू हुन्छन्, केही इस्लामको अध्ययन यस उद्देश्यले गर्दैन् कि उनीलाई सत्य धर्मको खोज हुन्छ, अनि यस्ता मानिसहरूमध्ये अधिकाशलाई अल्लाह इस्लाम धर्मको सत्यतातिर र त्यसको अनुशारण गर्नुतर मार्गदर्शित गरिदिन्छ। र उनीमध्ये केही इस्लामको अध्ययन यस उद्देश्यले गर्दैन् ताकि उनीलाई यस धर्ममा भएका कुनै कमी कमजोरीबारे ज्ञान प्राप्त होस् (उनीहरूको दृष्टि अनुसार) ताकि त्यसको माध्यमले उनी इस्लाममाथि टिप्पणी गर्न सक्नु र त्यसका निर्देशनहरूलाई निर्मूल गर्न सक्नु, (र यो यसरी कि:) यस धर्म विरुद्ध नानाथरीका सन्देहजनक र शंकास्पद कुराहरूको प्रसारण गरेर त्यसमा आफूतिरबाट मिथ्यारोपण गरेर, त यस्ताखालका मानिसहरूको प्रयास विफल भइहाल्छ। र तिनीहरूमध्ये केही इस्लामको अध्ययन विज्ञान र धर्म मानेर गर्दैन्, र यस्ताखालका अधिकांश मानिसहरू नै यसमा भएका स्पष्ट सत्यता र बहुमूल्य ज्ञानलाई सबै समक्ष सुदर्शित गर्दैन्।

नबीको बारेमा के भनिरहेको छ जसको अनुशरण उनीहरू त्यागिसकेका छन्, त कदाचित यसबाट उनीहरू पुनः पूर्ण सत्यताको साथ आफ्नो धर्मतिर फर्केर आउन् ।

□ दोस्रो कारण : हामीले गैर मुस्लिम विद्हरूको उदगारलाई यस कारण पनि वर्णन गरेका छौं कि सम्भवतः यसलाई गैर मुस्लिमहरू पनि अध्ययन गरुन् ताकि यस धर्मलाई बुझुन र यस धरोहरी सन्देष्टाको वास्तविकता उनी आफ्नै जातिका मानिसहरूको मुखबाट सुनुन् जुनकि उनीहरूको भाषा बोल्दछन्, र यो आशा गरिन्छ कि यस्तो गर्नाले उनीहरू इस्लाम स्वीकार गरुन् र यो कुरा उनीहरूको लागि सत्यपथको (यस विशाल धर्मको ज्ञानको) खोजीको शुभआरम्भ सिद्ध भइहालोस् । र मेरो यस्ता मानिसहरूसित यो विनम्र अनुरोध छ कि उनी अरुको भ्रमयुक्त मनीष र विचारबाट पर रही आफ्नो मनीष र बुद्धिविवेकबाट सोचुन् किनकि उनीहरूको आफ्नो स्वयम्भको मनीष छ जसको माध्यमले उनी यदि निष्पक्षताले विचार गर्नु भने उनी सत्यबाट असत्यलाई र असत्यबाट सत्यलाई

भिन्न गर्न सक्छन् । र यस्ताखालका मानिसहरूको लागि मेरो अल्लाहसित यो याचना छ कि हे अल्लाह यस्ताखालका मानिसहरूको हृदयलाई सत्यलाई अङ्गीकार गर्नुको लागि खोलिदेउ र उनीहरूलाई त्यसतर्फ मार्गदर्शित गर, र उनीहरूलाई सुमार्गतिर पथप्रदर्शन गर ।

अब्दुर्रहमान बिन अब्दुल करीम अश्शीहा
अर्रियाद /११५३- पो. बो. नं. ५९५६५

www.islamland.org

email: alsheha@yahoo.cpm

سندھستا مُحَمَّد سَلَّلَ اللّٰهُوَّ عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ کو ہُنُو ہُنُّشٰ؟

उहाँको वंशः

उहाँ अबूल कासिम (कासिमको पिता) मुहम्मद विन अब्दुल्लाह विन अब्दुल मुत्तलिब (शुभ नाम मुहम्मद अब्दुल्लाहको छोरा अब्दुल मुत्तलिबको नाती) हुन्, उहाँको वंश अल्लाहको मित्र इब्राहीमको छोरा इस्माईलको सन्तानमध्ये अद्नानसम्म पुगदछ । उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको भनाई छः

"إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى كَنَانَةً مِّنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ، وَاصْطَفَى قَرِيشًا مِّنْ كَنَانَةً، وَاصْطَفَى مِنْ قَرِيشٍ بْنَيْ هَاشِمٍ،

وَاصْطَفَانِي مِنْ بْنَيْ هَاشِمٍ". (صحیح مسلم)

अर्थ :निःसन्देह अल्लाहले किनानालाई इस्माईलका सन्तानहरूमध्येबाट , र कुरैशलाई किनानाबाट, र कुरैशबाट हाशिमका सन्तानहरूलाई, र हाशिमका सन्तानहरूबाट मलाई मनोनीत गयो । (मुस्लिम)

त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम यस वंशावलीलेगर्दा पूर्ण विश्वका सर्वोत्कृष्ट वंशवाला हुन्, जसको गवाही उहाँका शत्रुहरूले पनि दिएका छन्, त यी अबू सुफियान हुन् जिनले इस्लाम कबूल गर्नुभन्दा अघि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमका शत्रुहरूका नायक थिए जसको गवाही उनले रोमको सम्राट हेरक्लको दरबारमा दिएका थिए, हजरत अब्दुल्लाह बिन अब्बास रजिअल्लाहो अन्हुमाको वर्णन छ कि:

"أَن رَسُولَ اللَّهِ ﷺ كَتَبَ إِلَى قِيَصْرٍ يَدْعُوهُ إِلَى الْإِسْلَامِ،
وَبَعَثَ بِكِتَابٍ إِلَيْهِ مَعَ دَحِيَّةَ الْكَلَبِيِّ، وَأَمْرَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
أَن يَدْفَعَهُ إِلَى عَظِيمِ بَصْرَى لِيَدْفَعَهُ إِلَى قِيَصْرٍ، وَكَانَ قِيَصْرٌ
لَمَا كَشَفَ اللَّهُ عَنْهُ جَنُودَ فَارِسٍ مَشَى مِنْ حَمْصَ إِلَى إِيلِيَّاءَ
شَكِراً لِمَا أَبْلَاهُ اللَّهُ، فَلَمَّا جَاءَ قِيَصْرًا كَتَبَ رَسُولُ اللَّهِ قَالَ
حِينَ قَرَأَهُ التَّمْسُوْلِيُّ هَا هَنَا أَحَدًا مِنْ قَوْمِهِ لَأَسْأَلُهُمْ عَنْ
رَسُولِ اللَّهِ، قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ فَأَخْبَرَنِي أَبُو سَفِيَّانَ أَنَّهُ كَانَ
بِالشَّامِ فِي رِجَالٍ مِنْ قَرِيْشٍ قَدَّمُوا تِجَارًا فِي الْمَدْنَةِ الَّتِي كَانَتْ

بين رسول الله وبين كفار قريش. قال أبوسفيان: فوجدنا رسول قيسر ببعض الشام، فانطلق بي وبأصحابي حتى قدمنا إيلياه فأدخلنا عليه، فإذا هو جالس في مجلس ملكه وعليه التاج، وإذا حوله عظماء الروم فقال لترجمانه: سلهم أيهم أقرب نسباً إلى هذا الرجل الذي يزعم أنهنبي؟ قال أبوسفيان فقلت: أنا أقربهم إليه نسباً. قال ما قربة ما بينك وبينه؟ فقلت: هو ابن عمي وليس في الركب يومئذ أحد منبني عبد مناف غيري، فقال قيسر: أدنوه، وأمر بأصحابي فجعلوا خلف ظهري عند كتفي، ثم قال لترجمانه: قل لأصحابه إني سائل هذا الرجل عن الذي يزعم أنهنبي، فإن كذب فكذبوه. قال أبوسفيان: والله لو لا الحياة يومئذ من أن يؤثر أصحابي عن الكذب لكتبته حين سأله عنه، ولكني استحييت أن يأثروا الكذب عنى فصدقته، ثم قال لترجمانه: قل له كيف

نسب هذا الرجل فيكم؟ قلت: هو فينا ذو نسب، قال
 فهل قال هذا القول أحد منكم قبله؟ قلت: لا. فقال:
 كنتم تتهمنه على الكذب قبل أن يقول ما قال؟ قلت: لا.
 قال: فهل كان من آبائه من ملك؟ قلت: لا. قال: فأشراف
 الناس يتبعونه أم ضعفاً لهم؟ قلت: بل ضعفاً لهم. قال:
 فيزيدون أو ينقصون؟ قلت: بل يزيدون. قال: فهل يرتد
 أحد سخطة لدينه بعد أن يدخل فيه؟ قلت: لا. قال: فهل
 يغدر؟ قلت: لا، ونحن الآن منه في مدة نحن نخاف أن
 يغدر. قال أبو سفيان ولم يمكنني كلمة أدخل فيها شيئاً
 انتقصه به لا أخاف أن تؤثر عني غيرها. قال: فهل
 قاتلتموه أو قاتلכם؟ قلت: نعم. قال: فكيف كانت
 حربه وحربكم؟ قلت: كانت دولاً وسجالاً يداً علينا
 المرة وندال عليه الأخرى. قال: فماذا يأمركم؟ قلت:
 يأمرنا أن نعبد الله وحده لا نشرك به شيئاً، وبينهانا عما

كان يعبد آباءنا، ويأمرنا بالصلة والصدقة والعفاف والوفاء بالعهد وأداء الأمانة. فقال: لترجمانه حين قلت ذلك له: قل له إني سألك عن نسبة فيكم، فزعمت أنه ذو نسب وكذلك الرسل تبعث في نسب قومها، وسألك هل قال أحد منكم هذا القول قبله فزعمت أن لا فقلت لو كان أحد منكم قال هذا القول قبله قلت: رجل يأتم بقول قد قيل قبله، وسألك هل كنتم تتهمنون بالكذب قبل أن يقول ما قال، فزعمت أن لا، فعرفت أنه لم يكن ليدع الكذب على الناس ويكتذب على الله، وسألك هل كان من آبائه من ملك فزعمت أن لا، فقلت لو كان من آبائه ملك قلت يطلب ملك آبائه، وسألك أشراف الناس يتبعونه أم ضعفاءهم، فزعمت أن ضعفاءهم اتبعوه وهم أتباع الرسل، وسألك هل يزيدون أو ينقصون فزعمت أنهم يزيدون، وكذلك الإيمان حتى

يتم، وسألتك هل يرتد أحد سخطه لدینه بعد أن يدخل فيه، فزعمت أن لا فكذلك الإيمان حين تخلط بشاشته القلوب لا يسخطه أحد وسألتك هل يغدر فزعمت أن لا، وكذلك الرسل لا يغدرون وسألتك هل قاتلتمنوه وقاتلتمكم فزعمت أن قد فعل وأن حربكم وحربه تكون دولة ويدال عليكم المرة وتداولون عليه الأخرى، وكذلك الرسل تتبعى وتكون لها العاقبة، وسألتك بماذا يأمركم فزعمت أنه يأمركم أن تعبدوا الله ولا تشركوا به شيئا، وينهاكم عما كان يعبد آباؤكم، ويأمركم بالصلة والصدق والعفاف والوفاء بالعهد وأداء الأمانة، قال وهذه صفة النبي قد كنت أعلم أنه خارج، ولكن لم أظن أنه منكم، وإن يك ما قلت حقاً فيوشك أن يملك موضع قدبي هاتين، ولو أرجو أن أخلص إليه لتجشمت لقاءه، ولو كنت عنده لغسلت قدميه. قال أبو سفيان ثم دعا

بِسْكَتَابِ رَسُولِ اللَّهِ فَقْرَئَ إِذَا فِيهِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مِنْ مُحَمَّدٍ عَبْدِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى هَرقلِ عَظِيمِ الرُّومِ سَلَامٌ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ، أَمَّا بَعْدُ فَإِنِّي أَدْعُوكَ بِدُعَائِي إِلَيْسَلَامٍ أَسْلَمْ تَسْلِمْ يُؤْتَكَ اللَّهُ أَجْرُكَ مِرْتَنِينْ إِنْ تُولِّي فَعَلَيْكَ إِثْمُ الْأَرِيسِينْ وَيَحْقُّ فَقْرَئَ فَقْرَئَ فَقْرَئَ

अर्थ : कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले एउटा यस्तो पत्र लेखे जसमार्फत उहाँ कैसरलाई इस्लामतिर आमन्त्रित गरुन्, अनि त्यो पत्र हजरत दिहिया कल्बीलाई दिएर यो आदेश गरेर पठाए कि यो पत्र बुसराको गभर्नरसम्म पुऱ्याउन् ताकि त्यो सम्राट कैसरम्म पुऱ्याओस्, र जब कैसरलाई अल्लाहले फारस (ईरान) का सेनाहरूमाथि अधिपत्य प्रदान गरेको थियो त त्यो अल्लाहको कृतज्ञता प्रकट गर्ने उद्देश्यले हिम्स नगरबाट ईलीया (शामको एउटा स्थान वा नगरको नाम) आएको थियो, अनि त्यतै त्यसलाई रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले पठाएको पत्र प्राप्त भयो, अनि त्यस पत्रलाई पढे पश्चात राजा कैसरले भन्यो कि: यताबाट कुनै यस्तो मान्छेलाई खोजेर म समक्ष ल्याऊ जुन यस सन्देष्टाको जातिबाट होस् ताकि म यस सन्देष्टाको बारेमा त्यससित केही सोधपूछ गर्नुँ । त इब्ने अब्बास भन्छन् कि: मलाई अबू सुफियानले यो खबर दिए कि उनी त्यस समय कुरैशको एउटा व्यापारिक समूहसँग थिए जुनकि शामतर्फ (सीरियातर्फ) व्यापारको उद्देश्यले हिंडेको थियो, र

त्यो समय त्यस सन्धिको समय थियो जसमा मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम र कुरैशका काफिरहरू बीच हुदैवियाको सन्धि भएको थियो । अबू सुफियान भन्छन् कि: हामीलाई कैसरको दूत शामको एउटा स्थानमा भेट्यो, अनि त्यसले हामी सबैलाई अर्थात पूर्ण व्यापारिक समूहलाई लिएर ईलीयासम्म पुग्यो, अनि हामीलाई त्यसको कोठामा प्रवेश गराइयो, त हामीहरूले हेरें कि त्यो एउटा बैठकमा बसेको छ र त्यसको टाउकोमाथि राजमुकुट पनि छ, र त्यसको वरिपरि रोमका ठूलाबडाहरू उपस्थित थिए, अनि राजाले आफ्नो अनुवादकलाई बोलायो र भन्यो कि: यिनीसित प्रश्न गर कि तिमीहरूमध्ये त्यस व्यक्तिको सबैभन्दा निकटम् आफन्ती को हो जुन व्यक्तिले सन्देष्टा हुने दावी गरेको छ ? त अबू सुफियान भन्छन् कि मैले भनें: म त्यसको निकटम् आफनती हुँ । त राजाले सोध्यो: तिम्रो र त्यस सन्देष्टा बीच कुन नाता छ ? त मैले भनें: त्यो मेरो काकाको छोरा हो, र त्यहाँ त्यस समय म बाहेक कोही पनि अब्देमनाफको सन्तानमध्येबाट थिएन । त राजाले

भन्योः यस व्यक्तिलाई मसित निकट गरिदेउ र यसका साथीहरूलाई यसको पिठ्युँ पछाडि बसालिदेउ, र आफ्नो अनुवादकसित भन्योः यस समूहसित भन कि म यस व्यक्तिसित त्यस सन्देष्टाको बारेमा केही प्रश्न गर्नेछु यदि यो व्यक्ति केही असत्य भन्छ भने तिमीहरू यसले भूठ भनिराखेको छ यसरी भन्नु, त अबू सुफियान भन्छन् कि अल्लाहको शपथ यदि मलाई यो लज्जा र भय नभएको भए कि मेरो पछाडि बसेको मेरो समुदायका मान्छेहरू मलाई भुट्टा भनिहाल्छन् भने म त्यस नबीको बारेमा भूठ अवश्य भन्ने थिएँ तर मैले भुट्टा हुने भयलेगर्दा सत्य भनें जब त्यसबारे मसित सोधियो । अनि त्यसले आफ्नो अनुवादकसित भन्यो कि यससित सोध कि : त्यस व्यक्तिको वंश तिमीहरूमा कस्तो खालको छ ? अनि मैले उत्तर दिएँ : त्यो हामीहरूमध्ये उत्कृष्ट वंशजवाला छ । अनि त्यसले प्रश्न गर्योः के यो दावी तिमीहरूमध्ये कसैले पनि कहिले गरेको छ ? अनि मैले उत्तर दिएँ : हामीमध्ये कसैले पनि यसखालको दावी कहिले पनि गरेको छैन । अनि

त्यसले प्रश्न गच्छोः के जुन कुराको दावी त्यसले गरेको छ त्यसभन्दा पहिला त्यो तिमीहरू बीच भूठ बोल्दै हिंडथ्यो ? त मैले भनें: होइन त्यो यस्तो खालको छैन । त त्यसले प्रश्न गच्छोः के त्यसको बाबु वा पूर्वजमध्ये कोही राजा थियो ? त मैले भनें: थिएन । त त्यसले प्रश्न गच्छो कि : त्यसको अनुशरण तिमीमध्ये समृद्धहरूले गर्द्धन् वा दुर्वल र कम्जोरहरूले ? त मैले भनें: बरु दुर्वल र कम्जोरहरू गर्द्धन् । अनि सोध्यो : के उनीहरूको संख्या बढौ गइरहेको छ वा घटिरहेको छ ? त मैले भनें: होइन बरु उनीहरूको संख्या बढिराखेको छ । त त्यसले सोध्योः के कुनै व्यक्ति त्यसको धर्मलाई स्वीकार गरे पश्चात त्यसबाट क्रोधित भई विमुख पनि भएको छ ? त मैले भनें: यस्तो त अहिले सम्म भएको छैन । त त्यसले सोध्योः के त्यो विश्वासघात गर्द्ध ? त मैले भनें: गर्दैन, तर हामीहरू बीच एक समयसम्मको लागि सन्धि छ र हामीलाई यसमा त्यसद्वारा विश्वासघातको भय छ । र अबू सुफियानको भनाई छ कि यस वाक्य बाहेक अरु कुनै वाक्य म मिसाउन सकेन जसद्वारा उहाँ

सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको शिष्टाचारमा कमी गर्नसकूँ जसमा मलाई भुट्ठा पनि ठहर नगर्न सकियोस् । अनि त्यसले प्रश्न गच्छोः के तिमीहरू उससित युद्ध गरिसकेका छौं वा त्यसले तिमीसित युद्ध गरेको छ ? त मैले भनें: हो गरेका छौं । अनि सोध्योः त्यस युद्धको परिणाम चाहिँ के कस्तो भयो ? त मैले भनें: युद्ध हामी बीच तुला जस्तै छ, कहिले हामी त कहिले उनीलाई विजय प्राप्त हुन्छ । अनि सोध्योः त्यो व्यक्ति तिमीहरूलाई कुन कुराको आदेश गर्दछ ? त मैले भनें: त्यो हामीलाई आदेश गर्दछ कि मात्र एउटै अल्लाहको पूजा गर र त्यसको साथमा कसैलाई साभीदार नबनाउ, र तिमीहरूका बाबु बाजेले भनेका कुराहरूलाई छाडिदेउ, र हामीलाई नमाज, दान, सत्यता, सचिरिता र ईमानदारी र धरोहरताको आदेश गर्दछ । अनि राजाले आफ्नो अनुवादकसित भन्यो कि यससित भन कि: मैले तिमीसित त्यसको वंशजको बारेमा सोधें त तिमीले भन्यौ कि त्यो व्यक्ति हामीहरूमा उत्कृष्ट वंशजवाला छ, त यस्तै सन्देष्टाहरू आफ्नो समुदायका उत्कृष्ट वंशजमा नै पठाइन्छन्, र जब

मैले तिमीसित यो सोधें कि के तिमीहरूमध्ये त्यसभन्दा अधि कसैले यो दावी गरेको छ, त तिमीले भन्यौ कि कसैले पनि यस्तो दावी गरेको छैन, त म भन्दछु कि यदि त्यस अधि कसैले यस्तो दावी गरेको भए म यो विचार गर्न सक्यें कि त्यो व्यक्ति त्यसै अधि दावी गरेको मान्छेको पदचिन्हमा हिंडेको छ, र जब मैले सोधें कि के तिमीहरू बीच त्यो यो दावी गर्नुभन्दा अधि भूठ बोल्दथ्यो, त तिमीले भन्यौ कि यस्तो थिएन, तसर्थ मलाई यो कुरो भलिभाँति थाहा छ कि जुन व्यक्ति कसैमाथि मिथ्यारोपण गर्दैन त्यो अल्लाहमाथि मिथ्यारोपण कसरी गर्नसक्छ ? र जब मैले तिमीसित सोधें कि त्यसका पूर्वजहरूमध्ये कोही राजा थियो, त तिमीले भन्यौ कि कोही पनि राजा थिएन, त म भन्दछु यदि त्यसको पूर्वजहरूमध्ये कोही राजा हुन्थ्यो भने म विचार गर्थें कि त्यो त्यसै राजसत्ताको इच्छुक छ, र मैले तिमीसित प्रश्न गरें कि त्यसको अनुशरण समृद्धहरू गर्दैन् वा दुर्वलहरू, त तिमीले भन्यौ होइन बरु दुर्वलहरू नै गर्दैन्, त दुर्वलहरू नै समस्त सन्देष्टाहरूका प्रथम अनुयायी रहेका छन्, र जब

मैले यो प्रश्न गरें कि उनीहरूको संख्या बढ्छ वा घट्दछ, त तिमीले भन्यौ उनीहरूको संख्या दिनप्रतिदिन बढ़दैजान्छ, त आस्थाको अवस्था यस्तै हुन्छ यहाँसम्म कि त्यो परिपूर्ण भइहाल्छ, र मैले यो प्रश्न गरें कि के कुनै व्यक्ति त्यस धर्मलाई अङ्गीकार गरे पश्चात त्यसबाट क्रोधित भई विमुख भएको छ, त तिमीले भन्यौ आजसम्म यस्तो भएको छैन, त मेरो भनाई छ कि यस्तै ईमानको शक्ति हुन्छ, जब हृदयमा जागृत हुन्छ त निस्कैन, र जब मैले सोधें कि के त्यो विश्वासघाती छ, त तिमीले भन्यौ त्यो विश्वासघाती पनि छैन, त यस्तै सन्देष्टाहरू हुन्छन् कसैसित विश्वासघात गर्दैनन्, र जब मैले सोधें कि तिमीले त्यससित युद्ध गरेका छौं त तिमीले भन्यौ कि हो गरेका छौं र युद्ध हामी बीच तुला भैं छ कहिले उनीहरूको पक्षमा त कहिले हामीहरूको पक्षमा, त यस्तै सन्देष्टाहरूलाई परीक्षामा हालिन्छ तर परिणामको दृष्टिले उनीलाई नै अन्तिम सफलता प्राप्त हुन्छ, र मैले सोधें कि त्यो तिमीहरूलाई कुन कुराको आदेश गर्छ, त तिमीले भन्यौ कि त्यो तिमीहरूलाई यो आदेश दिन्छ कि

एक अल्लाहको उपासना गर, र त्यसको साथमा कसैलाई साभीदार नवनाऊ, र तिमीहरूलाई नमाज, सत्यता सचरित्रता ईमान्‌दारी र धरोहरताको आदेश दिन्छ । त मलाई यस सन्देष्टाको आगमनको बारेमा पहिलादेखि नै जानकारी थियो, तर मलाई यो ज्ञान थिएन कि त्यो तिमीहरू मध्येबाट हुनेछ, त यदि तिमीले सत्य भनिराखेका हौ भने त्यो व्यक्ति मैले भएको ठाउँको पनि स्वामी बन्नेछ, र म यदि त्यस व्यक्तिसम्म पुग्न सकें भनें समस्त कष्टबाट निस्पृह भई त्यससित अवश्य भेट्ने छु, र यदि त्यसको सामीप्यता मलाई मिल्यो भने त्यसको पाइलालाई पखालेर (पिउँथे) । अनि अबू सुफियान भन्छन् कि त्यसले रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको पत्रलाई हाजिर गर्ने आदेश गच्यो जसलाई उहाँले आफ्नो दूत हजरत देहियाको माध्यमले बुसराको गर्वनरतर्फ पठाएका थिए, अनि त्यो पत्र हेरक्ललाई दिइयो, अनि त्यसले त्यो पत्रलाई पढ्नथाल्यो त त्यसभित्र यो लेखिएको थियो: शुरू अल्लाहको नामबाट जो अत्यन्तै दयालु र अति कृपालु छ, मुहम्मद अल्लाहको भक्त एवं सन्देष्टाको

तर्फबाट हेरकल रोमको सम्राटतर्फ, शान्ति होस् त्यसमाथि जुन सत्यलाई अङ्गीकार गरोस्, तत्पश्चात म तपाईलाई इस्लामको आमन्त्रणतर्फ बोलाउँछु इस्लामलाई अङ्गीकार गरेर शान्ति सुरक्षा प्राप्त गर, अल्लाह तिमीलाई दुईपटक प्रतिफल प्रदान गर्नेछ तर यदि तिमी विमुख हुन्छौ भने समस्त यसीयीनको पापको भारी तिमीमाथि नै आउने छ । “र हे किताबवालाहरू त्यो कुरोतर्फ आऊ, जुन हामी र तिमीहरू बीच एकनास र समान छ कि हामी अल्लाह बाहेक कसैको पूजा नगरौं र त्यसको साथमा कसैलाई सहभागी नबनाओं, र हामी आफै मध्येवाट अल्लाह बाहेक कसैलाई पालनकर्ता नबनाओं, त यदि तिनीहरू विमुख हुन्छन् भने भनिदेउ कि तिमीहरू गवाह भइराख कि निःसन्देह हामी आस्थावान हौं” । त अबू सुफियानको भनाई छ कि जब त्यसले आफ्नो भनाई पूर्ण गन्यो त त्यस वरिपरि भएका रोमका विशिष्ट र ठुलठूला मानिसहरूको स्वर उच्च भयो र होहल्ला हुन्थाल्यो त मलाई थाहा भएन कि उनीहरूले के भने, अनि हामीहरूलाई फर्काउने आदेश गन्यो, त जब म

आफ्नो साथीहरूको साथ बाहिर निस्कें र उनीहरूको साथ एकान्तमा भएं त उनीहरूसित भनें: अबू कब्शाको छोरोको कुरा त जाहेर भएर नै रह्यो किनकि यी पहेलोहरूको (गोराहरूको) राजा पनि त्यसबाट भयभीत छ। अनि अबू सुफियान भन्दून् कि: अल्लाहको शपथ म अवहेलित नै रहें र यस कुरामा मेरो दृढ विश्वास रह्यो कि उहाँको कुरा प्रभावी भएर नै रहन्छ यहाँसम्म कि मैले नचाहाँदा पनि अल्लाहले मेरो हृदयमा इस्लामलाई जागृत गरिदियो। (सही बुखारी)

उहाँको जन्म र लालनपालनः

उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको जन्म त्यस कुरैश गोत्रमा सन् ५७१ ई. मा भयो जसलाई समस्त अरब बासीहरू अति मर्यादित मान्ये र कुरैश गोत्रलाई प्रतिष्ठा र सम्मान दिन्ये किनकि त्यो त्यस मक्का नगरमा बसोबास गरिरहेको थियो जसलाई समस्त अरबबासीहरूको धार्मिक केन्द्र मानिन्थ्यो, जहाँ गरिमामय कथा (बैतुल्लाह) अवस्थित थियो जसलाई सन्देष्टाहरूको पिता इब्राहीम अलैहिस्सलामले (उनीमाथि अल्लाहको प्रशान्ति

अवतरित होस्) आफ्नो छोरा हजरत इस्माईल अलैहिस्सलामको साथ मिलेर निर्माण गर्नु भएको थियो, जसतिर अरबबासीहरू हज्ज (तीर्थयात्रा) र तवाफ (परिक्रमा) गर्थे । र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको पिताको देहान्त त्यसै बेला भइसकेको थियो जब उहाँ आफ्नो आमाको गर्भमा नै थिए, र उहाँको जन्मको केही समय अन्तराल पश्चात उहाँको आमाको पनि देहान्त भयो, अनि उहाँ दुहुरो भएको अवस्थामा हुर्किनुमा बाध्य भए, अनि उहाँको पालनपोषण उहाँको बाजे अब्दुल मुत्तलिबले गरे, अनि उहाँको देहान्त पश्चात उहाँको काका अबू तालिब उहाँको अभिभावक बनी उहाँको पालनपोषण गर्नथाले । र उहाँको गोत्र र अरु जति गोत्रहरू जुन उनी वरिपरि थिए सबै यस्ता मूर्तिहरूको पूजा गरिरहेका थिए जसलाई उनी स्वयम् रुख, दुँगा ..., र केहीलाई सुनद्वारा बनाउँथे, अनि ती मूर्तिहरूलाई कअबाको वरिपरि राखेका थिए र यो आस्था राख्दथे कि यी प्रतिमाहरू हानि र लाभ पुन्याउनुमा सूक्ष्म छन् । र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको पूर्ण जीवन सत्यता र धरोहरताको प्रतीक थियो, उहाँलाई

नत कहिले विश्वासघात गर्दा पाइयो नत असत्य
 भन्दा, नत उहाँलाई बेर्इमानीगर्दा पाइयो नत धोका
 दिँदा, बरु उहाँ आफ्नो समुदायबीच धरोहरीको
 उपनामले प्रसिद्ध थिए जसलेगर्दा उहाँसित सबै
 अआफ्ना नासोहरू राख्ये, र जब कुनै यात्रा गर्ने
 मनवनाउँथे त उहाँसित आफ्ना सामानहरू पनि
 सुरक्षाको लागि राख्दथे । र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे
 वसल्लम आफ्नो समुदायबीच सदैव सत्य बोल्नुको
 कारण सत्यवानको उपनामले पनि प्रख्यात थिए । र
 उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम सराहनीय
 आचरणवाला र विशुद्ध र राम्रो कुरा गर्नेवाला र
 उच्चतम् भाषाशैली प्रयोग गर्नेवाला थिए । उहाँ
 सबैको लागि भलाईको अभिलाषी थिए यसै कारण
 सबै उहाँलाई प्रेम गर्थे र प्रतिष्ठित व्यक्ति मान्थे, र
 उहाँको आदर सम्मान उहाँको निकटम् आफन्ती
 र तिनी बाहेक अपरिचितहरू पनि गर्थे । उहाँको
 शारीरिक आकार यति सुन्दर र मनमोहक थियो कि
 उहाँलाई हेर्दा दृष्टि अघाउँदैन्थ्यो, सुन्दरता र
 सचरत्रिताका जति अर्थ हुन्सकछन् ती समस्त उहाँमा
 परिपूर्ण र सर्वोत्तम तौरले पाइन्थ्यो । उहाँको बारेमा

वर्णन गर्दै उहाँको महान र कल्याणकारी प्रतिपालकले भनेको छः

﴿وَلِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ﴾ (القلم: ٤)

अर्थ : निःसन्देह तपाईं अति उच्च आचरणवाला हुनुहुन्छ ।

र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको बारेमा (Th.

Carlyle) □ आफ्नो किताब नायकहरूमा भन्छन्: “मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लममा उनको आरम्भिक जीवनदेखि (बाल्यकालदेखि) नै यस कुराको अनुभव गरियो कि उनी चिन्तनशील युवक छन्, र उहाँका साथी सँगातीहरूले उहाँलाई धरोहरीको नमले नामाकरण गरेका थिए (सत्यवान र वचनलाई निर्वाह गर्ने मान्छे) सत्यता उहाँको कर्म कुरा र विचारमा प्रकाशवान थियो, र उनीहरूले उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको व्यक्तित्वमा यो अवलोकन गरेका थिए कि जुन सुकै शब्द उहाँको मुखबाट निस्कन्छ त्यो तत्वदर्शितायुक्त हुन्छ । र

□ इंग्लिश (विलायती) लेखक जन्म १७९५ ई. मर्त्यु १८८१ ई., र यस लेखकको कथनलाई हामीले कालू अनिल इस्लाम नामक किताबबाट लिएका छौं जसको लेखक इमादुद्दीन खलील हुनुहुन्छ पे. १२४ ।

मलाई उहाँको बारेमा यो भलिभाँति ज्ञान छ कि उनी अत्याधिक चुप रहने व्यक्ति थिए अनावश्यक कुरा गर्दैन्थे, र जब कुरा गर्थे त बुद्धिमत्तापूर्ण कुरा गर्थे । हामीले उहाँलाई हेरेका छौं कि उहाँ पूर्ण जीवन दृढ़ सिद्धान्तवाला दृढ़ इच्छावाल र दुरगामी थिए, उपकारी र उदारी दयावान र संयमी, सर्वश्रेष्ठ र स्वतन्त्र थिए, उनी अत्यन्त गम्भीर र निष्ठावान थिए । र यसको साथै उहाँ सरल सोभो र भद्रतापूर्ण, हंसिलो, सुव्यवहारी मैत्रीपूर्ण मानिस थिए, बरु उहाँ कहिले काहिँ हाँसो र खेलवाड पनि गर्थे, र अधिकांश समय उहाँको हृदयबाट निस्कने निष्ठापूर्ण मुस्कानबाट उहाँको अनुहार प्रकाशमान भइहाल्यो । र उहाँ अति चतुर, महात्मा, र आफ्नो स्वभावलेगर्दा अति महान थिए, जबकि उहाँलाई नत कुनै विद्यालयले सभ्य बनायो नत कुनै शिक्षकले शिक्षा दियो, र उनलाई यसको आवश्यकता पनि थिएन बरु उहाँ यसबाट निस्पृह थिए....., यसर्थ उहाँले एकलै त्यस विशाल मरुस्थलमा आफ्नो दायित्वलाई पूर्ण गरे ।”

दूतत्व प्राप्तिभन्दा अधि नै उहाँको लागि एकान्तलाई प्रियतम बनाइयो, यसर्थ उहाँ हेरा नामक गुफामा गएर पूर्णका पूर्ण रात्री अल्लाहको उपासना गर्थे, र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम ती समस्त मूर्खतापूर्ण कुराहरूबाट टाढा नै रहन्थे जसलाई उनका कौम (समुदाय) का मानिसहरू गरिरहेका थिए, यसर्थ उहाँले कहिले पनि मदिरा सेवन गरेनन्, नत उहाँले कहिले कुनै मूर्तिलाई ढोग गरे नत त्यसको शपथ नै खाए, नत त्यसलाई कुनै बलि आदि नै अर्पित गरे जस्तो कि उहाँको जातिका मानिसहरू गरिरहेका थिए । र उहाँले आफ्नो समुदायको बाखालाई चराउनु भयो जस्तो कि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको भनाई छ :

"**مَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا إِلَّا رَعَى الْفَنِمْ**" فقال أصحابه : وأنت
؟ فقال : "نعم، كنت أرعها على قراريط لأهل مكة".

(صحيح البخاري)

अर्थ : कुनै पनि यस्तो सन्देष्टा पठाइएको छैन तर त्यसले बाखा अवश्य चराएको छ, त उहाँका साथीहरूले सोधे: र तपाईंले ? त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो: हो, मैले पनि केही

कीरात (त्यस समयको मुद्रा) को सट्टामा
मक्काबासीहरूका बाखाहरूलाई चराएको छु । (
सहीह बुखारी)

र जब उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको उमेर
४० वर्ष पुग्यो त मक्काको हेरा नामक गुफामा
अल्लाहको पूजा अर्चना गरिरहेको अवस्थामा
उहाँमाथि आकाशबाट (प्रथम पटक) वही (अल्लाहको
प्रकाशना) अवतरित भयो । उम्मुल मुमीनीन (आस्थावानहरूको आमा) रसूल सल्लल्लाहो अलैहे
वसल्लमकी स्वास्नी हजरत आइशा रजिअल्लाहो
अन्हाको वर्णन छ कि:

"أول ما بدئ بـه رسول الله ﷺ من الوحي الرؤيا الصالحة
في النوم، فكان لا يرى رؤيا إلا جاءت مثل فلق الصبح ثم
حبب إليه الخلاء، وكان يخلو بغار حراء فيتحنث فيه، وهو
التعبد الليالي ذوات العدد قبل أن ينزع إلى أهله ويتزود
لذلك ثم يرجع إلى خديجة فيتزود لملتها، حتى جاءه الحق
وهو في غار حراء، فجاءه الملك فقال: أقرأ قال: "ما أنا
بقارئ. قال: فأخذني فغطني حتى بلغ مني الجهد ثم

أرسلني فقال: أقرأ. قلت: ما أنا بقارئ. فأخذني فغطني الثانية حتى بلغ مني الجهد ثم أرسلني فقال: أقرأ فقلت: ما أنا بقارئ فأخذني فغطني الثالثة ثم أرسلني فقال: چچ چ چ چ چ چ چ ی ی ڈ ڈ ڈ ڈ ڈ ڑ ڑ ٹ ک ک ک گ گ چ فرجع بها رسول الله ﷺ يرجف فؤاده، فدخل على خديجة بنت خويلد رضي الله عنها فقال: "زموني زملوبي" فزملوه حتى ذهب عنه الروع فقال خديجة وأخبرها الخبر: "لقد خشيت على نفسي". فقالت خديجة: كلام الله ما يخزيك الله أبدا إنك لتصل الرحيم، وتحمل الكل وتكسب المدعوم، وتقرى الضيف، وتعين على نوائب الحق، فانطلقت به خديجة حتى أتت به ورقة بن نوفل بن أسد بن عبد العزى بن عم خديجة، وكان امراً تنصر في الجاهلية، وكان يكتب الكتاب العبراني فيكتب من الإنجيل بالعبرانية ما شاء الله أن يكتب، وكان شيئاً كبيراً قد عمي، فقالت له

خدیجۃ: يا بن عم اسمع من ابن أخيك. فقال له ورقة: يا بن أخي ماذا ترى؟ فأخبره رسول الله ﷺ خبر ما رأى فقال له ورقة: هذا الناموس الذي أنزل الله على موسى يا ليتني فيها جذعاً ليتنى أكون حياً إذ يخرجك قومك، فقال رسول الله ﷺ: "أو مخرجي هم؟". قال: نعم لم يأت رجل قط بمثل ما جئت به إلا عودي وإن يدركني يومك أنصرك نصراً مؤزراً، ثم لم ينشب - يلبت - ورقة أَن توفي وفَتَرَ الْوَحْيِ". (صحیح البخاری ومسلم).

अर्थः उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लममाथि वह्यको आरम्भ निद्रामा हेरिएको सत्य सपनाद्वारा गरियो, यसर्थ उनी जुन सुकै स्वप्न हेर्थे त्यो प्रातःकालको उज्यालो भैं प्रष्ट भएर आउँथ्यो (घटित हुन्थ्यो), अनि उहाँको लागि एकान्त हुनुलाई प्रिय बनाइयो, अनि उहाँ हेरा नामक गुफामा गाएर एकान्तमा अल्लाहको उपासना गर्नेगर्थे र यस्तै अत्याधिक रात्रीहरूमा गर्थे र आफ्नो खाना पानी आफूसँगै लिएर जान्थे, अनि जब खाना पानी सिद्धिन्थ्यो त पुनः हजरत खदीजा (उहाँकी प्रथम स्वास्नी)

रजिअल्लाहो अन्हाकहाँ आउँथे अनि हजरत खदीजा
 उहाँको लागि खाना पानीको व्यवस्था गर्थिन्, अनि
 त्यसलाई लिएर पुनः हेरा गुफा फर्किजान्थे, यहाँसम्म
 कि सत्य (वहय) अवतरित हुने बेला उहाँ
 सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम त्यसै गुफमा नै
 विराजित थिए । अनि उहाँ समक्ष फरिश्ता (स्वर्गदूत) आएर भन्योः पढ, त उहाँले भनेः मलाई
 पढन आउँदैन, त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे
 वसल्लमको भनाई छ कि: त्यसले मलाई समातेर
 आफ्नो छातीसित लगाएर यति शक्तिले थिच्यो कि
 म नितांत कष्टमा परें, अनि त्यसले मलाई
 छाडिदियो, अनि फेरि भन्योः पढ, त मैले पुनः भनेः
 मलाई पढन आउँदैन, अनि दोस्रो पटक पनि त्यसले
 मलाई आफ्नो छातीसित लगाएर यति तीव्रताले
 थिच्यो कि मलाई कष्टको अनुभव हुनलाग्यो, अनि
 त्यसले मलाई छाडिदियो, अनि फेरि त्यसले भन्योः
 पढ, त फेरि मैले भनेः मलाई पढन आउँदैन, अनि
 त्यसले तेस्रो पटक पनि मलाई समातेर आफ्नो
 छातीसित लगाएर बेस्सरी थिच्यो, अनि मलाई
 छाडेर भन्योः “आफ्नो पालनकर्ताको नाम लिएर पढ,

जसले सृष्टि गच्यो । जसले मानिसलाई रगतको थोपाबाट बनायो । तिमी पढ़दैगर तिम्रो पालनकर्ता बडो दयावान छ । जसले कलमको माध्यमबाट शिक्षा प्रदान गच्यो । जसले मानिसलाई त्यो ज्ञान प्रदान गच्यो, जुन उसले जान्दैनथ्यो ।” अनि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम त्यहाँबाट यस्तो अवस्थामा फर्केर आए कि उहाँको हृदय भयले कम्पित थियो, अनि घरमा प्रवेश गरेर खदीजा बिन्ते खुवैलिद (खुवैलिदकी छोरी खदीजा) रजिअल्लाहो अन्हासित भने: मलाई च्यादर ओढाइदेऊ, मलाई च्यादर ओढाइदेऊ, अनि हजरत खदीजाले उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलाई च्यादर ओढाइदिइन् यहाँसम्म कि उहाँको भय समाप्त भयो । अनि उहाँले हजरत खदीजासित समस्त घटित कुरा वर्णन गरे, र भने: (हे खदीजा !) मलाई मेरो ज्यानको खतरा लागेको छ, त हजरत खदीजाले भनिन्: अल्लाहको शपथ यस्तो कदापि हुन्सक्दैन ! अल्लाह कदापि तपाईलाई यसरी अपमानित गर्दैन, किनकि तपाई नातालाई जोड्नुहुन्छ, (उनीसित राम्रो व्यवहार गर्नुहुन्छ), र विपन्न र समस्याग्रस्तहरूको

सहायता गर्नुहुन्छ, र गरिब निमुखाहरूको सहायता गर्नुहुन्छ, र अतिथिहरूको सत्कार गर्नुहुन्छ, र विपदाग्रस्तहरूको मद्दत गर्नुहुन्छ । अनि हजरत खदीजा उहाँलाई लिएर आफ्नो काकाको छोरा वरका बिन नौफल बिन असद बिन अब्दुल उज्जाकहाँ गइन्, र वरका अनभिज्ञकालमा ईसाई धर्म (क्रिश्च्यानिटी) कबूल गरिसकेका थिए, र उनी इब्रानी (हेब्रो) भाषामा लेख पनि लेख्दथे, यसर्थ उनी अल्लाह जति चाहन्थ्यो त्यति इन्जील (बाइबल) बाट हेब्रो भाषामा लेख्ये, र उनी जिर्ण वृद्धावस्थासम्म पुगिसकेका थिए जस कारण उनी दृष्टिहीन भइसकेका थिए । त खदीजाले उनीसित भनिन्: हे मेरो काकाको छोरा आफ्नो यस भाइको छोरा (भतिजा) को कुरा ध्यानपूर्वक सुन्नुस् । त वरकाले भनेः हे मेरो भाइको छोरा तिमी के हेर्दछौ ? (तिम्रो समस्या के छ ?), त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले उनलाई आफूमाथि घटेको समस्त कुरा सुनाइदिए, त वरकाले भनेः यो त त्यो स्वर्गदूत नै हो जसलाई अल्लाहले हजरत मूसा अलैहिस्सलाममाथि अवतरित गरेको थियो, कति

राम्रो हुन्थ्यो यदि म त्यस समयसम्म जीवित रहन्थे
जब तिम्रो समुदाय तिमीलाई देशनिकाला गर्नेछ, त
रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भनेः के मलाई
मेरो समुदायका मानिसहरू मक्काबाट निष्कासित
गर्नेछन् ? त वरकाले भनेः हो यस्तो अवश्य हुनेछ,
किनकि कुनै यस्तो मान्छे आएन जुन तिमीले
ल्याएको कुरा भैं लिएर आयो तर त्यससित शत्रुता
गरियो (र त्यसलाई देशनिकाला अवश्य गरियो), र
यदि म त्यस दिनसम्म जीवित रहें भने म तिम्रो पूर्ण
शक्तिले सहायता गर्नेछु । अनि केही समय पश्चात
वरकाको देहान्त भयो, र वह्य केही समयको लागि
रुक्यो । (सहीह बुखारी र सहीह मुस्लिम)
त यस सूरहद्वारा उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको
दूतत्वको आरम्भ भयो, अनि यस सूरत (सूरह)
पश्चात अल्लाहको निम्नको वाणी अवतरित भयो:

﴿يَا أَيُّهَا الْمُدَّرُ ۖ ۱ ۷ فَرَأَنَّ زَرْفَانِيَرَ ۲ وَرَبَّكَ فَكَيْزَرَ ۳ وَثَيَابَكَ ۴﴾

﴿فَطَهَرَ ۵ وَلَرْجَرَ فَاهْجَرَ ۶﴾ المدثر: ١ - ٥

अर्थ : हे (मुहम्मद) ! लुगामा वेरिएको (मान्छे), उठ
र सबैलाई सावधान गरिदेऊ । र आफ्नो

पालनकर्ताको गरिमा वर्णन गर । र आफ्ना कपडाहरूलाई पाक-पवित्र राख । फोहोरपनालाई छाडिदिऊ । (सूरतुल मुद्दस्सर १-५)

र यस सूरहद्वारा उहाँलाई सन्देष्टा हुने पदबाट सम्मानित गरियो, र उहाँलाई यस सन्देश (दूतत्वमा पाइएको आमन्त्रण) तिर आमन्त्रित गर्ने आदेश गरियो, अनि उहाँले आफ्नो दूतत्वको सबैसमक्ष उदघोषणा गरे, अनि आफ्नो आमन्त्रणको आरम्भ आफ्नो मक्काबासी समुदायसित गरे । अनि उनीहरूद्वारा उहाँलाई आफ्नो आमन्त्रणको विरोध हठ र अस्वीकारिताको सामना गर्नु पर्यो, र यो यस कारण किनकि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम उनीहरू समक्ष यस्तो आमन्त्रण लिएर आएका थिए जुन उनीहरूको दृष्टिमा अनोठो र अचम्मको कुरो थियो, जसमा उनीहरूका धार्मिक, नैतिक, आर्थिक र सामाजिक समस्त कुराहरू समाविष्ट थिए, र जुन उनीलाई मात्र एक अल्लाहको पूजा, र त्यस बाहेकका समस्त मिथ्या पूज्यहरूलाई त्याग्ने, र तिनीहरू र तिनीहरूका पूज्यहरूलाई मूर्ख भन्ने कुरामा जोर दिन्थ्यो, बरु उनीहरूको लागि ती

समस्त कुराहरूलाई वर्जित गरिरहेको थियो जुन उनीहरूको भोगविलास र मनोरञ्जनका कुराहरू थिए । यसर्थ उनीमाथि सूदव्याज, व्यभिचार, जुआ, र मदिरा सेवनलाई निषेधित गयो, र उनीलाई समस्त मानिसहरूसंग न्यायको व्यवहार गर्ने कुरातिर आमन्त्रित गयो र यो आमन्त्रण पनि सुनायो कि सबै एकसमान छन् यदि कसैलाई कसैमाथि प्रधानता छ भने मात्र अल्लाहको भयको आधारमा । (त कुरैश गोत्रका मानिसहरू जुनकि अरबका नायक थिए यस आमन्त्रणबाट कसरी राजी हुन्सकथे कि उनी र दासहरूबीच समानता भइहालोस्), त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको आमन्त्रणलाई अस्वीकृत गर्नुमा मात्र कुरो थमेन बरु उनीहरूले रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलाई कष्ट पुऱ्याए, र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलाई गाली पनि गरे र विभिन्न प्रकारका आक्षेप पनि लगाए, र उहाँलाई भुट्ठा, पागल, जादूगर.. आदि जस्तो उपाधिले नामाकरण गरे जसबाट उहाँको आमन्त्रणको आहवान गर्नुभन्दा पहिला नामाकरण गर्नसक्दैनथे । त उनीहरू यस्ता मिथ्या कुराहरूद्वारा

आफूमध्ये केही मूर्खहरूलाई प्रभावित र भ्रमित पारेर उहाँलाई कष्ट पुऱ्याउनुको लागि आफ्ना केही मूर्ख व्यक्तिहरूलाई खटाए, अब्दुल्लाह बिन मसऊद रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

"بَيْنَمَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَائِمٌ يَصْلِي عَنْدَ الْكَعْبَةِ وَجَمْعُ قَرْيَشِ فِي مَجَالِسِهِمْ إِذْ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ: أَلَا تَنْظَرُونَ إِلَى هَذَا الْمَرَأَى؟ أَيْكُمْ يَقُومُ إِلَى جَزْوَرِ آلِ فَلَانَ فَيَعْمَدُ إِلَى فَرْثَاهَا وَدَمَهَا وَسَلَاهَا، فَيَجِيءُ بِهِ ثُمَّ يَمْهُلُهُ، حَتَّى إِذَا سَجَدَ وَضَعَهُ بَيْنَ كَتْفَيْهِ، وَثَبَّتَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَضَعَهُ بَيْنَ كَتْفَيْهِ، وَثَبَّتَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَاجِدًا، فَضَحِّكُوا حَتَّى مَالَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ مِّنَ الضَّحْكِ، فَانْطَلَقَ مُنْطَلِقًا إِلَى فَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَامُ وَهِيَ جَوِيرِيَّةٍ - جَارِيَةٌ صَغِيرَةٌ - فَأَقْبَلَتْ تَسْعَى، وَثَبَّتَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَاجِدًا حَتَّى أَلْقَتْهُ عَنْهُ وَأَقْبَلَتْ عَلَيْهِمْ تَسْبِيهِمْ". (صحيح البخاري)

अर्थ : रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम कअबाको निकट उभेर नमाज पढिरहेको अवस्थामा कुरैशको

बस्ने बैठकमा बसेको एउटा मान्छेले भन्योः के तिमीहरू यस आडम्बर गर्ने मान्छेलाई हेरिरहेका छैनौ ! तिमीमध्ये कुन छ जुन गएर फलानाको ऊँटको लिदि, रगत र आँद्रासमेत ल्याओस् अनि त्यस निकट प्रतिक्षा गरोस् यहाँसम्म कि त्यो ढोग गरोस् अनि त्यसलाई त्यसको दुवै काँधाबीच हालिदेओस् ? त तिनीहरूमध्येको सबैभन्दा तुच्छ मान्छे यस कार्यको लागि उठेर गयो, अनि जब (नबी) रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम ढोग गरेको अवस्थामा थिए उहाँको दुवै काँधाबीच राखिदियो । अनि रसूल रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम ढोगको अवस्थामा नै रहीरहे, अनि उनीहरु ठट्टा मोरेर हाँस्न लागे यहाँसम्म कि एकआर्कासित आइलागे, अनि एउटी सानो बालिका दुगुरेर हजरत फातिमा (रसूल रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमकी छोरी) सम्म पुगि र सबै कुरा वर्णन गरि, त हजरत फातिमा दुगुर्दै आइन् र जब उनी उहाँ रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम निकट पुगिन त्यति बेला पनि उनी त्यस्तै ढोगको अवस्थामा नै थिए, अनि

उनीले त्यस लिदिलाई उहाँबाट उतारेर पर फालिन्
र उनीहरूलाई गाली गरिन् । (सहीह बुखारी)
र यी मुनीब अजदी हुन् जुन भन्छन् कि: मैले
अनभिज्ञकालमा हेरें कि उहाँ भनिराखेका थिए:

"يَا أَيُّهَا النَّاسُ قُولُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَفْلِحُوا"

अर्थ : हे मानवगण लाइलाहा इल्लल्लाह अर्थात् एक अल्लाह बाहेक कोही सत्य पूज्य छैन भनिहाल अनि सफलाताप्राप्त भइहाल्नेछौ । त उनी अर्थात् मक्काका बहुदेववादीहरूमध्ये केहीले त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको अनुहारमा थुके, त केहीले उनीमाथि माटो फ्याँके, त केहीले उहाँलाई गाली गरे, यहाँसम्म कि दिउँसोको समय भयो अनि एउटी सानी बालिका एउटा ठूलो कटौरामा (पानी आदि खाने भाँडामा) पानी ल्याएर उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको अनुहार र हातलाई पखालिन्, त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भनेः (يَا بْنِيَةَ لَا)

(تَخْشِي عَلَى أَبِيكَ عِيلَةً وَلَا ذَلْكَ
आफ्नो बुवामाथि विपन्नता र अवहेलनाको चिन्ता
नगर्नु । (मुअजमुल कबीर लित्तबरानी)

र उरवा बिन जुबैर भन्छन्: मैले अब्दुल्लाह बिन अमर बिन आससित सोधें कि बहुदेववादीहरूले रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमसित गरेको सबैभन्दा कष्टदायक कुव्यवहार कुनचाहिँ हो ? त उनले भने:

"أقبل عقبة بن أبي معيط ورسول الله ﷺ يصلي عند الكعبة، فلوى ثوبه في عنقه فخنقه خنقاً شديداً، فأقبل أبو بكر رضي الله عنه فأخذ بمنكبه فدفعه عن رسول الله ﷺ فقال : أتقتلون رجلاً أَنْ يَقُولَ رَبِّ اللَّهِ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ؟ (صحيح البخاري).

अर्थ : रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले कअबा निकट नमाज पढिरहेको अवस्थामा उकबा बिन अबि मुईत आयो अनि त्यसले आफ्नो लुगा उहाँको घाँटीको चारैतिरबाट लपेटेर बलपूर्वक तानेर उहाँलाई निसास्याउन खोज्यो, अनि हजरत अबू बक्र रजिअल्लाहो अन्हो (उहाँको सर्वोत्कृष्ट मित्र) त्यहाँ प्रस्थान गरे, अनि त्यस (पापी) को काँधालाई समातेर त्यसलाई धक्याउदै रसूल सल्लल्लाहो अलैहे

वसल्लमबाट अलग गरे र भनेः तिमीहरू एउटा
यस्तो मान्छेलाई मार्न खोजिरहेका छौं जुन यो भन्छ
कि मेरो प्रतिपालक अल्लाह हो, र यस कुरामा
यसले तिमीहरूको प्रतिपालकको तर्फबाट स्पष्ट
प्रतीक र निशानीहरू पनि प्रस्तुत गरिसकेको छ ? (
सहीह बुखारी)

तर यी कष्टदायक घटनाहरू उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे
वसल्लमलाई इस्लामको आमन्त्रणको प्रचार
प्रसारबाट बाधित गर्न सकेनन्, बरु उहाँ सल्लल्लाहो
अलैहे वसल्लम हज्जमा आउने विभिन्न समुदाय र
गोत्रका मानिसहरू समक्ष इस्लामीय आमन्त्रण
राख्दथे, अनि परिणाम स्वरूप

यसरिबबासीहरूमध्येबाट केहीले इस्लाम स्वीकार गरे
जसलाई वर्तमानकालमा मदीना मुनव्वरह भनिन्छ,
र उहाँले मदीना प्रस्थान गरेको अवस्थामा उहाँको
सहायता गर्ने वाचा पनि गरे। अनि उहाँ सल्लल्लाहो
अलैहे वसल्लमले उनीहरूको साथमा आफ्नो एउटा
साथी मुसअब बिन उमैरलाई पठाए जुन
उनीहरूलाई इस्लामको तालिम देउन् र इस्लामीय
संस्कृति र सभ्यताबाट उनीहरूलाई सुसज्जित गरुन्

। त त्यस घातक उत्पीडन र शत्रुता पश्चात जुन उहाँ र उहाँका दुर्वल साथीहरूले आफ्नो समुदायको तर्फबाट भोगे, अल्लाहले उनीलाई मदीना नगरतिर प्रवास गर्ने अनुमति प्रदान गच्यो, अनि जब उहाँले मदीना नगरतिर प्रवास गरे त त्यहाँका बासीहरूले पूर्ण श्रद्धा र खुल्ला हृदयले उहाँको मदीना प्रस्थानको स्वागत गरे, त यो मदीना नगर नै उहाँको प्रचार प्रसारको केन्द्र र इस्लामीय राष्ट्रको राजधानी पनि घोषित भयो । अनि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम यतै बसोबास गर्नथाले र त्यहाँका बासीहरूलाई कुरआनको पाठन र इस्लामीय विधानको तालिम दिन्थाले, र उनीहरू उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको सराहनीय आचरण र शिष्टाचारहरू एवं उच्चतम गुणहरूबाट अति प्रभावित भएर उहाँसित आफूहरूभन्दा र आफ्नो जीउभन्दा अधिक माया गर्नथाले, यसर्थ उहाँको सेवा सत्कार गर्नुमा एकआर्काबाट प्रतिस्पर्धा गर्नलागे र अल्लाहको मार्गमा आफ्नो प्रियभन्दा प्रिय र अमूल्य कुराहरूलाई खर्च गर्नथाले, त उनीहरू यस्तो समाजमा जीवन व्यतीत गर्नथाले जुन आस्थायुक्त

आध्यात्मिक समाज थियो र जुन प्रसन्नता प्रफुल्लतावाट परिपूर्ण थियो, र जसका बासीहरूबीच भाइचारा, माया प्रेमभावको उत्पात भयो, अनि त्यस समाजमा भएको समृद्धि, निर्धन, सम्मानित, तुच्छ, गोरो, कालो, अरबी, गैर अरबी सबै यस महानधर्म इस्लाम बमोजिम एकनास भए, ती सबैबीच कुनै विविधता थिएन यदि कुनै मान्छे श्रेष्ठ हुन्थ्यो त मात्र अल्लाहको भक्तिको आधारमा । अनि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले त्यहाँ एक वर्ष विताए पश्चात उहाँ र उहाँका समुदाय जिनले उहाँलाई अत्याधिक कष्ट पुऱ्याएका थिए र उहाँको आमन्त्रणमा बाध्यता पुऱ्याउनुमा प्रयत्नशील रहेका थिए तिनीहरूको बीच संघर्षको आरम्भ भयो, अनि इस्लामको पहिलो युद्ध जसलाई बढ्रको युद्धको नामले जानिन्छ, बढ्र नामक स्थानमा भयो, जसमा दुवै पक्षमा कुनै समानता थिएन नत संख्यामा नत शस्त्रमा, किनकि यस युद्धमा मुसलमान योद्धाहरूको संख्या ३१४ थियो जबकि बहुदेववादीहरूको संख्या १००० थियो । तर अल्लाहले आफ्नो सन्देष्टा र उहाँका साथीहरूको सहायता गयो यसर्थ

विजयश्रीले उनीहरूको स्वागत गयो । तत्पश्चात मुसलमानहरू र उनीहरूका जातिबीच युद्ध हुँदैरह्यो । र आठ वर्ष पश्चात रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम दश हजार योद्धाको सेना तयार गर्नुमा सूक्ष्म भए, अनि उनीहरूलाई लिएर मक्का नगरमाथि आक्रमण गरे, अनि मक्कामा विजयी भएर प्रवेश गरे, र उहाँको त्यस गोत्र र जातिलाई पराजय बेहोर्नु पन्यो जिनले उहाँलाई नानाथरीका कष्ट पुऱ्याएका थिए, र उहाँका साथीहरूलाई पनि थरी थरीका कष्टमय यातना दिएका थिए यहाँसम्म कि उनीसबैलाई उनको धनसम्पत्ति, घरपरिवार र मातृभूमिलाई त्यागनुमा बाध्य हुनु परेको थियो । त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम यी दुष्ट पाखण्डीहरूमाथि स्पष्ट र परिपूर्ण विजय प्राप्त गरे जस कारण यस साललाई आमुल फतह अर्थात विजयको सालद्वारा नामाकरण गरियो, र जसको बारेमा अल्लाहको यो भनाई छः

(إِذَا جَاءَهُ نَصْرٌ مِّنْ أَنْفُسِهِ وَأَلْفَتْهُ
وَرَأَيْتَ

النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا
 فَسَبَّحَ

بِحَمْدِ رَبِّكَ وَأَسْتَغْفِرُهُ إِلَيْهِ كَانَ تَوَابًا

النصر: ١ - ٣

अर्थ : जब अल्लाहको सहायता र विजय प्राप्त भइहालोस् । र तिमीले मानिसहरूको समूहमाथि समूह अल्लाहको (दीन) धर्ममा प्रवेश गरिराखेको देखिहाल्छौ । तब आफ्नो पालनकर्ताको प्रशंसाका साथ गुणगान गर र ऊसित क्षमायाचना गर । निश्चय नै ऊ क्षमायाचना स्वीकार गर्नेवाला छ । (सूरतुन्नस्र १-३)

अनि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले मक्काबासीहरूलाई एकत्रित गरेर भने:

"ما ترون أني صانع بكم؟ قالوا: خيراً أخ كريم وابن أخ كريم، قال ﷺ: اذهبوا فأنتم الطلقاء". (سنن البيهقي الكبرى)

अर्थ : तिमीहरूको के अनुमान छ, म तिमीहरूको साथमा के कस्तो व्यवहार गर्नेवाला छु ? त उनीहरूले भने: हामीलाई तपाईंसित भलाईको अभिलाषा छ, किनकि तपाईं उपकारी भाइ र

उपकारी भाइको छोरा हुनुहुन्छ । त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयोः जाऊ तिमीहरू सबै स्वतन्त्र छौ । (सुननुल बैहकी अल् कुब्रा)

त उहाँको यस्तो व्यवहार नै अधिकांश मानिसहरूको इस्लाम कबूल गर्ने कारण बन्यो । अनि यस पश्चात रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम मदीना फर्केर आए, र केही समय अन्तराल पश्चात हज्जको नीयतले एक लाख १४ हजार अनुयायी साथीहरूको साथ मक्का आए, र यो हज्ज नै हज्जतुल वदाअ् अर्थात अन्तिम अथवा विदाइको हज्जको नामले प्रसिद्ध भयो, किनकि यो हज्ज उहाँको मृत्यु नजिक भएको कारण मुसलमानहरूबाट विदाइ लिने सरह थियो ।

र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको स्वर्गबास मदीनामा सोमबारको दिन रवीउल् अव्वलको १२ तारिख सन् ११ हिज्रीमा भयो, र उहाँलाई त्यहाँ नै दफ्नाइयो । र मुसलमानहरू उनको स्वर्गबास हुनुको कारण अति शोकाकुल भए यहाँसम्म कि केही सहावीहरूले (उहाँका साथीहरूले) उहाँको स्वर्गबास हुने कुरालाई अस्वीकृत गरिदिए, र

उनीहरूमा हजरत उमर बिन खत्ताब रजिअल्लाहो अन्हो पनि थिए, यसर्थ उनले भनेः जसलाई मैले यो भन्दा सुनें कि “मुहम्मदको देहान्त भइसकेको छ” त म त्यसको गर्दन छिनालिदिन्छु । अनि हजरत अबू बक्र रजिअल्लाहो अन्हो उभेर अल्लाहको यस कथनको पाठन गरे :

﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ

مَاتَ أَوْ قُتِلَ أَنْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَبِكُمْ وَمَنْ يَنْقِلِبْ عَلَىٰ
عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهُ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ

الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ آل عمران: ۱۴۴

अर्थ : मुहम्मद (सल्ललाहु अलैहे वसल्लम) त मात्र अल्लाहका रसूल (सन्देष्टा) हुन् । उनीभन्दा पहिला पनि धेरै रसूलहरू गुज्रिसकेका छन् । यदि उनको मृत्यु हुन्छ अथवा उनी शहीद भइहाले भने के तिमी इस्लामबाट तत्काल फर्किहाल्छौ ? र यदि जो कोही बिचलित भइहाल्छ भने त्यसले अल्लाहको केही

बिगार्न सक्तैन र अल्लाहले कृतज्ञहरूलाई छिट्ठै राम्रो प्रतिफल प्रदान गर्नेछ । (सूरतु आले इम्रान १४४) अनि जब हजरत उमरले यस श्लोकलाई सुने तत्यसमा विचार गर्नथाले र हजरत उमर कुरआनका श्लोकहरूमा अत्याधिक मनथन गर्नेवाला थिए । र स्वर्गबासको समय उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको उमेर ६३ वर्ष थियो, जसमध्ये मक्कामा ४० वर्ष दूतत्वभन्दा अधि र १३ वर्ष दूतत्व पश्चात व्यतीत गरेका थिए जस अवधिमा उनीहरूलाई एकेश्वरवादितर आमन्त्रित गर्दैगरेका थिए, अनि मदीनातिर प्रवास गरेर त्यहाँ दश वर्ष व्यतीत गरे जस अवधिमा वह्यको अवतरण निरन्तर नै रहेको थियो यहाँसम्म कि उहाँमाथि पूर्ण कुरआन अवतरित भयो, र इस्लामका नियम कानुन र विधानहरू पूर्ण भए ।

डा. जी. लेबोन (Dr. G. Lebon)[□] आफ्नो किताब अरबको सभ्यतामा भन्छन्: “यदि मानिसहरूको मूल्य उनीहरूको महान क्रमद्वारा आंकलन गरिन्छ

[□] यिनी फ्रानसीय चिकित्सक र ऐतिहासकार हुनुहुन्छ जुन पूर्वीय सभ्यताका विशेषज्ञ हुनुहुन्छ । हेनुसः किताब कालू अनिल इस्लाम लेखक: डा. इमादुद्दीन खलील पे. १३५ ।

भने मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम पूर्ण इतिहासका सर्वोत्कृष्ट र महानतम व्यक्ति थिए, र यद्यपि अहिले पश्चिमी विद्हरूले मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको बारेमा न्यायपूर्ण व्यवहार गर्न थालेका छन्, तैपनि (अहिलेसम्म) अधिकांश इतिहासकारहरूलाई धर्मको पक्षपातले उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको महानता र श्रेष्ठता एवं उत्कृष्टतालाई स्वीकार्नुबाट नेत्रहीन बनाइदिएको छ ”।

उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको आकार र स्वरूप

रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम मध्यम ऊँचाइका
र फराकिलो (चौडा) छातीका थिए, उहाँको कपाल
कानको लोतीसम्म भुण्डएको हुन्थ्यो, र उहाँको
अनुहार सबैभन्दा सुन्दर थियो, र उहाँ सबैभन्दा
उत्कृष्ट नैतिकवान थिए, नत उहाँ धेरै लामो नत
धेरै सानो कदका थिए, र नत धेरै सेतोयुक्त गोरो
थिए नत गहुँगोरो (अधिक सांवलो) नै थिए, उहाँको
कपाल नत नितांत घुँघ्यालो (बाँगिएको) थियो नत
एकदम सोभ्यो (ठाडेको) नै थियो, उहाँको अनुहार
यति सुन्दर र चम्किलो थियो मानो त्यसलाई
चाँदीबाट ढालिएको होस्, र उहाँको रङ्ग टल्किलो र
पसिना मोती भैं थियो, र उहाँको दाढी सघन थियो ।
र जब जाविर बिन समुरह रजिअल्लाहो अन्होसित
सोधियो कि के उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको
अनुहार तरवार भैं थियो ? त उहाँले भने:

"بلَ كَانَ مِثْلُ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ وَكَانَ مُسْتَدِيرًا."

अर्थ : बरु उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको
अनुहार सूर्य र चन्द्र जस्तो थियो र गोल पनि ।

उहाँ ठूलो मुख र लामो नेत्र र कुर्कच्चामा मासु कम भएका मानिस थिए, र उहाँ गोरो रङ्गको मध्यम कदको थिए नत धेरै लामो नत धेरै सानो नत धेरै मोटो नत धेरै पात्लो नै थिए, उहाँका दुवै हात र दुवै पाइला (मासुबाट) पूरिएका थिए र दुवै हत्केली फराकिलो थिए । हरजत अनस रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ, कि:

"ما مسست حريراً ولا ديباجاً ألين من كف النبي ﷺ"
و لا شمت مسكاً ولا عنبراً أطيب من رائحة رسول الله ﷺ

(انظر صحيح البخاري و صحيح مسلم)

अर्थ : मैले नबी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको हातभन्दा कोमल नत कुनै रेशम स्पर्श गरेको छु नत कुनै बाक्लो सिल्क, नत मैले उहाँको सुगन्धभन्दा उत्कृष्ट सुघंध कस्तुरीलाई पाएको छु नत अम्बर सुगंधलाई नै । (हेर्नुसः सहीहुल बुखारी र सहीह मुस्लिम)

उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमका केही नैतिकता र विशेषता एवं शिष्टाचारहरू

१ **मनीषीय परिपूर्णता :** जुन मनीषीय परिपूर्णता र त्यसको चर्मसीममासम्म उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम पुगिसकेका थिए त्यहाँसम्म उनी बाहेक कुनै पनि मानव पुगेको छैन । काजी अयाजको भनाई छ कि: उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको बुद्धि सम्पन्नता र मनीषीय परिपूर्णतामा अरुबाट भिन्न र सर्वोत्कृष्ट हुने कुरा त्यस मान्छेमाथि स्पष्ट हुन्छ जुन उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमबाट प्रकट भएका घटना र चमत्कारहरू र उहाँको स्थिर जीवनीको अध्ययन गर्दछ, र अध्ययन गर्दछ उहाँका सार्थक संग्रहित वाक्यहरूको, र उहाँका सराहनीय शिष्टाचारहरू र विचित्र जीवनशैली र उहाँको वाणी र ज्ञानको तत्वदर्शिताको जुन कि तौरात (Old Testament) र इन्जील (New Testament) र अन्य आकाशीय ग्रन्थहरूमा उल्लेख छन्, र बुद्धिजीविहरूको बुद्धिमत्तापूर्ण कुराहरू र विगतका मानिसहरूका इतिहासहरूको, र उखान एवं समस्त मानवगणका नीतिहरूको, र विधिशास्त्रहरूको

पुष्टिकरणको र मनोवैज्ञानिक र आत्मिक शिष्टाचारहरू र प्रशंसनीय गुण र विशेषताहरूको, विभिन्न विज्ञान अन्तर्गत स्थापनाको जस विज्ञानका विज्ञहरूले उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको वाणीलाई नै आदर्श मान्दछन्, र उहाँको निर्देशनहरूलाई प्रमाण मानिन्छ विभिन्न श्रेवहरूमा जसरी पूजा अर्चना, चिकित्सा, गणित, भागवण्डा, वंश आदि श्रेवहरूमा, जबकि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले नत विद्यालय गएका थिए नत पढेका थिए, नत विगतका किताबहरूको अध्ययन नै गरेका थिए नत उनीहरूका विद्हरूसंग बसेका नै थिए । बरु उहाँ त निरक्षर सन्देष्टा थिए लेख्न पठन केही पनि जान्दैनथे, यहाँसम्म कि अल्लाहले उहाँको छातीलाई खोलिदियो र उहाँमाथि कुराहरूलाई स्पष्ट गच्छो, र उहाँलाई सिकायो पढायो ... । यसर्थ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको मनीष र बुद्धि बमोजिम नै उहाँका ज्ञानहरू थिए र जुन अल्लाहले उहाँलाई भूत वर्तमान र भविष्यका ज्ञानहरू र आफ्नो सामर्थ्यका विचित्र कुराहरूको ज्ञान र आफ्नो विशाल सत्ता स्वामित्वबारे ज्ञानहरू प्रदान

गरेको थियो । (अशिशफा बितअरीफि हुकूकिल्
मुस्तुफा ۱/۵ۮ)

२ □ पुण्यको नीयतले संयम राख्नु : उहाँ
सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम पुण्यको आशामा धैर्य
गर्नेहरूको नायक थिए, उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे
वसल्लमलाई इस्लामको प्रचार प्रसार गर्ने क्रममा
जति पनि कष्ट पुग्यो ती समस्तमाथि अल्लाहसित
पुण्यको आशान्वित भई धैर्यता अपनाए । अब्दुल्लाह
बिन मसूद रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ, कि:
मलाई यस्तो लाग्छ कि म अल्लाहका रसूललाई
हेरिरहेको छु जब उहाँ अल्लाहका सन्देष्टाहरूमध्ये
यस्तो सन्देष्टाको वृतान्त भनिरहेका थिए जसलाई
उनको जातिले पिटेको थियो यस्तो अवस्थामा कि
उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्नो अनुहारबाट
रगत सफा गरिरहेका थिए र भनिरहेका थिए: ("

"**اللهم اغفر لقومي فإنهم لا يعلمون**" हे अल्लाह मेरो
जातिका मानिसहरूलाई क्षमा गरिदेउ किनकि
यिनीहरूलाई केही थाहा छैन" । (सहीह बुखारी र
सहीह मुस्लिम)

र जुन्दुब बिन सुफियान रजिअल्लाहो अन्होको भनाई छ कि: एउटा युद्धमा उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको एउटा औंला रक्तमय (घाइते) भयो त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

هَلْ أَنْتَ إِلَّا إِصْبَعْ دَمِيتْ ❖ ❖ ❖ وَيُقْرَبُ إِلَيْهِ مَا لَقِيتْ

अर्थ : अल्लाहको मार्गमा मात्र तिम्रो एउटा औंला घाइते भएको छ। (सहीह बुखारी, सहीह मुस्लिम)

३ **निष्ठा (निष्कपटता)** : उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्ना प्रत्येक गतिविधि र क्रियाकलापहरूमा उस्तै निष्ठावान थिए जसरी अल्लाहले उहाँलाई आदेश गरेको थियो। अल्लाहको कर्मान छ:

﴿ قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِ يَلَهُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾

الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْتَبِينَ

الأنعام: ١٦٢ - ١٦٣

अर्थ : हे सन्देष्टा भनिदिनुस् कि मेरो नमाज, र मेरो सबै इबादत (उपासना) र मेरो जीवन र मृत्यु सबै

अल्लाहकै लागि हुन्, जो सम्पूर्ण ब्रह्माण्डको स्वामी हो । उसको कुनै साभीदार छैन, र मलाई यसै कुराको आदेश भएको छ र म आज्ञापालकहरूमध्ये पहिलो हूँ । (सूरतुल् अन्‌आम १६२, १६३)

४ □ **उच्चस्तरीय नैतिकता र व्यवहार :** उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको नैतिकताबारे उहाँकी स्वास्नी हजरत आइशा रजिअल्लाहो अन्हासित सोधिएकोमा उहाँले भनिन्:

"كَانَ خَلْقَهُ الْقُرْآنَ" (مسند الإمام أحمد).

अर्थ : उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको नैतिकता र आचरण कुरआन थियो । (मुस्नदुल् इमाम अहमद) र यसको अर्थ यो हो कि: उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम त्यसमा भएका आदेशहरूको आज्ञापालक, र त्यसमा निषेधित गरिएको कुराबाट पर रहन्थे, र त्यसमा भएका जाहेरी वा अन्तरिक समस्त उत्कृष्ट विशेषता र गुणहरूबाट सुसज्जित, र समस्त अवगुण र घृणित कुकर्म र अश्लीलताका कुराहरूबाट टाढा रहन्थे । र यस कुरामा कुनै विचित्रता छैन किनकि उहाँले नै यो भनेका छन् कि :

"إِنَّ اللَّهَ بِعَثْنِي لِتَمَامِ الْمَكَارِمِ وَتَمَامِ الْمَحَاسِنِ"

الأفعال". (البخاري في الأدب المفرد وأحمد)

अर्थ : निःसन्देह मलाई अल्लाहले समस्त सुकार्य र सराहनीय नैतिकतालाई परिपूर्ण गर्ने उद्देश्यले पठाएको छ । (बुखारीले यसलाई अदबुल् मुफ्रदमा वर्णन गरेका छन्, र अहमदले पनि मुस्नदमा वर्णन गरेका छन्)

र अल्लाहले उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको विशेषता यसरी वर्णन गरेको छः

﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ حُكْمٍ عَظِيمٍ﴾ (القلم: ٤)

अर्थ : तपाईं महान (सर्वोत्कृष्ट) नैतिकवान हुनुहुन्छ । (सूरतुल् कलम ४)

र अनस बिन मालिक रजिअल्लाहो अन्होले रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको दिन रात्रि, यात्रा र बसाई अर्थात प्रत्येक अवस्थामा दश वर्षसम्म सेवा गरे पश्चात उहाँको प्रत्येक अवस्थावोर ज्ञानी भए पश्चात उहाँको बारेमा आफ्नो उदगार यसरी प्रस्तुत गर्दछन्:

"كان رسول الله ﷺ أحسن الناس خلقاً". (صحيح البخاري)

(وصحیح مسلم)

अर्थ : अल्लाहका रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम सबैभन्दा उत्कृष्ट आचरणवान थिए । (सहीह बुखारी, सहीह मुस्लिम)
र उनको यो पनि भनाई छ कि:

لم يكن النبي ﷺ سبباً ولا فحاشاً ولا لعاناً كأن يقول

لأحدنا عند المعتبة: "ما له ترب جبينه". (صحيح البخاري)

अर्थ : नबी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम नत गाली गर्नेवाला थिए नत अश्लील कुरा गर्नेवाला नत धिकृत गर्नेवाल नै थिए, बरु कसैलाई सीख दिदा यसरी भन्थे: "यसलाई के भएको छ कि यसको निधार माटोग्रस्त भएको छ ?" (सहीह बुखारी)

५ □ **भद्रता र शिष्टाचार** : सहल बिन سअूद रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

"أن رسول الله ﷺ أتي بشراب فشرب منه وعن يمينه غلام وعن يساره الأشياخ، فقال للغلام: "أتاذن لي أن أعطي هؤلاء؟" فقال الغلام: والله يا رسول الله لا أوثر

بنصيبي منك أحداً، قال : فتلها - وضعه - رسول الله ﷺ

في يده . (صحيح البخاري ومسلم)

अर्थः अल्लाहका रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम समक्ष कुनै पेय पदार्थ त्याइयो, अनि उहाँले त्यसबाट केही पिए, र उहाँको दायाँतिर एउटा बालक र बायाँतिर वृद्धहरू थिए, त उहाँले त्यस बालकसित भने: “ के तिमी मलाई यस कुराको अनुमति दिन्छौ कि म तिमीभन्दा पहिला पेय पदार्थ यी वृद्धहरूलाई प्रदान गरूँ ? ” त त्यस बालकले भन्यो: हे अल्लाहका रसूल अल्लाहको शपथ तपाईंबाट मिलेको भागको सौभाग्यको कुरामा म कसैलाई आफूमाथि वरिष्ठता प्रदान गर्नेवाला छैन, त यस हदीसको वक्ता भन्छन्: कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले त्यो (पेय पदार्थ) त्यसको हातमा राखिदिए । (बुखारी, मुस्लिम)

६ □ **सन्धि सुलहको प्रेम :** सहल विन सअृद रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि: कुबाबासीहरू एकआपसमा झगडा गरे यहाँसम्म कि एकआर्कालाई पत्थरले हानाहान गरे, अनि जब रसूल सल्लल्लाहो

अलैहे वसल्लमलाई यसको खबर गरियो त उहाँले भने:

"اذهباو بنا نصلح بينهم" (صحيح البخاري)

अर्थ : हामीलाई त्यहाँ लैजाऊ ताकि हामी उनीहरुबीच सन्धि सुलह गराओ। (सहीह बुखारी)

७ □ सत्कर्मको आदेश गर्नु र कुकर्मबाट रोक्नु :

अब्दुल्लाह बिन अब्बास रजिअल्लाहो अन्हुमाको वर्णन छ कि: रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले एउटा व्यक्तिको हातमा सुनको औंठी हेरे अनि त्यसलाई निकालेर फालिदिए, अनि भने:

"يعد أحدهم إلى جمرة من نار فيجعلها في يده"

فقيل للرجل بعدما ذهب رسول الله صلى الله عليه وسلم

خذ خاتمك انتفع به، قال : لا والله لا آخذه أبداً وقد

طرحه رسول الله صلى الله عليه وسلم . (صحيح مسلم)

अर्थ : तिमीमध्ये कोही नर्कको अगुल्टोलाई जानी जानी आफ्नो हातमा लगाउँछ। अनि जब रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम गइहाले त त्यस मान्छेसित भनियो: आफ्नो औंठी लिइहाल र त्यसद्वारा कुनै अरु कुरामा लाभान्वित हुनु, त त्यसले

भन्योः अल्लाहको शपथ म कदापि त्यस औंठीलाई
लिदैन जसलाई रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले
फालिदिए । (सहीह मुस्लिम)

८ □ **पवित्रतासित प्रेम :** मुहाजिर बिन कुन्फुज
रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि उनी रसूल
सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले पिशाब फेरिरहेको
अवस्थामा उहाँलाई सलाम गरे त उहाँले उनको
सलामको जवाफ तबसम्म दिनु भएन जबसम्म कि
वजू गरिबक्सनु भएन, अनि उनीसित यसको लागि
खेद पनि प्रकट गरे, र भने:

"إِنِّي كَرِهْتُ أَنْ أَذْكُرَ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ إِلَّا عَلَى طَهْرٍ أَوْ قَالَ عَلَى

طهارة". (سنن أبي داود)

अर्थ : मलाई यो कुरो अप्रिय लाग्यो कि म
अपवित्रताको अवस्थामा सर्वोच्च अल्लाहको नाम
लेऊँ, (वा भन्नु भयो बिना पवित्रता) । (सुनने अबि
दाऊद)

९ □ **जिब्रोको सुरक्षा :** अब्दुल्लाह बिन अबि औफा
रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

"كان رسول الله ﷺ يكثر الذكر ويقل اللغو ويطيل الصلاة ويقصر الخطبة، ولا يأنف أن يمشي مع الأرملة أو المسكين فيقضي حاجته". (سنن النسائي)

अर्थ : अल्लाहका रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम अल्लाहको अत्याधिक स्मरण र गुणगान गर्थे, र व्यर्थका कुराहरू अति कम गर्थे, र नमाजलाई लम्बियाएर पढथे, र खुत्बा (शुक्रवारको दिन दिने प्रवचन र वक्तव्य) सानो दिन्ये, र विधवा र निमुखाहरूको सहायता गर्ने उद्देश्यले उनीहरूको साथ जानुलाई कुनै अवहेलनाको कुरा मान्दैनथे । (सुननुन्निसाई)

١٠ □ **अत्याधिक उपासना :** हजरत आइशा रजिअल्लाहो अन्हाको भनाई छ कि:

"أَنْبَىَ اللَّهُ كَانَ يَقُومُ مِنَ الظَّلَالِ حَتَّىٰ تَنْفَطِرَ قَدْمَاهُ، فَقَالَتْ عَائِشَةُ: لَمْ تَصْنَعْ هَذَا يَا رَسُولَ اللَّهِ! وَقَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَكَ مَا تَقْدَمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأْخُرَ؟ قَالَ: أَفَلَا أَحُبُّ أَنْ أَكُونَ عَبْدًا شَكُورًا". (صحیح البخاری ومسلم)

अर्थ : अल्लाहका सन्देष्टा सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम रात्रीमा यति नमाज पढथे कि उहाँको पाइला सुजिन्थे, त हजरत आइशाले उहाँसित भनिनः हे अल्लाहका रसूल ! तपाईं यति दुःख किन भोगनुहुन्छ जबकि अल्लाहले तपाईंका अधिल्ला पछिल्ला सबै त्रुटिहरूलाई क्षमा गरिदिएको छ ? त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयोः के म एउटा कृतज्ञ भक्त बन्ने कुरालाई मन नपराऊँ । (सहीह बुखारी र सहीह मुस्लिम)

٩١ □ **स्नेह र सरलता** : हजरत अबू हुरैरह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि तुफैल बिन अमर अद्वौसी र उनका साथीहरू नबी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको समक्ष आएर भने हे अल्लाहका रसूल : "إِن دُوساً عَصْتَ وَأَبْتَ فَادْعُوا اللَّهَ عَلَيْهَا فَقِيلَ هَلْكَتْ دُوسْ، فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: الَّلَّهُمَّ اهْدِ دُوساً وَأَتْ بِهِمْ" (صحيح البخاري ومسلم)

अर्थ : (हाम्रो जाति) दौस गोत्रले अवज्ञा र इन्कार गरेको छ, यसर्थ तपाईं त्यसमाथि अल्लाहसित प्रकोपको याचना गर्नुस्, त भनियो कि दौस गोत्र त

विनष्ट भयो, अनि नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भनेः “हे अल्लाह दौसलाई मार्गदर्शित गरेर आज्ञापालक बनाइदेऊ” । (सहीह बुखारी, र सहीह मुस्लिम)

١٢ □ **सुन्दर पोशाक** : बराअ् विन आजिब रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

كَانَ النَّبِيُّ مَرْبُوِعاً بَعِيداً مَا بَيْنَ الْمَنَكِبَيْنِ، لَهُ شَعْرٌ يَلْعَبُ
شَحْمَةً أَذْنِيهِ، رَأَيْتَهُ فِي حَلَةٍ حَمْرَاءً لَمْ أَرْ شَيْئاً قَطُّ أَحْسَنَ

مِنْهُ . (صحيح البخاري و مسلم)

अर्थ : नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम अवसत (मध्यम) कद भएको र फराकिलो छाती भएको मानिस थिए, उहाँको कपाल कानको लोतीसम्म पुगेको हुन्थ्यो, र मैले उहाँलाई एउटा यस्तो रातो पोशाकमा हेरें कि उहाँभन्दा उत्तम र सुन्दर मैले अरु कुनै कुरालाई कदापि र कहिले पनि हेरेको छैन । (सहीह बुखारी र सहीह मुस्लिम)

١٣ □ **सांसारिक विलासबाट निस्पृहता** : अब्दुल्लाह विन मसूद रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि अल्लाहका रसुल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम एउटा

गुँद्रीमाथि सुतेका थिए, अनि जब उठे त गुँदरीद्वारा उहाँको करडमा चिन्ह बनेको थियो, त हामीले भनें हे अल्लाहका रसूल :

"لَوْ اتَّخَذْنَا لَكَ وَطَاءً، فَقَالَ : "مَالِي وَمَا لِلْدُنْيَا مَا أَنَا فِي الدُّنْيَا إِلَّا كَرَابْكَ اسْتَظَلْتُ تَحْتَ شَجَرَةً ثُمَّ رَاحْ وَتَرَكْهَا".
(سنن الترمذى)

अर्थ : हामी तपाईंको लागि अडेस लगाउनको लागि ओछ्यान नवनाइदिआँ, त उहाँले भन्नु भयोः मलाई यस संसारबाट कुनै सरोकार छैन, मेरो उदाहरण यस संसारमा त्यस सवारयात्रु भैँ छ जसले विश्राम गर्ने उद्देश्यले एउटा रुखको छहारीमा रुक्यो अनि त्यसलाई छाडेर गइहाल्यो । (सुननुत्तिर्मिजी)
र हजरत अमर इब्नुल् हारिस रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

"مَا تَرَكَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عِنْدَ مَوْتِهِ دِرْهَمًاٌ وَلَا دِينَارًاٌ وَلَا عَبْدًاٌ وَلَا أُمَّةًٌ وَلَا شَيْئًاٌ إِلَّا بَغْلَتَهُ الْبَيْضَاءُ وَسَلَاحَهُ وَأَرْضَاهُ جَعَلَهَا صَدَقَةً". (صحیح البخاری)

अर्थ : अल्लाहका रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले आफ्नो स्वर्गबासको समय दिरहम र दिनार, दास र दासीलगायत केही छाडेर जानु भएन बरु उहाँले मात्र एउटा सेतो खच्चड र आफ्नो शस्त्र र केही जग्गा छाडेर जानु भयो जसलाई दान गरिबक्सनु भएको थियो । (बुखारी)

١٤ □ **त्याग** : सहल बिन सअद रजिअल्लाहो अन्होको भनाई छ कि:

جاءت امرأة ببردة قال: أتدرون ما البردة؟ فقيل له: نعم هي الشملة منسوج في حاشيتها. قالت يا رسول الله: إني نسجت هذه بيدي أكسوكها، فأخذتها النبي محتاجا إليها، فخرج إلينا وإنها إزاره، فقال رجل من القوم: يا رسول الله أكسيها فقال: "نعم" فجلس النبي في المجلس ثم رجع فطواها، ثم أرسل بها إليه فقال له القوم: ما أحسنت سألتها إياه، لقد علمت أنه لا يرد سائلا ! فقال الرجل:

وَاللَّهُ مَا سَأَلْتَهُ إِلَّا لِتَكُونَ كَفْنِي يَوْمَ الْمَوْتِ. قَالَ سَهْلٌ فَكَانَتْ كَفْنَهُ.

(صحيح بخاري)

अर्थ : एउटी महिला एउटा बुरदह (पोशाक) लिएर आई, त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भनेः के तिमीहरूलाई थाहा छ, कि बुरदह के हो ? त उहाँसित भनियोः हो थाहा छ, त्यो यस्तो पोशाक हो जसका किनारहरूमा केही बुनिएको होस् । त त्यस महिलाले भनिः हे अल्लाहका रसूल ! मैले यसलाई आफ्नो हातले बुनेकी छु ताकि तपाईंलाई लगाउनको लागि उपहार गरूँ, त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले त्यसलाई यसरी कबूल गरे जसरी एउटा आवश्यकतायुक्त मान्छे कबूल गर्दै, अनि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम त्यसलाई लुंगी भै लगाएर हामीतरि आए, त हामीमध्ये एउटा मानिसले भन्योः हे अल्लाहका रसूल यसलाई मलाई लगाउनको लागि दिनुहोस्, त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयोः अवश्य दिन्छु, अनि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम बैठकमा बसे तत्पश्चात फर्केर गए अनि त्यसलाई फुकालेर त्यस मान्छेतिर पठाइदिए, त त्यहाँ भएका मानिसहरूले

त्यस मान्धेसित भने: तिमीले उहाँसित यसलाई माँगेर उत्तम कार्य गरेका छैनौं किनकि तिमीलाई भलिभाँति यो थाहा छ कि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम कुनै माँग्नेवालालाई निराश गर्दैनन्, त त्यस मान्धेले भन्यो: अल्लाहको शपथ मैले त्यो उहाँसित यस कारण माँगेको छु ताकि मेरो मृत्यु भए पश्चात मेरो कफन बनोस् । त हजरत सहल भन्छन् कि त्यो लुगा त्यसको मृत्यु पश्चात त्यसको कफन नै भयो । (बुखारी)

١٥ □ **आस्था र भरोसाको शक्ति** : हजरत अबू बक्र अस्सद्दीक रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि: "نظرت إلى أقدام المشركين على رؤوسنا ونحن في الغار" فقلت: يا رسول الله! لو أن أحدهم نظر إلى قدميه أبصرنا تحت قدميه، فقال: "يَا أَبَابَكْرَ مَا ظنَكَ باثْنَيْنِ اللَّهَ ثالثُهُمَا". (صحیح البخاری و مسلم).

अर्थ : हामीले गुफामा भएको अवस्थामा मैले बहुदेववादीहरूको पाइलाहरूलाई आफ्ना टाउकोहरूमाथि हेरें, त मैले भनें: हे अल्लाहका रसूल ! यदि उनीमध्ये कसैले आफ्ना पाइलाहरू

हेच्यो भने हामीलाई पनि पाइलामुनि हेरिहाल्छ, त उहाँले भन्नु भयोः हे अबू बक्र ती दुईजनाको बारेमा तिम्रो के अनुमान छ जिनको तेस्रो स्वयम् अल्लाह होस्। (सहीह बुखारी, सहीह मुस्लिम)

१६ □ दया र माया : हजरत अबू कदातह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

"خرج علينا رسول الله ﷺ وأمامه بنت أبي العاص على عاتقه فصلى فإذا ركع وضعها وإذا رفع رفعها". (صحيح البخاري ومسلم).

अर्थ : हामीतिर रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम यस्तो अवस्थामा निस्के कि उहाँको काँधामाथि अबूल आसकी छोरी उमामह थिइन्, अनि उहाँले हामीहरूलाई नमाज पढाउन्थाले, अनि जब रुकूअ् गर्थे त उनलाई (उमामहलाई) धरतीमा राखिदन्थ्ये, अनि जब रुकूअबाट उठ्थे त उनीलाई पनि उठाइहाल्ये। (सहीह बुखारी, सहीह मुस्लिम)

१७ □ सुगमता सहजता : हजरत अनस रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयोः

"إني لأدخل في الصلاة وأنا أريد إطالتها فأسمع بكاء الصبي فأتجاوز في صلاتي مما أعلم من شدة وجد أمه من بكائه". (صحيح البخاري ومسلم).

अर्थ : कहिलेकाहिँ म नमाज पढाउनुमा लागदछु र मेरो इच्छा त्यस नमाजलाई लाम्बियाउनु हुन्छ तर जब म कुनै बच्चाको रुने आवाज सुन्दछु त त्यसलाई सानो गराइदिन्छु किनकि बच्चाको रुनुबाट जुन कष्ट त्यसको आमालाई पुग्छ त्यसको मलाई राम्ररी भान छ । (सहीह बुखारी र मुस्लिम)

१८ □ भय र संयम : हजरत अबू हुरैरह रजिअल्लाहो अन्होको भनाई छ कि नबी (सन्देष्टा) सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्तु भयो:

"إني لأنقلب إلى أهلي فأجد التمرة ساقطة على فراشي فأرفعها لآكلها، ثم أخشى أن تكون صدقة فألقبها".

(صحيح البخاري ومسلم).

अर्थ : म आफ्नो परिवारतिर फर्केर आउँछु, अनि आफ्नो ओछ्यानमाथि एउटा खजूर हेर्छु अनि त्यसलाई खाने मनसायले उठाउँछु तर त्यो दानको

हुन्सकछ यस भयलेगर्दा त्यसलाई फालिदिन्छु । (सहीह बुखारी, सहीह मुस्लिम)

١٩ □ **उदारता :** हजरत अनस बिन मालिक रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छः

"ما سئل رسول الله ﷺ على الإسلام شيئاً إلا أعطاه قال فجاءه رجل فأعطاه غنماً بين جبلين فرجع إلى قومه فقال: يا قوم أسلموا فإنَّ مُحَمَّداً يعطي عطاء لا يخشى الفاقة". (صحيح مسلم)

अर्थ : रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमसित जहिले पनि इस्लामको नाममा कुनै कुरा माँगिन्थ्यो उनी त्यसलाई दिइहाल्ये, वक्ता भन्छन्, अनि उहाँ समक्ष एउटा मान्छे आयो त त्यसलाई दुवै पर्वत बीचको उपत्यकामा भएका समस्त बाखा दिइहाले, त त्यो मान्छे आफ्नो समुदायतिर फर्केर गयो र भन्यो: हे मेरो जातिका मानिसहरू इस्लाम कबूल गरिहाल, किनकि मुहम्मद विपन्नताको भय नगरिकन् उपहार प्रदान गर्दैन् । (सहीह मुस्लिम)

٢٠ □ آپسی سہیوگسیت پرم : هجرت آیشہ رجیاللہاہو انہالے بنین، جب عنیسیت یو سوادیو کی:

"ما كان النبي ﷺ يصنع في بيته؟ قالت: كان يكون في مهنة أهله تعني خدمة أهله فإذا حضرت الصلاة خرج إلى الصلاة." (صحيح البخاري)

अर्थ : नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्नो घरमा के के गर्थे ? त उहाँ रजिअल्लाहो अन्हाले भनिन्: उनी आफ्नो परिवारको सेवा गर्थे, अनि जब नमाजको समय भइहाल्यो त नमाजको लागि निस्कन्थे । (सहीह बुखारी)
र बराअ बिन आजिब रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

"رأيت النبي ﷺ يوم الخندق وهو ينقل التراب حتى وارى - غطى - التراب شعر صدره، وكان رجلاً كثير الشعر وهو يرتجز برجز عبد الله بن رواحة:
اللَّهُمَّ لَوْلَا أَنْتَ مَا اهتَدِينَا
وَلَا تَصْدِقْنَا وَلَا أَنْلَبْنَا

فَأَنْزَلْنَا سَكِينَةً عَلَيْنَا
وَثَبَتَ الْأَقْدَامُ إِنْ لَا قَيْنَا^١
إِنَّ الْأَعْدَاءَ قَدْ بَغُوا عَلَيْنَا
إِذَا أَرَادُوا فَتْنَةً أَبَيْنَا

يرفع بها صوته. (صحيح البخاري وصحيف مسلم).

अर्थ : रसूल ल्लल्लाहो अलैहे वसल्ललाई मैले खन्दक युद्धको दिन यस्तो अवस्थामा हेरें कि उनी माटो ओसारपोसार गरिरहेका थिए यहाँसम्म कि उहाँको छातीमा भएका रौंहरू माटोले (धुलोले) छोपिएका थिए, र उहाँ धेरै रौं भएका मानिस थिए, र उहाँ त्यस समय अब्दुल्लाह बिन रवाहाका कविताका यी पंक्तिहरू भनिराखेका थिएः हे अल्लाह तिमी नभएको भए नत हामी मार्गदर्शित नै हुने थिएँ नत दान नै गर्ने थिएँ नत नमाज नै पढ्ने थिएँ । यसर्थ हे अल्लाह हामीमाथि प्रशान्ति अवतरित गर र शत्रुसित भिडन्त भएमा हाम्रो पाइला दृढ गरिदिनु, किनकि जब शत्रुहरूले हामीलाई कष्ट दिन खोजे त हामी त्यसलाई अस्वीकार गरें जसकारण उनीले हामीमाथि अतिक्रमण र ज्यादती गरे । र यसलाई ठूलो स्वरले भनिराखेका थिए । (सही बुखारी र मुस्लिम)

۲۹ □ **सत्यता** : हजरत आइशा रजिअल्लाहो
अन्हाको भनाई छ कि:

"ما كان خلق أبغض إلى رسول الله ﷺ من الكذب،
ولقد كان الرجل يحدث عند رسول الله بالكذبة، فما
يزال في نفسه حتى يعلم أنه قد أحدث منها توبة". (سنن
الترمذى)

अर्थ : रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्ललाई झूठ बोल्ने बानीभन्दा अरु कुनै कुरा अप्रिय थिएन, र जब कुनै मान्छे उनीसित झूठ बोल्दथ्यो त उहाँको मनमा त्यो तबसम्म रहन्थ्यो जबसम्म त्यो मान्छे यस कुकर्मबाट (तौबा) प्रयाशिचत नगरिहालोस् । (सुननुतिर्मिजी)

र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लको सत्यताको गवाही उहाँका शत्रुहरूले पनि दिएका छन्, त यो अबू जहल हो जुनकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको सर्वोत्कृष्ट र ठूलो शत्रु थियो, त्यसले पनि एक दिन उहाँसित भन्यो हे मुहम्मद ! मतिमीलाई झूठो भन्दिन, वरु म त्यस कुराको

इन्कारी छु जसतर्फ तिमी बोलाइरहेका छौ । अनि
अल्लाहले यो श्लोक अवतरित गच्यो:

(قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْرُكُ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ)

وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِغَایَتِ الْلَّهِ يَبْحَدُونَ ﴿٢٣﴾ (الأنعام:

۳۳

अर्थ : हामीलाई राम्ररी थाहा छ यिनीहरूको कुराले
तपाईलाई दुःख दिन्छ तर यिनीहरूले तपाईलाई
भूठा ठान्दैनन् वरु अन्यायीहरू अल्लाहका
आयतहरूलाई नकार्दछन् । (सूरतुल् अन्आम ۲۳)

۲۲ □ अल्लाहका सीमाहरूको आदर : हजरत
आइशा रजिअल्लाहो अन्हाको वर्णन छ कि:

"ما خير النبي ﷺ بين أمرتين إلا اختار أيسرهما مالم يأثم
فإذا كان الإثم كان أبعدهما منه والله ما انتقم لنفسه في
شيء يؤتي إليه قط حتى تنتهك حرمات الله فينتقم لله".

(صحیح البخاری و مسلم)

अर्थ : जहिले पनि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे
वसल्लमलाई कुनै दुई कुराहरूमध्ये एउटालाई चयन

गर्ने अखिलयार दिइन्थ्यो भने उनी ती दुवैमध्ये सरल
र सजिलो कुरालाई नै चयन गर्थे जबकि त्यो कुनै
पापयुक्त कुरो नहोस, र यदि पापयुक्त कुरो हुन्थ्यो
भने उहाँ त्यसबाट टाढा नै रहन्थ्ये, र अल्लाहको
शपथ उहाँले कहिले पनि कसैसित आफू स्वयम्को
लागि प्रतिशोध लिनु भएन, तर जब अल्लाहको
सीमा अतिक्रमण गरिन्थ्यो त अतिक्रमणकारीलाई
अवश्य दण्डत गर्थे । (सहीह बुखारी र मुस्लिम)

२३ □ **हाँसिलो अनुहार :** हजरत अब्दुल्लाह इब्नुल्
हारिसको वर्णन छ, कि:

"ما رأيت أحداً أكثر تبسمًا من رسول الله ﷺ". (سنن
الترمذني)

अर्थ : मैले रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमभन्दा
अधिक मुस्काउनेवाला अरु कसैलाई हेरेको छैन । (
सुननुत्तिर्मिजी)

२४ □ **धरोहरता र वचन निर्वाहन :** उहाँ
सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको धरोहरता विचित्र र
अद्वितीय थियो, किनकि यी मक्काबासीहरू जुन
उहाँको इस्लामीय आहवान पश्चात उहाँका शत्रु

भइहालेका थिए र उहाँलाई र उहाँका अनुयायीहरूलाई नानाथरीका यातना दिएर शोषित र अपमानित गरेका थिए, तर यत्रो शत्रुताको बावजूद पनि उनीहरू अआफ्नो सरसामान र नासोहरूलाई उहाँसित राख्दथे, अनि यो धरोहरता आफ्नो चर्मसीमासम्म पुग्यो जब उनीहरूले उहाँलाई कष्ट दिएर मदीनातिर प्रवास गर्नुमा बाध्य गरिदिए तैपनि उहाँले आफ्नो काकाको छोरा अली बिन अबि तालिबलाई यो आदेश गरे कि उनी तीन दिनसम्म अझै प्रवास नगरुन् ताकि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमसित राखिएका समस्त सरसामान र नासोहरू उनीहरूका स्वामीहरूलाई फर्काइदेउन्। (सीरतु इब्ने हिशाम ३/११)

र यस्तै उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको अठोट र प्रतिज्ञा निर्वाह गर्ने विशेषताको यो उदाहरण पनि हो कि: उहाँले हुदैवियाको दिन सुहैल बिन अदीसंग समयअवधिको बारेमा एउटा सुलह (सन्धि) गरे जसमा सुहैल बिन अमरले यो शर्त राखे कि: हामीहरूमध्येबाट (मक्काबासीमध्येबाट) जुन व्यक्ति पनि चाहे त्यसले इस्लाम कबूल किन नगरिसकेको

होस् तपाईंकहाँ जान्छ भने तपाईंलाई त्यस व्यक्तिलाई हामीतिर फर्काउनु पर्नेछ, र सुहैलले यो शर्त स्वीकारोक्ति नभएसम्म सन्धि गर्नुबाट इन्कार गच्यो, त यस शर्तलाई मुसलमानहरूले अप्रिय ठाने र क्रोधित भएर त्यसमा वार्तालाप गर्नथाले, तर सुहैल त्यसै शर्तमा दृढ़ रहयो र त्यस बिना सन्धि गर्न इन्कारी नै रहयो त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले त्यसमा सहमत भएर लेखाइदिए, अनि उनीहरू यसै अवस्थामा थिए कि एककासी अबू जन्दल बिन सुहैल बिन अमर आफ्नो बेडीहरूसमेत (हत्कडी भैं बाँधिने वस्तु) प्रकट भए, र अबू जन्दल मक्काको तल्लो भागबाट मुसलमानहरूको शरण माँग्दै आएका थिए, त अबू जन्दलको बुवा सुहैल बिन अमरले भनेः हे मुहम्मद यो पहिलो मान्छे हो जसलाई फर्काउने तिमीसित माँग (आग्रह) गर्दछु, त नबी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयोः मात्र यसको बारेमा हामीलाई अनुमति प्रदान गर, त त्यसले भन्योः म यसमा पनि तिमीलाई अनुमति दिन्सक्दैन, अनि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयोः तिमीलाई अनुमति दिनु नै पर्छ, त

सुहैलले पुनः भन्यो म यसमा अनुमति दिनेवाला
छैन...., त जब अबू जन्दलले यस वार्तालापको
परिणामलाई आभास गरे त मुसलमानहरूलाई
उत्तेजित गर्ने मनसायले भनेः हे मुस्लिम समूह ! के
मलाई बहुहदेववादीहरूमा फर्काइन्छ जबकि म
मुसलमान भएर आएको छु ? के तिमीहरू हेदैनौ कि
मलाई के कसरी यातना दिइएको छ ? र वास्तवमा
उहाँलाई अल्लाहमाथि आस्था ल्याएकोमा अत्यन्तै
निकृष्टतम् यातना दिइएको थियो, तर रसूल
सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले सन्धिको निर्वाह गर्दै
शर्त बमोजिम उनलाई उनको पिता सुहैल बिन
अमरलाई सुम्पे । (सहीह बुखारी)

र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले अबू
जन्दलसित भनेः

أبا جندل اصبر واحتبس، فإن الله جاعل لك ولمن
معك من المستضعفين فرجاً ومخراجاً إننا قد صالحنا هؤلاء
القوم وجري بيننا وبينهم العهد وإننا لا نغدر".

अर्थ : हे अबू जन्दल संयम राख, र त्यसमा अल्लाहसित पुण्यको आशा राख, किनकि अल्लाहले

तिमी र तिमीजस्ता तिम्रा समस्त कम्जोर र दुर्वल साथीहरूको लागि कुनै नकुनै मार्ग अवश्य खोल्नेछ, र हामीले यस समुदायसित लिखित शतहरूमा सन्धि गरिसकेका छौं र हामी सन्धिको उल्लंघन गर्दैनौं (धोका दिदैनौं)। (मुस्नद इमाम अहमद)

अनि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम मदीना फर्केर आए, अनि अबू बसीर नामक एउटा कुरैशी (कुरैश गोत्रको) व्यक्ति मुसलमान भएर मदीना आयो, त कुरैशका बहुदेववादीहरूले त्यसलाई फिर्ता त्याउनको लागि दुई मान्छेलाई पठाए, त उनीहरूले आएर उहाँसित त्यस सन्धिको कुरा गरे जुन दुवै पक्षबीच भएको थियो, अनि मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले उनीहरूसंग त्यस मुसलमानलाई पठाए।

٢٥ □ **वीरता र दृढता :** हजरत अली रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ, कि:

"لقد رأيتني يوم بدر ونحن نلوذ بالنبي ﷺ وهو أقربنا إلى العدو وكان من أشد الناس يومئذ بأساً". (مسند الإمام أحمد)

अर्थ : हामी सबै बद्र युद्धको दिन नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको शरणमा नै थियौं जबकि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम शत्रुभन्दा अति निकट थिए, तर त्यस दिन उहाँभन्दा ठूलो वीर र योद्धा केही पनि थिएन । (मुस्नद इमाम अहमद)

र रहयो उहाँको युद्ध बाहेकमा वीरताको कुरो त हजरत अनस रजिअल्लाहो अन्हो वर्णन गर्छन् कि: नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम सबैभन्दा सुन्दर र सर्वोत्कृट वीर थिए, र एक रात्रीको कुरो हो कि मदीनाबासीहरू ऐउटा आवाज सुनेर भयभीत भइहाले, अनि आवाजतिर जानलागे त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलाई एकलै त्यस्तरफबाट आइरहेको हेरे यस्तो अवस्थामा कि उनी अबू तलहाको नंगो पिठ्युँ भएको (काठी नकसिएको) घोडामा सवार तरवार लटकाएको अवस्थामा त्यस भयभीत गर्ने कुराको पत्ता लगाएर आइरहेका थिए, अनि उहाँले भने:

"لَمْ ترَاعُوا لِمْ ترَاعُوا. ثُمَّ قَالَ: وَجَدْنَاهُ بِحَرًا أَوْ قَالَ إِنَّهُ

لَبْرٌ". (صحيح البخاري ومسلم)

अर्थ : भयभीत नहोऊ भयभीत नहोऊ । अनि भने:
यस घोडालाई समुन्द्र पाएँ वा यो समुन्द्र नै हो । (
सहीह बुखारी र सहीह मुस्लिम)

त जब मदीनाबासीहरूले भयभीत गर्ने आवाज सुनेर
त्यसको पत्ता लगाउने उद्देश्यले निस्के अनि नबी
सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमसित उनीहरूको सामना
भयो यस्तो अवस्थामा कि उनी एकलै थिए र यस्तो
घोडामा सवार थिए जसको काठी पनि कसिएको
थिएन किनकि यो अवस्था नै यस्तो थियो जसमा
तीव्रता देखाउनु नै उत्तम हुन्छ, र आफ्नो तरवार
लटकाएका थिए किनकि यस्तो अवस्थामा त्यसको
आवश्यकता पर्ने सम्भावन हुन्छ, यसर्थ उहाँ
सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम उनीहरूसित भेटे
पश्चात उनीहरूको भयलाई समाप्त गरेर भन्छन्
यो घोडा अर्थात जसमा उहाँ सवार थिए समुन्द्र हो
अर्थात अति तीव्रगतिवाला छ, त उक्त घटनाको
वास्तविकता जान्नुको लागि उहाँले उनीहरूको
साथको प्रतिक्षा गरेनन् (बरु एकलै निस्के त यो
उहाँको वीरताको साक्षत प्रतीक हो) ।

र उहुद युद्धको मौकामा उहाँले आफ्ना साथीहरूसित यस युद्धको विषयमा परामर्श गरे त उनीहरूले युद्ध गर्नुतिर संकेत गरे, तर उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको दृष्टिकोण यस विषयमा उनी विरुद्ध थियो तैपनि उहाँले उनीहरूको परामर्शलाई नै मानेर कार्यन्वनमा ल्याए, अनि उहाँका साथीहरू आफूहरूले दिएको परामर्शमा पछुतो गरे किनकि उहाँको इच्छा युद्ध गर्नु थिएन, अनि अन्सारीहरूले भने: हामीहरू रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको इच्छालाई प्राथमिकता दिनेछौं, अनि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम समक्ष आएर भने: हे अल्लाहका सन्देष्टा तपाईं जुन चाहनुहुन्छ त्यही नै गर्नुस्, त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भने:

"إِنَّمَا لَبِسُ النَّبِيِّ إِذَا لَبِسَ لِامْتَهَ أَنْ يَضْعُفَهَا حَقُّ يَقَاتِلِ".

(مسند الإمام أحمد)

अर्थ : जब कुनै सन्देष्टाले आफ्नो सुरक्षा कवच (परिधान) लगाइहाल्छ त बिना युद्ध गरिकन् त्यसलाई फुकाल्ने अधिकार हुँदैन । (मुस्नद इमाम अहमद)

२६ □ **उदारता र दयालुता :** हजरत इब्ने अब्बास रजिल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

"كان رسول الله ﷺ أجود الناس، وكان أجود ما يكون في رمضان حين يلقاه جبريل، وكان يلقاه في كل ليلة من رمضان فيدارسه القرآن، فلرسول الله ﷺ أجود بالخير من الريح المرسلة". (صحیح البخاری و مسلم)

अर्थ : अल्लाहका रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम सबैभन्दा ठूलो दानवीर थिए, र रमजानमा जब उहाँ जिब्रीलसित भेट्दथे त उहाँको उदारता अरु बढिहाल्यो, र हजरत जिब्रील उहाँसित रमजानका प्रत्येक रात्रीमा भेट्दथे अनि उहाँलाई कुरआनको तालिम दिन्थे, त यस्तो अवस्थामा रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम हुरीभन्दा अधिक उदार भइहाल्ये । (सहीह बुखारी र मुस्लिम)

र हजरत अबू जरको वर्णन छ कि: म नबी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमसंगै मदीनाको एउटा उपत्यकामा हिंडिरहेका थिएँ, अनि उहुद पर्वतिर अनुहार गरें, त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले

بَنْتُ بَيْهِوْ: هے ابू جار، ت میلے بھنے: م عپسیتھ چھ
ہے اللّاہکا رسول، ت یہاںلے بَنْتُ بَيْهِوْ: یادی
ماسیت عہد پرVert جاتی سون پنی ہونثیو تپنی شرعن
(کرج) چوکتا گرنہتے مال باہک م تیسباراٹ اک
دینار پنی آفنے پاس اک وا تین راتیبند
آدیک سماں سامم راخڈئنھے برع سپے اللّاہکا
بکتھرجمہ ویتران گردے یتا یتا اردا دا یا
بایاں (آگاڈی) پछاڈی خرچ گریہا لھے । (سہیہ
بُخَارِی)

ر ہجتار جاہیر وین ابڈللاہ رجی اللّاہو انھوں
ورنن گرنہ ہونچ کی:

"مَا سَأَلَ النَّبِيُّ ﷺ عَنْ شَيْءٍ قَطُّ فَقَالَ : لَا." (صحیح

البخاری وصحیح مسلم)

اردھ : نبی سلسلہ اے اکلے وسیلہ ماسیت کونے
کرنا مانگیا مہا یہاںلے کھلے پنی نکارنن । (سہیہ
بُخَارِی و سہیہ مُسْلِم)

۲۷ **لَجْأَةٌ** : ہجرت ابू سارید خودری
رجی اللّاہو انھوکو ورنن چھ کی:

"كان النبي ﷺ أشد حياءً من العذراء في خدرها، فإذا رأى شيئاً يكرهه عرفنه في وجهه." (صحيح البخاري ومسلم)

अर्थ : नबी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्नो कोठामा भएकी कुमारीभन्दा अधिक लज्जालु थिए, यसर्थ जब उहाँ कुनै यस्तो कुरा हेर्दथे जुन उनीलाई अप्रिय हुन्थ्यो त यसलाई हामी उहाँको अनुहारको भावले थाहा पाइहाल्थ्याँ । (सहीह बुखारी र मुस्लिम)

२८ □ **विनम्रता** : उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम सबैभन्दा अधिक विनम्र थिए, र उहाँको अत्याधिक विनम्रतालेगर्दा जब कुनै मानिस मस्जिदमा प्रवेश गच्छ्यो त उहाँलाई उहाँको साथीहरूको माभमा चिन्न सक्दैन्थ्यो । हजरत अनस बिन मालिक भन्छन् :

"بَيْنَمَا نَحْنُ جَلَوْسٌ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْمَسْجِدِ دَخَلَ رَجُلٌ عَلَى جَمْلٍ فَأَنْاخَهُ فِي الْمَسْجِدِ ثُمَّ عَقَلَهُ ثُمَّ قَالَ لَهُمْ أَيُّكُمْ

محمد؟ والنبي ﷺ متکئٌ بين ظهريّيهِمْ، فقلنا: هذا الرجل
الأيضاً المتکئٌ...". (صحیح البخاری).

अर्थ : एक दिनको कुरो हो कि हामीसबै नबी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमसंगै मस्जिदमा बसेका थिएँ अनि एउटा मान्छे ऊँटमा सवार भएर मस्जिदमा प्रवेश गन्यो अनि त्यसलाई मस्जिदमा बसालेर बाँधिदियो, अनि उनीहरूसित सम्बोधित भएर भन्योः तिमीमध्ये मुहम्मद को हो ? र नबी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम उनीबीच नै अडेस लगाएर बसेका थिए, त हामीहरूले भनेंः त्यो अडेस लगाएर बसेको सेतो मान्छे (मुहम्मद हुन्) ... । (सहीह बुखारी)

र यो यस कारण किनकि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्ना साथी संगातीहरूबाट भिन्न रहदैनथे ।

र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम यस कुराबाट अहंकार र अभिमान गर्दैनथे कि उहाँ निमुखा असहाय, दुर्वल र आवश्यकता भएका मानिसहरूसंग गएर उनीहरूको आवश्यकता पूर्ण गरुन् । र हजरत अनस रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि: मदीनाकी

एउटी महिला जसको मनीषमा केही कम्जोरी थियो त्यसले भनिः हे अल्लाहका रसूल मलाई तपाईंसित एउटा आवश्यकता छ, त उहाँले भन्नु भयोः

: "يَا أَمْ فَلَانْ انْظُرِي أَيِ السَّكَكَ - الْطَّرِقَ - شَئْتَ،

حَتَّى أَقْضِي حَاجَتَكَ "فَخَلَا مَعَهَا فِي بَعْضِ الْطَّرِقِ حَتَّى

فَرَغَتْ مِنْ حَاجَتِهَا". (صحيح مسلم)

अर्थ : हे फलानोकी आमा तिमी जुनसुकै बाटो (गल्ली) मनपराउँछौ त्यहाँ गएर म तिम्रो आवश्यकता पूर्ण गर्नेछु, अनि त्यससंग कुनै गल्लीमा गएर त्यसको आवश्यकतालाई पूर्ण गरे (त्यसको समस्याको समाधान गरे)। (सहीह मुस्लिम)

٢٩ □ **दया र कृपा** : अबू मसूद अल् अन्सारी रजिअल्लाहो अन्होको भनाई छ कि:

"جاء رجل إلى النبي ﷺ عليه وسلم فقال: يا رسول الله، إني والله لتأخر عن صلاة الغداة من أجل فلان مما يطيل بنا فيها، قال: فما رأيت رسول الله ﷺ قط أشد غضباً في موعظة منه يومئذ، ثم قال: "أيها الناس إن منكم منفرين فأيكم ما صلى بالناس فليوجز، فإن

فيهم الكبير والضعف هذا الحاجة". (صحيح البخاري)

(مسلم)

अर्थ : नबी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम समक्ष एउटा मान्छे आएर भन्योः हे अल्लाहका रसूल ! अल्लाहको शपथ म फज्रको नमाजमा फलानोको कारण विलम्ब गर्दू किनकि उनी (अति लामो पाठन गरेर) नमाजलाई लम्बियाइदिन्छन्, त वक्ता भन्छन् कि: त्यसदिनको उपदेश गर्नेक्रममा मैले उहाँलाई जति क्रोधित हेरें त्यति कुनै अरु उपदेशमा कदापि हेरेको थिएन, अनि उहाँले भनेः हे मानिसहरू ! तिमीहरूमध्ये केही यस्ताखालका मानिसहरू पनि छन् जुन मानिसहरूलाई नमाजबाट विकर्षित र विमुख गर्दोरहेका छन्, यसर्थ तिमीमध्ये जसले पनि मान्छेहरूलाई नमाज पढाओस् त सानो गरेर पढाओस्, किनकि उनीहरूमा वृद्ध, कम्जोर र आवश्यकतावालाहरू पनि हुन्छन् । (सहीह बुखारी र मुस्लिम)

र उसामह बिन जैद रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि: हामी नबी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको साथमा थिएँ कि यत्तिकैमा उहाँकी एउटी छोरीको

दूत उहाँ समक्ष आयो जुन उनकी छोरीको छोराको मृत्यु हुने समय उहाँलाई डाँक्न आएको थियो, त अल्लाहका सन्देष्टाले त्यस दूतसित भने:

"ارجع فأخبرها أنَّ اللَّهَ مَا أَخْذَ وَلَهُ مَا أَعْطَى وَكُلْ شَيْءٍ
عِنْهُ بِأَجْلِ مَسْمِيٍّ فَمَرِّهَا فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ" فأعادت
الرسول أنها أقسمت لتأتينها فقام النبي وقام معه سعد
بن عبادة ومعاذ بن جبل فدفع الصبي إليه ونفسه تقعقع
كأنها في شن ففاضت عيناه، فقال له سعد: يا رسول الله
ما هذا؟ قال: "هذه رحمة جعلها الله في قلوب عباده وإنما
يرحم الله من عباده الرحماء". (صحيح البخاري وصحيف مسلم)
अर्थ : तिमी फकेर जाऊ र उनलाई यो खबर गरिदेउ कि जुन अल्लाहले लियो र जुन दियो ती समस्त उसैको हो, र त्यस समीप समस्त कुरा एउटा निर्धारित समयसीमाको लागि छ, र तिनलाई संयम गर्ने भन र अल्लाहसित त्यसको प्रतिफलको आशा राख्ने भन, त उहाँकी छोरीले त्यस दूतलाई घरसम्म आउनुको कसम दिएर पठाइन्, अनि रसूल

ساللله‌اہو اعلیٰ و ساللهم هنگے ر عنکو ساٹھما
سأد بین عبادہ و معااج بین جبل پنی هنگے،
انی بچھالا ایں عہانت ف را ایو یو ستو اورستھاما
کی تیسکو سواں رکھرکی یوساری چلیرہکو ثیو یو
جساری آگوماٹی راخیکو باؤڈاٹ آواج
نیسکنچ (ارہات مرنے سماں کو انٹیم اورستھا)
یو ستو ہرر عہان ساللله‌اہو اعلیٰ و ساللهم کو
آخھاٹ آسیو بھرنथا لے، ت ہجرت سأد لے
عہانسیت بنے: ہے اللہا کا رسول یو کے ہو؟ ت
عہان لے بھن بھیو: یو تو دیا ہو جسلا ایں
اللہا ہلے آفنا بکتھرکو ہدیتما جاگت
گاریدیکو چ، ر نی: ساندھ اللہ آفنا دیا وان
بکتھرکماٹی دیا گرچ! (سہیہ بُخاری و مُسْلِم)

۳۰ □ **سہن شیلتا و کم اشیلتا :** ہجرت انس
بین مالیک رجی اللہا اونھوکو بنا ایں چ کی:

"كنت أمشي مع النبي ﷺ وعليه برد نجراني غليظ
الحاشية فأدركه أعرابي فجذبه جذبة شديدة حتى نظرت
إلى صفة عاتق النبي ﷺ قد أثرت به حاشية الرداء من"

شدة جذبته، ثم قال: يا محمد! مر لي من مال الله الذي عندك. فالتفت إليه فضحك ثم أمر له بعطاء". (صحيح البخاري وصحيح مسلم)

अर्थ : म नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको साथमा हिंडिरहेका थिएँ र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम नजरानमा निर्मित बाक्लो किनारा भएको एउटा पोशाक लगाएका थिए, अनि उहाँलाई एउटा गाउँले मान्छे भेट्यो अनि त्यस गाउँले मान्छेले उहाँको च्यादरलाई यति कठोरताले तान्यो कि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको घाँटीलगायत काँधालाई प्रभावित गच्यो, अनि त्यसले भन्यो: हे मुहम्मद ! अल्लाहको जुन माल तिमीसित छ त्यसबाट मलाई दिने आदेश गर, अनि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम त्यसतिर अनुहार गरेर हाँसे अनि त्यसलाई केही दिने आदेश गरे । (सहीह बुखारी, सहीह मुस्लिम)

र उहाँको सहनशीलताको उदाहरणहरूमध्ये जैद बिन सुअना (जुनकि यहूदीहरूका धर्मगुरु थिए) को यो हदीस पनि हो: कि उनी रसूल सल्लल्लाहो अलैहे

वसल्लमलाई केही शृण दिएका थिए ताकि त्यसद्वारा
रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम नयाँ
मुसलमानहरूको सहायता गरुन् उनीहरूको हृदयमा
इस्लामलाई दृढ गर्ने उद्देश्यले । जैद बिन सुअना
भन्छन्:

"فَلَمَّا كَانَ قَبْلَ مَحْلِ الأَجْلِ بِيَوْمَيْنِ أَوْ ثَلَاثَةِ خَرْجِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فِي جَنَازَةِ رَجُلٍ مِّنَ الْأَنْصَارِ وَمَعَهُ أَبُو بَكْرٌ وَعُمَرٌ وَعُثْمَانٌ وَنَفَرٌ مِّنْ أَصْحَابِهِ، فَلَمَّا صَلَّى عَلَى الْجَنَازَةِ دَنَا مِنْ جَدَارٍ فَجَلَسَ إِلَيْهِ، فَأَخْذَتْ بِمِجَامِعِ قَمِيصِهِ وَنَظَرَتْ إِلَيْهِ بِوْجَهٍ غَلِيظٍ ثُمَّ قَلَتْ: أَلَا تَقْضِينِي يَا مُحَمَّدُ حَقِّي؟ فَوَاللَّهِ مَا عَلِمْتُكُمْ بْنَيْ عَبْدِ الْمَطْلَبِ بِمُطْلَبٍ وَلَقَدْ كَانَ لِي بِمُخَالَطَتِكُمْ عِلْمٌ!! قَالَ: وَنَظَرَتْ إِلَى عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ وَعَيْنَاهَا تَدُورَانِ فِي وَجْهِهِ كَالْفَلَكِ الْمُسْتَدِيرِ ثُمَّ رَمَانِي بِبَصَرِهِ، وَقَالَ: أَيُّ عَدُوِّ اللَّهِ أَتَقُولُ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ مَا أَسْمَعَ، وَتَفْعَلُ بِهِ مَا أَرَى، فَوَاللَّهِ الَّذِي بَعَثَهُ بِالْحَقِّ لَوْلَا مَا أَحَذَرْتُهُ لَضَرَبَتْ بِسَيْفِي هَذَا عَنْكَ، وَرَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَا

ينظر إلى عمر في سكون و töدة ثم قال: "إنا كنا أحوج إلى غير هذا منك يا عمر أأن تأمرني بحسن الأداء، وتأمره بحسن التباعة - طلب الحق - اذهب به يا عمر فاقضه حقه، وزده عشرين صاعاً من غيره مكان ما رعته" قال زيد: فذهب بي عمر فقضاني حقي وزادني عشرين صاعاً من تمر، فقلت: ما هذه الزيادة؟ قال: أمرني رسول الله ﷺ أن أزيدك مكان ما رعتك. فقلت: أتعرفني يا عمر؟ قال: لا فمن أنت؟ قلت: أنا زيد بن سمعة قال: الخبر؟ قلت: نعم الخبر. قال: فما دعاك أن تقول لرسول الله ﷺ ما قلت وتفعل به ما فعلت؟ فقلت: يا عمر كل علامات النبوة قد عرفتها في وجه رسول الله ﷺ حين نظرت إليه إلا اثنتين لم أختبرهما منه: يسبق حلمه جهله، ولا يزيده شدة الجهل عليه إلا حلماً، فقد اختبرتهما فأشهدك يا عمر أني قد رضيت بالله ربنا وبالإسلام ديناً وبمحمد ﷺ

نبيا، وأشهدك أن شطر مالي فإني أكثراها - المدينة مالاً -
 صدقة على أمة محمد ﷺ، فقال عمر: أو على بعضهم فإنك
 لا تسعهم كلهم قلت: أو على بعضهم. فرجع عمر وزيد إلى
 رسول الله ﷺ فقال زيد: أشهد أن لا إله إلا الله، وأن
 محمداً عبده ورسوله ﷺ، فآمن به وصدقه وشهد مع رسول
 الله ﷺ مشاهد كثيرة، ثم توفي في غزوة تبوك، مقبلاً غير
 مدبر، رحم الله زيداً". (صحيف ابن حبان)

अर्थ : "जब निर्धारित गरिएको समयमा दुई वा तीन दिन बाँकी थियो रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम एउटा अन्सारी मान्छेको जनाजा पढने उद्देश्यले निस्के यस अवस्थामा कि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको साथमा हजरत अबू बक्र र उमर एवं उसमान र सहाबाहरूको एउटा समूह थियो, अनि जब उहाँले जनाजाको नमाज पढेर सम्पन्न गरे त एउटा पर्खाल निकट बस्ने उद्देश्यले जानु भयो, अनि म उहाँको निकट आएँ अनि उहाँको कमीज (शर्ट) को कालर र उहाँको च्यादरलाई कठोरतापूर्वक

समातेर उहाँलाई प्रज्वलित आँखाले हेर्नथालें र भनेः
 हे मुहम्मद ! मेरो हक मलाई दिदैनौ ? अल्लाहको
 शपथ मैले तिमीहरूलाई अर्थात् अब्दुल् मुत्तलिबको
 वंशजका मान्छेहरूलाई हक दिनुमा बहानावाज
 हेरेको छैन, मलाई तिमीहरूको बारेमा राम्ररी ज्ञान
 छ, त जैद भन्छन् कि मैले हजरत उमरतर्फ हेरें त
 के हेर्दू कि उनको आँखा मेरो अनुहारमा यसरी
 चक्रित छन् जसरी ग्रह गोल गोल घुम्दछ, अनि
 उनले ममाथि दृष्टि हालेर भनेः हे अल्लाहको शत्रु !
 के तिमी रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमसित त्यो
 भनिराखेका छौ जुन म सुनिराखेको छु र त्यो
 गरिरहेका छौ जुन म हेरिरहेको छु ? त त्यस
 अल्लाहको शपथ जसले उहाँलाई सत्यताको साथ
 दूतत्व प्रदान गरेको छ यदि हामीबीच त्यस सन्धिको
 उल्लंघनको भय नभएको भए मैले तिम्रो घाँटि यसै
 तरवारले छिनाली दिन्थे । र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे
 वसल्लम हजरत उमरतर्फ प्रशान्ति र धैर्यता एवं
 मुस्कानको साथ हेरिरहेका थिए, अनि उहाँ
 सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयोः हे उमर !
 हामी दुवैलाई यस कुरा बाहेक अन्य कुराको

आवश्यकता छ, र त्यो यो हो कि तिमीलाई चाहिएथियो कि मलाई यो परामर्श देऊ कि मत्यसको हक त्यसलाई दिइहालूँ, र त्यसलाई यो परामर्श दिन्थ्यौ कि आफ्नो हकलाई भद्रताको साथ माँगोसु, त हे उमर जाऊ र त्यसको हक दिइहाल, र त्यसलाई बीस साअ् (सेई जस्तो माप्ने खोर) अरु बढी पनि दिनु, त्यस भयत्रासको सट्टामा जुन तिमीले यसलाई डराएका छौ। त जैद भन्छन् कि: हजरत उमर मलाई लिएर गए, र मलाई मेरो हक दिनु भयो र बीस साअ् खजूर अरु बढी दिनु भयो, त मैले भनें मेरो हकभन्दा बढी किन दिनुहुन्छर? त उनले भनेः मलाई रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले यो आदेश गर्नु भएको छ कि जुन मैले तिमीलाई डराएका थिएँ त्यसैको सट्टामा बीस साअ् तिम्रो हकभन्दा बढी तिमीलाई दिऊँ, त जैदले भनेः हे उमर! के तिमी मलाई चिन्दछौ? त उमरले भनेः म तिमीलाई चिन्दैन तिमी को हौ? त मैले भनेः म जैद बिन सुअना हूँ, त उमरले भनेः यहूदीहरुका धर्मगुरु? त मैले भनेः हो, त उमरले भनेः म तिमीसित सोध्दछु कि जुन तिमीले रसूल

ساللہاہو اعلیٰ ہے وسائل مکو سا�ما گرے کا چڑی ر
جن بنه کا چڑی تیس کو عدھشی کے ہو ؟ تیمیلے کے
سیدھا گرن خوجے کو ؟ ت میلے بنه ہے عمر ! میلے
دو تھکا سامسٹ چینھ رنگ مہمداد ساللہاہو
اعلیٰ ہے وسائل مکو انہار لاراہی ہرے بھتیکے ثاہا
پاہا لئے تر دُری چینھ بارے ملاراہی کہہی خبار
دیڑا ن، ت تیس بات ان بھن جن ہن کو کارن نے میلے
عہاں ساللہاہو اعلیٰ ہے وسائل مکو پریکشا گرنے
نیرنی گرے کی کے عہاں کو ساہن شیل تا عہاں کو
کرو� لاراہی چوپ چوپ کی چوپ دن، ر عہاں مادی
ان بھن تا پورن کو راہ رنگ عہاں کو ساہن شیل تا ر
ধیرتاما ابھی وڈھی گرد کی گائے ؟ ت میلے یہ دو ڈی
کو راہ رنگ ما ڈن کو پریکشا لیاں، ت ہے عمر ! اب م
اعلیٰ ہلاراہی آف نو پر تیپا لک، ر ڈسلا ملاراہی
آف نو ڈرم، ر مہمداد لاراہی آف نو لاغی ساندھستا
سکی کار گرے پرسان بھائی، ر تیمیلاراہی م یس
کو راما ساکھی وسائل دھو کی م آف نو آدھا مال (
ر م اتھا دیک مالوا لاما مانچے چو) مہمداد
ساللہاہو اعلیٰ ہے وسائل مکا ان یا یہ رنگ کو لاغی
دان گرد چو । ت عمر لے بنه: وا مہمداد کا کہہی

अनुयायीहरूको लागि, किनकि सबैलाई तिम्रो सम्पत्ति पुरदैन ? त मैले भनें: ठीक छ, केही अनुयायीहरूको लागि । अनि उमर र जैद रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम समक्ष फर्केर आए, अनि जैदले भनेः “ म गवाही दिन्छु कि अल्लाह बाहेक कोही सत्य पूज्य छैन, र म गवाही दिन्छु कि मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम त्यसका भक्त र सन्देष्टा हुन् ” त जैद ईमान ल्याए, र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको हातमा संकल्प गरे, र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको साथमा धेरै घटना युद्ध र परिस्थितिहरूमा शम्मिलित भएर साथसाथै रहे अनि तबूक युद्धमा पछाडि नहटिकन् अगाडि बढौदै युद्धरत रहेको बेलामा शहीद भए (वीरगति प्राप्त गरे) अल्लाह जैदमाथि दया गरुन् । (सहीह इब्ने हिब्बान)

र कदाचित उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको दयाशीलताको सर्वोत्कृष्ट उदाहरण यो हो कि जब उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम मक्कामा विजयी भएर प्रवेश गरे र ती मक्काबासीहरूलाई उनी समक्ष एकत्रित गरियो जिनले उनीलाई नानाथरीका

कष्ट दिएर प्रवास गर्नुमा बाध्य गरिदिएका थिए, त जब उनीहरू मस्जिदमा जम्मा भइसके त उहाँले उनीहरूसित भने:

"**مَا تَرُونَ أَنِي صَانِعٌ بِكُمْ؟**" قالوا : خيرًا أَخْ كَرِيمٍ وابن أَخْ كَرِيمٍ. قال ﷺ : اذهبوا فأنتم الطلقاء". (سنن البيهقي) (الكبرى)

अर्थ : तिमीहरूको के अनुमान छ, म तिमीहरूको साथमा के कस्तो व्यवहार गर्नेवाला छु ? त उनीहरूले भने: हामीलाई तपाईंसित भलाईको अभिलाषा छ, किनकि तपाईं उपकारी भाइ र उपकारी भाइको छोरा हुनुहुन्छ। त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो: जाऊ तमीहरू सबै स्वतंत्र छौ। (सुननुल बैहकी अल् कुब्रा)

३१ □ संयम : उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम संयम र धैर्यका साक्षात आदर्श थिए, यसर्थ आफ्नो आमन्त्रणतिर आहवान गर्नुभन्दा अघि उहाँको जातिले गरिरहेका मूर्ति पूजा र अनुचित कार्यहरूमा संयम गरे, र आमन्त्रणलाई जाहेर गरे पश्चात पहिला मक्कामा आफ्ना जातिद्वारा गरिएको

नानाथरीका कष्टमय दुराचार र अत्याचारमा त्यसपछि मदीनाका मुनाफिकहरूको (कपटीहरूको) कष्टमा पनि अल्लाहको प्रतिफलको आशान्वित भई संयम अपनाए, र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्ना साथीहरूको गुम्ने र मृत्यु हुने समय पनि धैर्यताका प्रतीक र उदाहरण थिए, उहाँको जीवनमा नै उहाँका काका अबू तालिब र हम्‌जा रजिअल्लाहो अन्हो, र फातिमा बाहेक उहाँका समस्त संतानहरू र उहाँकी प्रियतम स्वास्नी हजरत खदीजाको निधन भयो, तर उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम यी समस्त घटनाहरूमा अल्लाहसित प्रतिफलको आशा लिई धैर्यताको परिचय दिए । अनस बिन मालिक रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि: हामी रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको साथमा अबू सैफ अल्कीनकहाँ गएँ र उहाँ हजरत इब्राहीम (उहाँको छोरा) का दूधिया नाताले पिता थिए (अर्थात अबू सैफकी स्वास्नीले उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको छोरा इब्राहीमलाई दूध खुवाएका थिझन्) अनि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम इब्राहीमलाई चुम्न र सुँघन थाले, अनि हामीहरू पनि प्रवेश गच्यौं

यस्तो अवस्थामा कि हजरत इब्राहीम आफ्नो जीवनको अन्तिम क्षणको स्वाँस फेरिरहेका थिए, अनि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको आँखाबाट आँसु बग्नथाले, त अब्दुर्रहमानले उहाँसित भने: तपाईं पनि हे अल्लाहका रसूल !!! त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"يَا ابْنَ عُوفَ إِنَّهَا رَحْمَةٌ ثُمَّ أَتَبْعَهَا بِأَخْرَىٰ فَقَالَ رَبِّيْلَهُ لِلَّهِ يَعْلَمُ مَا يَصْنَعُونَ" :إن

العين تدمع والقلب يحزن ولا نقول إلا ما يرضي ربنا وإنما

بفارقك يا إبراهيم لحزونون". (صحیح البخاری)

अर्थ : हे औफको छोरा यो दया हो, अनि पुनः आँसु बगाउदै भने: निःसन्देह आँखाबाट आँसु बगिरहन्छ, र हृदय शोकाकुल हुन्छ, तैपनि हामी उही कुरा भन्दछौं जसबाट हाम्रो प्रतिपालक प्रसन्न भइहालोस, र हे इब्राहीम हामी तिम्रो विछोडबाट अति व्याकुल र मर्माहित छौं । (सहीह बुखारी)

३२ □ **न्याय र निसाफ :** उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्नो जीवनका समस्त कुराहरूमा र अल्लाहको विधानलाई कार्यन्वयनमा ल्याउनुमा न्यायको नीति अपनाउँथे । हजरत आइशा

रजिअल्लाहो अन्हाको वर्णन छ कि: कुरैश गोत्रका मानिसहरूलाई त्यस मछूमी (मछूम गोत्रकी) महिलाबारे अति चिन्ता थियो जसले चोरी गरेकी थिई, अनि उनीहरूले भनेः को छ जुन यसको विषयमा रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमसित कुरा गरोस् ? अनि उनीहरूले आफै भनेः यस कार्यलाई (सिफारिश गर्ने कार्य) गर्ने साहस जैदको छोरा उसामा बाहेक कोही पनि गर्नसक्दैन किनकि उनी अल्लाहका रसूलको प्रियतम मानिस हुन्, अनि यस विषयमा हजरत उसामाले उहाँसित कुरा गरे, त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भनेः

"أَتَشْفَعُ فِي حَدٍ مِّنْ حَدُودِ اللَّهِ !! " ثُمَّ قَامَ فَاخْتَطَبَ ثُمَّ قَالَ : "إِنَّمَا أَهْلُكَ الَّذِينَ قَبْلَكُمْ أَنَّهُمْ كَانُوا إِذَا سرَقُ فِيهِمُ
الشَّرِيفَ تَرَكُوهُ وَإِذَا سرَقُ فِيهِمُ الْمُضِيِّفَ أَقامُوا عَلَيْهِ الْحَدَّ
وَأَيْمَ اللَّهُ لَوْ أَنْ فَاطِمَةَ بْنَتَ مُحَمَّدٍ سرَقَتْ لَقْطَعَتْ يَدَهَا".

(صحیح البخاری وصحیح مسلم)

अर्थः (हे उसामा) तिमी अल्लाहले निर्धारित गरेको दण्डको बारेमा सिफारिश गरिरहेका छौ ! अनि उभेर खुत्बा दिनथाले अनि भनेः निःसन्देह तिमीभन्दा

विगतका मानिसहरू यस कारण नष्ट गरिए किनकि उनीमध्ये जब कुनै सम्मानित व्यक्तिले चोरी गच्छो त त्यसलाई बिना दण्डित गरिकन् छाडिदिन्थे, र जब उनीमध्येको कुनै दुर्वल र कम्जोर मान्छे चोरी गच्छो त त्यसलाई दण्डित गर्थे, र अल्लाहको शपथ यदि मुहम्मदको छोरी फातिमाले पनि चोरी गरेको भए म त्यसको हात पनि काटिदिन्छु । (सहीह बुखारी र मुस्लिम)

बरु उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले त स्वयम् आफूले प्रतिशोध दिनुमा पनि न्याय गरेका हुन्, उसैद बिन हुजैर रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

"يَنِمَا رَجُلٌ مِّنَ الْأَنْصَارِ يَحْدُثُ الْقَوْمَ وَكَانَ فِيهِ مَزَاجٌ،
بَيْنَا يَضْحِكُهُمْ فَطَعْنَهُ النَّبِيُّ ﷺ فِي خَاصِرَتِهِ بَعْدَ كَانَ
فِي يَدِهِ، فَقَالَ: أَصْبِرْنِي فَقَالَ: اصْطَبِرْ" قَالَ: إِنَّ عَلَيْكَ
قَمِيصاً وَلَيْسَ عَلَيْكَ قَمِيص، فَرَفَعَ النَّبِيُّ ﷺ عَنْ قَمِيصِهِ
فَاحْتَضَنَهُ وَجَعَلَ يَقْبِلُ كَشْحَهُ - بَطْنَهُ - وَقَالَ: إِنَّمَا
أَرْدَتْ هَذَا يَارَسُولَ اللَّهِ . (سنن أبي داود)

अर्थ : एउटा दिनको कुरो हो कि एउटा अन्सारी मान्छे आफ्नो जातिका केही मानिसहरूलाई हाँसो गरेर हाँसाइरहेको थियो कि नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले उहाँको हातमा भएको लट्टीद्वारा त्यसको कमरमा घोच्नु भयो, त त्यस मान्छेले भन्यो: मलाई यसको प्रतिशोध (बदला) चाहियो, त उहाँले भनेः तिमी आफ्नो प्रतिशोध लिइहाल, त त्यसले भन्यो: तिमी कमिज लगाएका छौं र ममाथ कमिज छैन, अनि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले आफ्नो कमिज उठाइदिए, अनि त्यस मान्छेले उहाँलाई अँगालेर उहाँको पेटलाई चुम्नथाल्यो, र भन्यो: वास्तवमा म यो नै चाहन्थे हे अल्लाहका रसूल । (सुनने अबि दाऊद)

३३ □ **अल्लाहको भयत्रास** : उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम अल्लाहसित सबैभन्दा अधिक त्रसित र भयभीत र त्यसको स्तुतिमा विलीन रहनेवाला थिए, अब्दुल्लाह बिन मसूदको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले उनसित भनेः

"اقرأ على" قلت يا رسول الله: أقرأ عليك وعليك أنزل!

قال ﷺ: نعم "فقرأت سورة النساء حتى أتيت إلى هذه

الآية: ﴿فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ﴾

وَجِئْنَا إِلَكَ عَلَى هَتْوَلَاءَ شَهِيدًا ﴿٤١﴾ قال: "حسبك

الآن" فالتفت إليه فإذا عيناه تذرفان . (صحيح البخاري

(وصحيف مسلم)

अर्थः मलाई कुरआनको पाठ गरेर सुनाऊ, त मैले भनें हे अल्लाहको रसूलः के म तपाईलाई सुनाऊँ जबकि यो तपाईमाथि अवतरित गरिएको छ ! त उहाँले भने: हो, पाठ गर, अनि मैले सूरतुन्निसाको पाठन गर्नथाले यहाँसम्म कि यस श्लोकसम्म पुगें “त, त्यस दिन कस्तो दृश्य हुनेछ जब हामीले प्रत्येक समूहबाट एक-एक साक्षी बोलाउनेछौं र तपाईलाई उनीहरूको बारेमा साक्षी बनाउने छौं ।” त उहाँले भन्नु भयो: भयो प्रयाप्त भयो, अनि मैले उहाँलाई पल्टेर हेरें त के हेर्छु कि उहाँको आँखाबाट आँसु बगिरहेका छन् । (सहीह बुखारी र मुस्लिम)

र हजरत आइशा रजिअल्लाहो अन्हाको वर्णन छ कि:
 जब रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आकाशमा
 कालो मेघ हेर्थे त उकुसमुकस गर्दै अगाडि पछाडि
 हिंडडुल गर्थे, र घरमा पस्दथे र निस्कन्थे, र उहाँको
 अनुहारको रँग परिवर्तित भइहाल्यो, अनि जब वृष्टि
 भइहाल्यो त उहाँको त्यस अवस्थामा सुधार
 आइहाल्यो, त हजरत आइशाले यो कुरा उहाँसित
 सोधे पश्चात उहाँले भने:

"ما أدرى لعله كما قال قوم ﴿فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقِيلَ
 أَوْدِينِيمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُنْطَرُنَا بَلْ هُوَ مَا أَسْعَجَلْنَاهُ بِهِ" ﴿٢٤﴾

رِبِيعٌ فِيهَا عَذَابُ الْأَلِيمِ (صحیح البخاری و صحیح مسلم) (٢٤)
 अर्थ : मलाई लाग्छ कि कदाचित ती प्रकोपित
 समूहहरू भैं नभइहालोस् जिनले भनेका थिए (जसलाई अल्लाहले यसरी वर्णन गरेको छ) “ अनि
 जब उनीहरूले सजायलाई बादलको रूपमा
 उनीहरूका ठाउँतिर आइरहेको देखे, तब भन्नथाले:
 कि “यो त बादल हो जसले हामीमाथि वर्षा गर्दै,” (होइन) “बरु यो त्यो (सजाय) अजाब हो जसको

निर्मित तिमीले हतार गथ्यौं हवाहुरी हो जसमा कष्टदायक यातना छ ।” (बुखारी, मुस्लिम)

३४ □ **निस्पृहता र निरीहता :** हजरत उमर रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि: म उहाँको पासमा गएँ त हेरें कि उहाँ एउटा गुँदरीमा विराजित छन् जसमाथि कुनै ओछ्यान पनि थिएन, र उहाँको शीशमुनि एउटा चर्मबाट निर्मित सिरानी छ जसमा पात भरिएको छ, र उहाँको पाइला निकट एउटा छालाबाट निर्मित पानी खाने भाँडा (मश्क) र टाउको निकट खुटीमा (सिंगौरोमा) चर्महरू भुन्डिरहेका छन्, अनि जब मैले उहाँको करडमा गुँदरीको चिन्ह हेरें त रुनथालें, त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले उहाँसित सोधेः

"ما يبكيك؟" فقلت يا رسول الله: إن كسرى وقيصر فيما
هما فيه وأنت رسول الله، فقال: "أما ترضى أن تكون لهم
الدنيا ولنا الآخرة". (بخاري ومسلم)

अर्थ : (हे उमर) तिमीलाई कुन कुराले रुनुमा बाध्य गरिदियो ? त हजरत उमरले भनेः हे अल्लाहका

रसूल कैसर र किस्रा कस्ता कस्ता
 अनुकम्पाहरूबाट रमाइरहेका छन् र हजुर त
 अल्लाहका सन्देष्टा हुनुहुन्छ ! त रसूल सल्लल्लाहो
 अलैहे वसल्लमले भने: हे उमर के तिमी यस
 कुराबाट प्रसन्न र संतुष्ट छैनौ कि कैसर र
 किस्राको भाग्यमा मात्र संसारिक भोगविलास र
 आनन्द होस् र हामीहरूको भाग्यमा परलोकिक
 जीवनको आनन्द विशिष्ट होस् ? (बुखारी, मुस्लिम)

٣٥ □ **आफ्नो शत्रुलगायत समस्त मानिसहरूको
 लागि कुशलताको कामना :** हजरत आइशा
 रजिअल्लाहो अन्हा उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे
 वसल्लमकी स्वास्नीको वर्णन छ कि:

قلت للنبي ﷺ هل أتى عليك يوم كان أشد من يوم أحد؟
 قال: "لقد لقيت من قومك ما لقيت، وكان أشد ما لقيت
 منهم يوم العقبة، إذ عرضت نفسي على ابن عبد يا ليل
 بن عبد كلل فلم يجبني إلى ما أردت، فانطلقت وأنا
 مهموم على وجهي فلم استفق إلا وأنا بقرن الشعالب،
 فرفعت رأسي فإذا أنا بسحابة قد أظللتني فنظرت فإذا

فيها جبريل فناداني فقال: إن الله قد سمع قول قومك لك وما ردوا عليك، وقد بعث الله إليك ملك الجبال لتأمره بما شئت فيهم، فناداني ملك الجبال فسلم علي ثم قال: يا محمد فقال ذلك فيما شئت، إن شئت أن أطبق عليهم الأخشبين؟ فقال النبي ﷺ: "بل أرجو أن يخرج الله من أصلابهم من يعبد الله وحده لا يشرك به شيئاً". (صحيف البخاري وصحيف مسلم)

अर्थ : मैले नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमसित सोधें कि के उहुद युद्धको दिनभन्दा अप्त्यारो र कष्टकर कुनै अरु दिन तपाईंमाथि बितेको छ ? त उहाँले भन्नु भयोः तिम्रो समुदाय (मक्काबासी) सित जुन मलाई कष्ट पुगेको छ त्यो त पुगेकै छ तर मलाई तिनीहरूद्वारा सबैभन्दा अधिक कष्ट अक्बाको दिन पुगेको थियो जब मैले इब्ने अब्दे यालैल बिन अब्दे किलाल समक्ष सहायताको प्रस्तावना राखेको थिएँ अनि त्यसले यस प्रस्तावनालाई अस्वीकार गच्यो, अनि म अति हताश र शोकाकुल भएर त्यहाँबाट हिंडे, अनि जब म कर्नुस्सआलिब नामक

स्थानमा पुगें, त जब मैले आकाशतिर आफ्नो
 टाउको उठाएँ त के हेच्छु कि ममाथि बादल छहारी
 गरेको छ, र त्यसमा हजरत जिब्रील अलैहिस्सलाम
 विराजित छन्, अनि उहाँले मलाई बोलाएर भने:
 निःसन्देह अल्लाहले तिम्रो जातिका मानिसहरूको
 कुरा सुन्यो र तिनीहरूका तिमी प्रति
 प्रतिक्रियाहरूलाई पनि, र अल्लाहले तिमीतिर
 पर्वतको स्वर्गदूतलाई पठाएको छ, कि तपाईं आफ्नो
 इच्छानुसार त्यसलाई आदेश दिनुस्, अनि मलाई
 पर्वतको कार्यवाहक फरिशताले सलाम गयो र
 भन्यो: हे मुहम्मद तपाईं आफ्नो इच्छानुसार आदेश
 गर्नुस्, यदि तपाईं चाहनुहुन्छ भने म उनीहरूलाई
 यी दुवै पर्वतबीच पिसिदिनेछु? त रसूल सल्लल्लाहो
 अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो: होइन, बरु मलाई
 आशा छ कि अल्लाह यिनीहरूलाई यस्ता संतानहरू
 प्रदान गर्नेछ जुन मात्र एक अल्लाहका उपासना
 गर्नेछन्, र त्यसको साथमा कसैलाई साभीदार
 गर्नेछैनन्। (सहीह बुखारी र मुस्लिम)
 र (अब्दुल्लाह) इब्ने उमर रजिअल्लाहो अन्हुमाको
 वर्णन छ; कि जब अब्दुल्लाह बिन उबई बिन

सलूलको निधन भयो[□] त त्यसको छोरा अब्दुल्लाह बिन अब्दुल्लाह रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम समक्ष आए अनि उहाँसित उहाँको कमिज माँगे जसमा आफ्नो बुवालाई कफ्नाउन्, त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले उहाँलाई आफ्नो कमिज दिइहाले, अनि उहाँले रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमसित आफ्नो बुवाको जनाजा पढनुको अनुरोध पनि गरे, त रसूले सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम उठेर जनाजाको लागि जानलागे, अनि हजरत उमर रजिअल्लाहो अन्होले उहाँको लुगालाई समातेर भने: हे अल्लाहका रसूल के तपाईं त्यस (कपटी) को जनाजाको नमाज पढनुहुन्छ जबकि

[□] यो मान्छे कपटीहरूको सरदार (नायक) थियो र जहिलेदेखि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले आफ्नो आमन्त्रणको उद्योगपणा गर्नु भयो त्यातिबेलादेखि नै यसले उहाँको विरोध र कष्ट पुऱ्याउनुमा प्रयत्नशील रह्यो, बरु उहाँका शत्रुहरूको गोप्य तरिकाले यो नै नेतृत्व गच्छ्यो, र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम विरुद्ध बहुदेववादी र यहूदीहरूले गर्ने षडयन्त्रहरूमा शामेल रहन्थ्यो जसरी हजरत आइशालाई व्यभिचारको आक्षेप लगाउने घटना, र उहूदको युद्धमा रणभूमिबाट फर्कि आउनु र बनू मुस्तलिक युद्धमा यो भन्नु कि यदि हामी मदीना जीवित फर्केर आएँ त धृणितहरूलाई सम्मानितहरूले निष्कासित गरिहाल्ने छन्, त्यसको भनाईको तात्पर्य यो थियो कि हामी मुसलमानहरूलाई मदीनाबाट निष्कासित गरिहाल्ने छौं र यसजस्ता आदि पडायन्त्रहरूमा यो मान्छे अधि अधि रहन्थ्यो ।

अल्लाहले तपाईंलाई यस्तो गर्नुबाट रोकेको छ ? त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"إِنَّمَا خَيْرِنِي اللَّهُ فَقَالَ: ﴿أَسْتَغْفِرُ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرُ

لَهُمْ إِن تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾

وسأزيد على سبعين" قال: إنه منافق، فصلى عليه رسول

الله وأنزل الله عز وجل: ﴿وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِّنْهُمْ

مَاتَ أَبَدًا وَلَا نَقْمَ عَلَى قَبْرِهِ﴾ (صحیح البخاری وصحیح مسلم)

अर्थ : अल्लाहले आफ्नो यस कथनद्वारा मलाई दुवै कुराबीच स्वतन्त्रा प्रदान गरेको छ: " तिमी उनीहरूको निमित्त क्षमाको प्रार्थना गर वा नगर । यदि तिमी उनीहरूको निमित्त सत्तरी पटक पनि क्षमाको प्रार्थना गर्दौ भने, अल्लाहले उनीहरूलाई क्षमा गर्ने छैन " । त उहाँले भने म सत्तरी पटकभन्दा अधिक त्यसको लागि क्षमायाचना गर्दू, त हजरत उमरले भने: त्यो कपटी हो । तैपनि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले त्यसको जनाजाको नमाज पढे, अनि अल्लाहले यो श्लोक अवतरित

गच्छो: “ यिनीहरूमध्ये कोही मर्द्द भने तपाईंले
उसको जनाजाको नमाज़ कहिल्यै नपढ्नु र न
उसको चिहान छेउ उभिनु ... ” । (सहीह बुखारी
र मुस्लिम)

उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमका केही शिष्टाचारहरू

१ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको आफ्ना साथीहरूसित निकटता र मेलमिलाप । र हामीलाई जुन उनको सामान्य र विशिष्ट घटनाहरूबारे परिपूर्ण जानकारी छ, त्यसबाट यसको पुष्टि हुन्छ, किनकि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम समस्त श्रेत्रसित संलग्न कुराहरूमा उदाहरण र आदर्श हुन्, हजरत जरीर बिन अब्दुल्लाह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

مَاحِبْنِي النَّبِيُّ مَنْذَ أَسْلَمْتَ، وَلَا رَأَيْ إِلَّا تَبَسَّمَ فِي
وَجْهِي، وَلَقَدْ شَكُوتَ إِلَيْهِ أَنِّي لَا أَثْبَتُ عَلَى الْخَيْلِ فَضْرَبَ
بِيَدِهِ فِي صَدْرِي وَقَالَ: "اللَّهُمَّ ثَبِّتْهُ وَاجْعَلْهُ هَادِيًّا مَهْدِيًّا."

(صحيح البخاري وصحيف مسلم)

अर्थ : जहिलेदेखि मैले इस्लाम कबूल गरें त्यति बेलादेखि नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्नोसंगतमा रहनुबाट मलाई कहिले पनि रोक्नु भएन, र मलाई जहिले पनि हेरे मुस्काएर हेरे, र मैले

उहाँसित यो गुनासो गरें कि म घोडामाथि स्थिर रहनुमा असूक्ष्म छु त उहाँले आफ्नो हातले मेरो छातीमा हानेर भनेः हे अल्लाह यसलाई त्यसमाथि (घोडामाथि) स्थिर गरिदेऊ र यसलाई मार्गदर्शितहरूमध्येको बनाइदेऊ । (सहीह बुखारी र सहीह मुस्लिम)

र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्ना साथीहरूसंग हाँसो र खेलवाड पनि गर्थे, अनस बिन मालिक रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

"كان رسول الله أحسن الناس خلقاً وكان لي أخ يقال له أبو عمير قال: أحسبه، قال: كان فطيمياً - صغيراً - قال: فكان إذا جاء رسول الله فرأه قال: أبا عمير ما فعل النغير - طائر - قال فكان يلعب به" (صحيح البخاري و صحيح مسلم)

अर्थ : रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम सर्वोत्कृष्ट आचरणवाला थिए, र मेरो एउटा भाइ जसको नाम अबू उमैर थियो जुनकि अहिले दूध खाने सानो बालक थियो, उनको भनाई छ कि जब रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आउँथे र त्यसलाई (

भाइलाई) हेर्थे त भन्ये: हे अबू उमैर नुगैर (एउटा चराको नाम जससित त्यो खेल्यो) ले के गयो । (सहीह बुखारी र मुस्लिम)

र उहाँको हाँसो गर्ने प्रक्रिया कुराबाट मात्र हुँदैनथ्यो बरु व्यवहारिक तौरले पनि हाँसो मजाक गर्थे, हजरत अनस बिन मालिक रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि: जाहिर बिन हराम नामक एउटा गाउँले मान्छे थिए जुन उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलाई उपहार दिनेगर्थे र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम पनि उनको फर्केने समय केही नकेही दिएर पठाउँथे, त एक दिन रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भने: जाहिर हाम्मा गाउँ र हामी उनका शहर हौं, अनि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम उनको निकट यस्तो अवस्थामा पुगे कि उनी आफ्नो सरसामान विक्रि गरिरहेका थिए, अनि उनीलाई पछाडिबाट आफ्नो अङ्गालोमा लिए र उनी उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलाई हेर्न सकेनन्, त उनले भने मलाई छाडिदेऊ, तिमी को हौ ? अनि पल्टेर हेने प्रयास गरे अनि जब यो थाहा भयो कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम हुन् त आफ्नो

पिठ्युँ उहाँको छातीसित लगाउन थाले । अनि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भनेः यस दासलाई को किन्छ ? त जाहिरले भनेः हे अल्लाहका रसूल मलाई निरमूल्य पाउनुहुनेछ, त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो तिमी अल्लाह निकट निरमूल्य छैनौ वा भन्नु भयो कि तिमी अल्लाह निकट बहुमूल्य छौ । (सहीह इब्ने हिब्बान)

२ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको आफ्ना साथीहरूसित उद्धृत नभएको कुराहरूमा परामर्श गर्नु । हजरत अबू हुरैरह रजिअल्लाहो अन्होको वार्णन छ कि:

"مارأيت أحداً أكثر مشورة لاصحابه من رسول الله ﷺ"

". (سنن الترمذى)

अर्थ : मैले आफ्नो साथीहरूसित अत्यधिक परामर्श गर्नेवाला उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम बाहेक अरु कसैलाई हेरको छैन । (सुननुत्तिर्मिजी)

३ □ रोगी मुस्लिम होस् वा नास्तिक त्यसको जियारत र हेरचाह गर्नु । उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्नो साथीहरूको बारेमा खोज खबर

लिन्ये र उनीहरूको हेरचाह गर्थे, र यदि उहाँलाई कसैको विरामी हुने खबर दिइन्थ्यो त तुरुन्तै त्यसको जियारत (हेरचाह) को लागि आफ्नो साथीहरूलाई साथ लिएर जान्थे, र उहाँको हेरचाह मात्र मुसलमान रोगीहरूको लागि विशिष्ट थिएन बरु मुसलमान बाहेक अरु मानिसहरूको पनि जियारत गर्थे, र हजरत अनस रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

"كان غلام يهودي يخدم النبي ﷺ فمرض، فأتاه النبي ﷺ يعوده، فقعد عند رأسه، فقال له : "أسلم" ، فنظر إلى أبيه وهو عنده، فقال له : أطع أبي القاسم ﷺ، فأسلم، فخرج النبي ﷺ وهو يقول : الحمد لله الذي أنقذه من النار ." (صحيح البخاري)

अर्थ : एउटा यहूदी बालक थियो जुन नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको सेवा गर्थ्यो अनि जब त्यो विरामी भयो त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम त्यससित भेट्न आए, अनि त्यसको टाउको निकट वसेर त्यससित भने: इस्लाम स्वीकार

गरिहाल, त त्यसले त्यहाँ उपस्थित आफ्नो बुवातिर हेर्नथाल्यो, त त्यसको बुवाले भन्यो: अबूल कासिम सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको कुरा मानिहाल, अनि त्यसले इस्लाम कबूल गयो, अनि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम यो भन्दै त्यहाँबाट निस्केः त्यस अल्लाहको लागि समस्त प्रशंसा छ, जसले यसलाई नक्काट बचायो । (सहीह बुखारी)

४ □ उपकारको कृतज्ञता प्रकट गर्नु र त्यसको प्रतिफल प्रदान गर्नु । र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम नै यो भन्नेवाला हुन् कि:

" من استعاذكم بالله فأعيذوه ، ومن سألكم بالله فأعطيوه ، ومن دعاكم فأجيبوه ، ومن صنع إليكم معروفاً فكافئوه ، فإن لم تجدوا ما تكافئونه فادعوا له حتى تعلموا أن قد كافأتموه ". (سنن أبي داود)

अर्थ : जुन तिमीसित अल्लाहको नामद्वारा शरण माँगोस् त्यसलाई शरण दिइहाल, र जुन अल्लाहको नामद्वारा आमन्त्रित गरोस् त्यसलाई कबूल गर, र जुन तिमीमाथि कुनै उपकार गरोस् त्यसलाई प्रतिफल प्रदान गर, त यदि प्रतिफलमा दिनुको

लागि केही नहोस् त त्यसको लागि तबसम्म दुआ गर जबसम्म तिमीलाई यो आभास नभइहालोस् कि तिमीले त्यसको उपकारको प्रतिफल पूर्ण गच्छौ । (सुनने अबि दाऊद)

र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको बारेमा उहाँकी स्वास्नी हजरत आइशा رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا رजिअल्लाहो अन्हाको भनाई छ कि:

"كَانَ رَسُولُ اللَّهِ يَقْبِلُ الْهُدَى وَيُثْبِتُ عَلَيْهَا". (صحیح البخاری)

अर्थ : रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम उपहार स्वीकार गर्थे तर त्यसको सट्टामा केही नकेही प्रफिलको रूपमा दिन्थे । (सहीह बुखारी)

५ □ प्रत्येक सुन्दर र स्वच्छ कुरालाई रुचाउनु, हजरत अनस बिन मालिक رजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि:

"مَا مَسَّتْ حَرِيرًا وَلَا دِبِيجًا أَلَيْنَ مِنْ كَفِ النَّبِيِّ وَلَا شَمْتَ رِيحًا قَطْ أَوْ عَرَفًا قَطْ أَطِيبُ مِنْ رِيحٍ أَوْ عَرْفٍ النَّبِيِّ". (صحیح البخاری ومسلم)

अर्थ : नबी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको हत्केलीभन्दा कोमल नत मैले कुनै रेशम छोएको छु नत बाकलो सिल्क, र नत नबी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको सुगंधभन्दा अधिक सुगंधित कुनै सुगन्ध नै सुंधेको छु । (सहीह बुखारी र मुस्लिम)

६ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको भलाई र सत्कर्मकालगायत प्रत्येक श्रेव्रमा सिफारिशलाई मनपराउनु । इब्ने अब्बास रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि हजरत बरीरहका लोगने एउटा दास थिए जिनलाई मुगीस भनिन्थ्यो, र मानो अहिले पनि म उनीलाई बरीरहको पछिपछि रुदै हिंडिरहेको हेरिरहेको छु र उहाँको आँसु उहाँको दाहीमाथि बगिरहेको छ, त यो दृश्य हेरेर रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले हजरत अब्बाससित भने: हे अब्बास मुगीसको बरीरहप्रति प्रेम र बरीरहको मुगीसप्रति अप्रियतामा तिमीलाई अचम्म लागैन ? अनि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले बरीरहसित भने:

"لوراجعته" قالت يا رسول الله: تأمرني؟ قال: "إنما أنا

شافع" قالت: لا حاجة لي فيه. (صحيح البخاري)

अर्थः यदि तिमी त्यससित सम्बन्ध जोडनुतिर प्रवृत्त भइहाल्थ्यो (रुजूअ गरिहाल्थ्यो), त बरीरहले भनिन्: हे अल्लाहका रसूल के यो तपाईंको आदेश हो? त उहाँले भने: होइन, वरु म सिफारिश गरिरहेको छु, त बरीरहले भनिन्: यसो भए मलाई त्यसको आवश्यकता छैन। (सहीह बुखारी)

٧ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्नो कार्य स्वयम् गर्थे। जब हजरत आइशा रजिअल्लाहो अन्हासित सोधियो कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम घरमा के के गर्थे त उहाँले भनिन्:

"كَانَ بَشِّرًا مِنَ الْبَشَرِ، يَفْلِي ثُوبَهُ، وَيَحْلِبُ شَاتَهُ،

وَيَخْدُمُ نَفْسَهُ." (صحيح ابن حبان)

अर्थः उहाँ पनि मानवहरू भै मानव नै थिए, आफ्नो लुगा आफै सफा गर्थे, र आफ्नो बाखालाई आफै दुहथे, र आफ्नो सेवा आफै गर्थे अर्थात आफ्नो कार्य स्वयम् गर्थे। (सहीह इब्ने हिब्बान)

बरु उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्नो
उच्चस्तरीय नैतिकतालेगर्दा आफूसंगै अरुको पनि
सेवा सत्कार गर्थे, हजरत आइशा उहाँको बारेमा
सोधिएकोमा कि उहाँ घरमा के के गर्थे ? उत्तर
दिई भन्छन् कि:

"كان يَكُونُ فِي مهنة أَهْلِهِ إِذَا سَمِعَ الْأَذَانَ خَرَجَ".

(صحيح البخاري)

अर्थ : उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्नो
परिवारको सेवासत्कार गर्नुमा लागिरहन्थे, अनि जब
अजान सुन्थे त नमाजको लागि निस्किहाल्ये । (
सहीह बुखारी)

न्याययुक्त साक्ष्यहस्त

- अल्मानीय (जर्मन) कवि (गोएत) को भनाई छ कि: पूर्ण इतिहासमा मैले मानवको सर्वोत्कृष्ट आदर्शलाई खोजनथालें त त्यसलाई अरबी सन्देष्टा मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लममा भेटें। □
- प्रोफेसर (प्राध्यापक) केइथ मोर आफ्नो किताब (The developiong human) मा भन्छन्: कुरआनलाई अल्लाहको वाणी स्वीकार गर्नुमा मलाई कुनै प्रकारको संकोच र अफ्यारो लाग्दैन किनकि कुरआनमा भ्रुणको जुन विवरण पाइन्छ त्यो सातौं शताब्दीको विज्ञानमा आधारित छैन किनकि त्यस शताब्दीमा विज्ञान जगतलाई स्वयम् यसको बारेमा कुनै ज्ञान थिएन, त यसको मनीषीय निक्यौल र निष्कर्ष मात्र यो निस्कन्छ कि यस विवरणलाई
- मुहम्मद फिल आदाविल इल्मीयतुल मुसल्फा, लेखक: मुहम्मद उसमान उसमान पे. २०।

अल्लाहले मुहम्मदमाथि वह्य मार्फत अवतरण गरेका थिए । □

□ र ओल देवरान्त आफ्नो किताब सभ्यताको कथाको खण्ड ११ मा भन्छन्: यदि हामी मानिसहरूमाथि अधिक प्रभाव पार्ने दृष्टिले महानताको फैसला गछौं भने हामी यो भन्नुमा बाध्य भइहाल्छौं कि: मुसलमानहरूको सन्देष्टा इतिहासकै सर्वोत्कृष्ट महान मान्द्ये थिए, किनकि उहाँले पक्षपात र अन्यविश्वासलाई नियन्त्रित गरे, र यहूदी ईसाई र आफ्नो देशको प्राचीन धर्ममाथि यस्तो सहज स्पष्ट र सशक्त धर्मलाई स्थापित गरे जुन आजसम्म विशाल चुनौतीको रूपमा बाँकी नैछ । □

□ र जोर्ज दि टोल्ज आफ्नो किताब जीवनमा भन्छन्: मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको दूतत्वमाथि सन्देह गर्नु ईश्वरीय शक्तिमाथि सन्देह

□ कनाडाको टोरेन्टो विश्वविद्यालयमा भुणको विश्लेषक प्राध्यापक । र जुन किताबवाट यसलाई प्रस्तुत गरिएको छ त्यसको नाम हो: रवेहतु मुहम्मदन् वलम अखसरिल् मसीह, लेखक: डा. अब्दुल मुअ्ती अद्वालाती ।

□ रवेहतु मुहम्मदन् वलम अखसरिल् मसीह, लेखक: डा. अब्दुल मुअ्ती अद्वालाती ।

गर्नु सरह छ जुन समस्त ब्रह्माण्डलाई आफ्नो
घेरामा लिएको छ । □

□ र पूर्वीय विद् वेल्ज आफ्नो किताब सत्य
सन्देष्टामा भन्छन्: सन्देष्टाको सत्यताको सर्वोत्कष्ट
प्रमाण उहाँका परिवार र निकटतम् आफन्तीहरूको
उनीमाथि आस्था राख्नु हो किनकि यदि उनीहरूलाई
उहाँप्रति कुनै प्रकारको शंका सन्देह हुन्थ्यो भने
उनीहरू उहाँमाथि आस्था त्याउने थिएनन् । □

□ र पूर्वीय विद् हेल आफ्नो किताब अरबको
सभ्यतामा भन्छन्: मानवइतिहासमा हामी इस्लाम
भैं कुनै आर्को यस्तो धर्म पाएका छैनो जुन यति
तीव्रताले विस्तृत भएको होस् र यसरी संसारलाई
परिवर्तित गरिदिएको होस् जसरी कि इस्लामले
गच्यो, मुहम्मदले एउटा विचित्र समुदायलाई
अविष्कार गरे, र मात्र अल्लाहको पूजाअर्चनालाई
पृथ्वीमा स्थापित गरे, र सामाजिक न्याय
समानताको नीव राखे, र ती समुदायहरूभित्र

- रवेहतु मुहम्मदन् वलम अखसरिल् मसीह, लेखक: डा. अब्दुल मुअत्ती अद्वालाती ।
- रवेहतु मुहम्मदन् वलम अखसरिल् मसीह, लेखक: डा. अब्दुल मुअत्ती अद्वालाती ।

व्यवस्था सन्तुलन र आज्ञापालन एवं
आत्मसम्मानलाई स्थापित गरे जुन अराजकता
बाहेक केही जान्दैनथे । □

□ स्पेनी पूर्वीय विद् जान लेक आफ्नो किताब
अरबमा भन्छन्: तपाईं मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे
वसल्लमको जीवनको चित्रण अल्लाहले यस
श्लोकमा गरेको चित्रणभन्दा उत्तम गर्नसक्नु हुन्नः

(وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ) ﴿١٠٧﴾ الأنبياء:

107

अर्थ : र (हे मुहम्मद !) हामीले तपाईंलाई सम्पूर्ण जगतको निमित्त सर्वथा दयाको प्रतीक बनाएर पठाएका छौं । (सूरतुल् अम्बिया १०७)

त मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम वास्तवमा दयाका प्रतीक थिए यसर्थ म उहाँमाथि पूर्ण श्रद्धाको साथ दया शान्ति पठाउँछु ।

□ ब्रनार्डशा आफ्नो किताब इस्लाम सय वर्ष पश्चातमा भन्छन्: निःसन्देह पूर्ण संसार इस्लामलाई

□ पछिल्लो सन्दर्भ ।

अङ्गीकार गर्नेछ, र यदि यसलाई त्यसको नामले स्वीकार गर्दैन भने कुनै आर्को नामले स्वीकार गर्नेछ, र एउटा यस्तो समय अवश्य आउनेछ जसमा पश्चिमीहरू इस्लमाई अवश्य अङ्गीकार गर्नेछन्, र कदाचि पश्चिमीहरू कैयौं शताब्दीदेखि यस्ता किताबहरू अध्ययन गरिरहेका छन् जुन इस्लाम विरुद्ध मिथ्यारोपणबाट परिपूर्ण छन्, र म मुहम्मदको बारेमा एउटा किताब लेखेको छु तर त्यो अंग्रेजहरूको अन्धविश्वास र अनुष्ठानबाट भिन्न भएको कारण बन्देजित गरिएको छ ।

उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमकी स्वास्नीहरू

मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले उहाँकी स्वास्नी हजरत खदीजा रजिअल्लाहो अन्हाको निधन पश्चात दशभन्दा बढी महिलाहरूसित विवाह गरे, जसमध्ये हजरत आइशा बाहेक (जुनकि विवाहको समय कुमारी थिइन्) अरु समस्त विधवा ठूलो उमेरकी थिइन्। र तीमध्ये ६ कुरैशबाटै थिइन् र एउटी यहूदी र अरु अरबका विभिन्न गोत्र समूहहरूबाट थिइन्, र उहाँलाई इस्कन्दरीयाका राजा मुकौकिसले एउटी मारिया किल्तीया नामक दासी उपहार गरेका थिए जुनकि उहाँको छोरा इब्राहीमकी आमा हुन्। र उहाँले मिश्रको बारेमा भन्नु भयो:

"إنكم ستفتحون مصر وهي أرض يسمى فيها القيراط،
فإذا فتحتموها فأحسنوا إلى أهلها فإن لهم ذمة ورحما،
أو قال ذمة وصهراً". (صحیح مسلم).

अर्थ : तिमीहरू निकट भविश्यमा मिस्र देशलाई विजय गर्नेछौं र त्यो देशमा किरात नामक स्थान छ

जब तिमीहरू त्यसलाई विजय गर्नु त त्यहाँका बासिन्दाहरूमाथि उपकार र सुव्यवहार गर्नु किनकि उनीहरूको हामीसित नाता र अधिकार छ । (सहीह मुस्लिम)

र उहाँको यो भनाई पनि छ कि:

إذا ملكتم القبط فأحسنوا إليهم فإن لهم ذمة ورحما

"(مصنف عبدالرزاق)."

अर्थ : जब तिमीहरू किबृती जातिमाथि विजय प्राप्त गर्नु त उनीहरूसित सुव्यवहार गर्नु किनकि उनीहरूको हामीसित नाता र अधिकार छ । (मुसन्नफ अब्दुर्रज्जाक)

जुहरीको भनाई छ कि: नाता हजरत इस्माईलको आमा हाजरको कारणले, र अधिकार उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको छोरा इब्राहीमको कारणलेगर्दा ।

र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले यति महिलाहरूसित निम्न कारणलेगर्दा विवाह गरेका थिए:

१ धार्मिक तथा वैधानिक कारणले, जसरी कि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको जैनब बिन्ते

जहश रजिअल्लाहो अन्हासित गरिएको विवाह । किनकि अरबीहरू अनभिज्ञकालमा यो धारणा राख्ये कि मान्छेको लागि आफ्नो मौखिक छोरा (लैपालक, धर्मपूत्र) को स्वास्नीसित विवाह गर्नु अवैध छ, किनकि उनीहरूको यो सिद्धान्त थियो कि मौखिक छोराको स्वास्नी आफ्नै वीर्यबाट जन्मेको (साक्षै) सन्तानको स्वास्नी भैं छे, □ अनि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले उनीसित यसै धारणालाई निरस्त पर्नुको निमित्त नै विवाह गरेका थिए । अल्लाहको कर्मान छ:

﴿فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرَا زَوْجَنَّكَهَا لِكَنْ لَا يَكُونُ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَجَّ فِي أَزْوَاجٍ أَدْعِيَاهُمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ
وَطَرَأً وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا﴾ **الأحزاب: ۳۷**

□ इस्लामले यस धारणालाई अवैध घोषित गर्नुभन्दा अधि जैदलाई जैद विन मुहम्मदको नामले सम्बोधन गरिन्थ्यो जसलाई अल्लाहले यसरी वर्णन गरेको छ; अर्थ : “उनीहरूलाई उनीहरूको पिताहरूसित संलग्न गरेर सम्बोधित गर, किनकि यो नै न्यायोचित तरिका हो, तर यदि उनीहरूको पिताको जानकारी छैन त उनीहरू तिमीहरूका इस्लामीय भाइ हुन् ।”

अर्थ : अतः जब जैदले ऊसित (स्त्रीसित) आफ्नो आवश्यकता पूरा गरिसक्यो त हामीले तिमीसित उसको विवाह गरिदियौं, ताकि ईमानवालाहरूलाई आफ्ना धर्मपुत्रहरूका पत्नीहरूको सम्बन्धमा कुनै प्रकारको अपठ्यारो नरहोस् जबकि उनीहरूले तिनीहरूसित आफ्नो आवश्यकता पूरा गरिसकेका हुन्छन् । र अल्लाहको आदेश त पूरा भएर नै रहनेछ । (सूरतुल् अहजाब ٣٧)

२ □ राजनैतिक कारण, र इस्लामको आमन्त्रणलाई विस्तार र हृदयलाई मिलाउने एवं समुदायहरूको समर्थन पाउने कारणले । यसर्थ रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले अरबको सबैभन्दा ठूलो र सशक्त एवं सर्वश्रेष्ठ गोत्र कुरैशका विभिन्न गुटहरू र त्यस बाहेक अन्य ठूला बलशाली गोत्रहरूसित नाता जोडे, र यसै नीतिमा कार्यरत हुने आदेश उहाँले आफ्ना साथीहरूलाई पनि दिए, जस्तो कि उहाँले जब अब्दुर्रहमान बिन औफलाई दौमतुल जन्दल नामक स्थानतिर पठाइरहेका थिए त उहाँलाई उपदेश गर्दै भने:

"إِنْ أَطَاعُوكُمْ فَتَرُوجُ ابْنَةَ مَلَكِهِمْ" . (تاریخ الطبری 2 / 126)

अर्थ : यदि उनीहरू तिम्रो आज्ञाकारी भइहाल्छन् भने उनीहरूको राजाको छोरीसित विवाह गरिहाल्नु । (तारीखुत्तबरी २/१२६)

र (ऋषी ऋबजबल) को भनाई छः[□] कदाचित हामी हाम्रा समकालीन विचारलेगर्दा उहाँका जीवनका केही भाग र श्रेत्रहरूबारे असमंजसमा परेका छौं, किनकि हजरत खदीजाको निधन पश्चात उहाँले गरेको ९ महिलाहरूसित विवाहलाई लक्षित गरेर उहाँमाथि यौनआकांक्षीको लान्छना लगाइएको छ । तर वास्तवमा प्रमाणित यो भएको छ कि यी अधिकांश वैवाहिक नाताहरू नीतिगत थिए, र यसद्वारा सम्मानित र सशक्त मानिसहरूको समर्थन पाउने उद्देश्य थियो, फेरि अरबीय दृष्टिमा त्यस मान्छेलाई नै सम्मानित मानिन्थ्यो जुन आफ्नो स्वभावलाई त्यसै मार्गमा लगाओस् जसमा त्यसलाई अल्लाहले जन्माएको छ ।

[□] यिनको जन्म १९०९ ई. मा भयो, र उनले सरबून नामक विश्वविद्यालयबाट पढाइ सम्पन्न गरे पश्चात बारेसको पूर्वीय भाषा स्कूलमा अध्यापक खटाइए, अनि सत्रास्वरूपको विश्वविद्यालयको सांस्कृतिक विभागमा १९४५ ई.मा प्राध्यापक खटाइए । र उपरोक्तको कथन “कालू अनिल इस्लाम” नामक किताबबाट लिइएको छ, जसको लेखक डा. इमादुद्दीन खलील हुन् पे. १२६ ।

३ □ सामाजिक कारणले, जसरी कि आफ्ना ती साथीहरूकी स्वास्नीहरूसित विवाह गर्नु जुन अल्लाहको धर्म इस्लामको प्रचार प्रसार गर्ने कार्यमा शहीद भए, र यो ज्ञात रहोस् कि ती महिलाहरू ठूलो उमेरकी हुन्थिन् तर उनीहरूमाथि दया र करुणको कारणले र उनीहरूको र उनीहरूका स्वर्गवासीय पतिहरूको सम्मानको कारणले पनि उनीहरूसित विवाह गरिहाल्ये ।

इटलालियन् लेखिका (L. Vecchia Vagliari) आफ्नो किताब (Defence Of Islam) इस्लामको प्रतिरक्षामा भन्छिन्: निःसन्देह मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्नो पूर्ण युवाअवस्थामा जबकि मान्छे अत्याधिक कामुक हुन्छ, र उहाँ यस्तो अरबी समाजमा पनि थिए जहाँ मात्र एउटा विवाह गर्नु नहुने जस्तो थियो बरु त्यस समाजमा बहुविवाहको चलन थियो र पारपाचुके दिनु त्यसभन्दा अति सरल मानिन्थ्यो तै पनि उहाँले मात्र एउटी युवती हजरत खदीजासित विवाह गरे जुनकी उमेरमा उहाँबाट जेठी थिइन्, र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम २५ वर्षसम्म हजरत खदीजाका प्रियतम् र निष्ठावान

पति रहे, र उनको निधन हुनुभन्दा अघि कसैसित विवाह गरेनन्, र उहाँले अरु विवाहहरू ५० वर्ष पुगे पश्चात नै गरेका हुन् र त्यो विवाह पनि सामाजिक वा राजनैतिक कारणले वा ती संयमी चरित्रवान महिलाहरूलाई सम्मान प्रदान गर्ने कारणले वा केही जाति र समूहहरूसित नाता जोडेर इस्लामको प्रचार प्रसारको नौलो मार्ग विस्तार गर्ने कारणले गरेका थिए । र जति महिलाहरूसित उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले विवाह गरेका थिए तिनीमध्ये हजरत आइशा बाहेक समस्त नत कुमारी थिइन् नत नवयोवना नत सुन्दरी नै थिइन्, अनि त के उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम कामुक मान्छे थिएर ? र यो पनि ज्ञात रहोस् कि उनी पनि मानव थिए ईश्वर थिएनन्, र कदाचित यो पनि सम्भव छ कि उहाँको बहुविवाहको अभिप्राय सन्तान प्राप्ति पनि हुन्सकछ.....। र उहाँसित धेरै आयस्रोत नभए पनि यत्रो ठूलो परिवारको जिम्मेवारी आफ्नो काँधामा उठाएका थिए, र यस्तो अवस्थामा पनि उहाँले सबै परिवारबीच पूर्ण समानता र न्यायको व्यवहार गर्थे र उनीमध्ये कसैसित कहिले पनि भिन्न

व्यवहार गरेनन्, बरु उहाँ त विगतका सन्देष्टाहरूको पद्धतिमा दृढ़ थिए जसरी हजरत मूसा अलैहिस्सलाम र उनी बाहेकका विगतका सन्देष्टाहरू जिनका बहुविवाहमाथि कहिले पनि कसैले टिप्पणी गरेको देखा पर्दैन, त के यसको कारण यो हो कि हामीहरू ती सन्देष्टाहरूको जीवनको अधिकांश दैनिक कुराहरूबाट अनभिज्ञ छौं जबकि मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमका पारिवारिक जीवनबारे समस्त कुराहरूको हामीलाई ज्ञान छ ।

र प्रसद्धि विलायती लेखक (Th. Carlyle)[□] थाम्‌स कार्लायल आफ्नो किताब नायकहरूमा लेख्छन्: मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम कामुक थिएनन् जस्तो कि हठ र अत्याचरलेगर्दा उहाँमाथि यस्तो लान्छना लगाइको छ, र यदि हामी उहाँलाई यस्तो वासनायुक्त मान्दछौं कि त्यसको वासनापूर्ति बाहेक कुनै अन्य कार्य थिएन भने हामी अन्याय र गल्तीग्रस्त हुन्छौं, कर्तिक उहाँ यस्तो कदापि

[□] कालू अनिल इस्लाम लेखक डा. इमादुद्दीन खलील ।

थिएनन् बरु उहाँ त यसबाट र यस बाहेक समस्त प्रकारका भोगविलासबाट कोसौं दूर थिए ।

उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको
दूतत्वमाथि केही शास्त्रीय प्रमाणहरू
पवित्र ग्रन्थ कुरआनबाटः

हाम्रो महान र सर्वोच्च प्रतिपालको भनाई छः

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولًا)
الله وَحَاتَمَ النَّبِيُّنَ ﷺ الأحزاب: ٤٠

अर्थ : (मानिसहरू हो !) मुहम्मद (सल्लाहो अलैहे वसल्लम) तिम्रा पुरुषहरूमध्ये कसैको पिता होइनन्, बरु उनी अल्लाहका रसूल र नबीहरूका समापक हुन्। (सूरतुल् अहजाब ४०)

र हजरत ईसा अलैहिस्सलामले इन्जीलमा उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको दूतत्वको सुसमाचार सुनाएका छन् र यसलाई अल्लाहले यसरी वर्णन गरेका छन्:

(وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَنْبَغِي إِلَّا سَرَّهُ يَلْ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ)

مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي

أَسْمُهُ أَحَدٌ ﷺ الصَّفَ: ٦

अर्थ : र जब मरियमको छोरा ईसा (अलैहिस्सलाम) ले भनेः कि हे मेरो जाति । बनी इस्माईल ! म तिमी सबैको लागि अल्लाहबाट पठाइएको रसूल हुँ । मभन्दा पहिलेको किताब तौरातको म प्रमाणीकरण गर्नेवाला हुँ र म पछि आउने एउटा संदेष्टा जसको नाम अहमद हुनेछ, उनको शुभागमनको शुभसन्देश सुनाउनेवाला पनि । (सूरतुस्सफ्फ ६)
र अल्लाहको वाणी छः

(الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ الَّذِي أَلَّمْ يَرَى الَّذِي

يَحِدُونَهُ مَكْثُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنجِيلِ

يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ

لَهُمُ الْطَّيِّبَاتِ وَمُحَرِّمٌ عَلَيْهِمُ الْخَبَثُ وَيَصْعُ
 عَنْهُمْ إِصْرَاهُمْ وَالْأَغْلَالُ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ
 فَالَّذِينَ إِيمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ
 الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

١٥٧ الأعراف:

अर्थ : जुन मानिसहरूले यस्ता रसूल, नबी उम्मी (निरक्षर) को अनुशारण गर्दैन्, जसलाई उनीहरूले आफुकहाँ तौरात र इन्जीलमा लेखिएको पाउँछन्। उनले उनीहरूलाई असल कुराको आदेश गर्दछन् र नराम्रा कुराहरूबाट मनाही गर्दछन् र स्वच्छ कुरालाई हलाल (वैध) बताउँछन् र अपवित्र कुरालाई हराम (वर्जित) बताउँछन् र तिनीहरूमाथिबाट त्यो भारी उतार्दछन् जुन अहिलेसम्म उनीहरूमाथि लादिएका थिए बन्धनहरूलाई फुक्का गर्दछन् जसमा उनीहरू जकडिएका थिए। अतः जो मानिसहरू त्यस नबीमा विश्वास गर्दछन् र उनको समर्थन गर्दछन् र उनको सहायता गर्दछन्, र त्यस

प्रकाशलाई मान्दछन् जो उनको साथमा पठाइएको छ, यस्ता मानिसहरू पूर्ण सफलता प्राप्त गर्नेवाला छन् । (सूरतुल् अअराफ ۹۵۷)

हदीसबाटः

उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको भनाई छः

إِنْ مِثْلُ الْأَنْبِيَاءِ مِنْ قَبْلِيْ كَمْثُلَ رَجُلٍ بَنِيْ بَيْتًا
فَأَحْسَنَهُ وَأَجْمَلَهُ إِلَّا مَوْضِعُ لَبْنَةٍ مِنْ زَاوِيَةٍ فَجَعَلَ النَّاسَ
يَطْوَفُونَ بِهِ وَيَعْجَبُونَ لَهُ وَيَقُولُونَ: هَلَا وَضَعْتَ هَذِهِ
اللَّبْنَةَ؟ قَالَ: فَأَنَا اللَّبْنَةُ وَأَنَا خَاتَمُ النَّبِيِّينَ". (صحيح البخاري

(وصحيح مسلم)

अर्थ : मेरो र मभन्दा पहिलाका सन्देष्टाहरूको उदाहरण त्यस व्यक्ति भै छ जसले एउटा अति सुन्दर स्मार्क निमार्ण गन्यो तर एउउटा कुनामा एक ईंट लगाएन, अनि मानिसहरू त्यसको वरिपरि चक्रित हुँदै त्यसको सुन्दरताबाट प्रभावित भई आश्चर्य मान्दै भन्नथाल्दछन् कि कति राम्रो हुन्थ्यो यदि यस ठाउँमा ईंट लगाएको भए !, त उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम भन्दछन् कि: म त्यो ईंट

नै हूं र म नै सन्देष्टाहरूको समापक हूँ । (सहीहुल्
बुखारी र सहीह मुस्लिम)

विगतका आकाशीय ग्रन्थहरूबाट प्रमाणहरू[□]:

हजरत अताएँ बिन यसार रजिअल्लाहो अन्होको
वर्णन छ कि

"لقيت عبد الله بن عمرو بن العاص رضي الله عنهمما"

فقلت: له أخبرني عن صفة رسول الله ﷺ في التوراة؟

فقال: أجل والله إنه لم يوصوف في التوراة ببعض صفتة في

الفرقان "يا أيها النبي إنا أرسلناك شاهداً ومبشراً ونذيراً

وحرزا للأميين، أنت عبدي ورسولي، سميتك الم وكل ليس

بفظ ولا غليظ ولا صخاب بالأسواق، ولا يدفع السيئة

بالسيئة ولكن يعفو ويغفر، ولن أقبضه حتى أقيم به

[□] पाठकलाई यो ज्ञात रहोस् कि हामीले जुन कुराहरू इन्जील र तौरातबाट वर्णन गरेका छौं त्यसको यो अर्थ होइन कि हामी त्यसलाई सत्य मान्दछौं बरु यस उद्देश्यले वर्णन गरेका छौं ताकि यहूदी र ईसाइहरूमाथि यी कुराहरू प्रमाण होउन् जुन उनीहरूका ती श्रद्धय किताबहरूमा छन् जसमाथि उनीहरूको आस्था र विश्वास छ ।

الملة العوجاء، وأن يقولوا لا إله إلا الله، وأفتح به أعيناً عمياً وآذاناً صماً وقلوباً غلفاً". (صحيح البخاري)

अर्थ : मैले अब्दुल्लाह बिन अमर बिन आससित भेटें त उनीसित भनें: मलाई तौरातमा भएको रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमका विशेषताहरूको बारेमा बताऊ ? त उनले भनेः कुरआनमा वर्णित विशेषताहरूमध्ये केही विषेताहरूलाई तौरातमा पनि वर्णन गरिएको छ जसरीः हे सन्देष्टा हामीले तपाईंलाई शुभसूचक र डराउनेवाला र असहायहरूको सुरक्षा गर्नेवाला बनाएर पठाएको हौं, तिमी मेरो भक्त र सन्देष्टा हौं, तिमीलाई मैले भरोसा गर्नेवाला नामले नामाकरण गरें, तिमी नत असभ्य छै नत कठोर, ननै बजारहरूमा कराउनेवाला, र नत बुराईको बदला बुराईबाट दिनेवाला बरु माफ र क्षमा गर्नेवाला, र म त्यसको ज्यान तबसम्म निकाल्नेवाला छैन जबसम्म त्यसको माध्यमले पथभ्रमितलाई मार्गदर्शित नगरिदिँ, र सबै लाइलाहा इल्लल्लाह नभनिहालुन्, र त्यसको माध्यमले नहेर्ने आँखालाई र नसुन्ने कानलाई र बन्द हृदयलाई खोलि नदिँ । (सहीह बुखारी)

प्रोफेसर अब्दुल अहद दाऊदको भनाई छः □ ... तर मैले आफ्नो बहसमा बाइबलका केही यस्ता भागहरूलाई मुद्दा बनाएको छु जसमा भाषिक विवादको सम्भावना न्यून हुन्छ, र म लातीनी र यूनानी वा आरामी संकलनतिर प्रवृत्त हुनेछैन किनकि त्यसको कुनै लाभ देखिदैन, बरु म उदधृतलाई हुबहु उस्तै सार्दैछु जसरी कि वेलायती र विदेशी बाइबलसमितिले प्रकाशित गरेको छ। यसर्थ तौरातको सफरुत्सन्नियाको अध्याय १८ उदधृत १८ मा यो पढ्छौँ: “उनीहरूको लागि उनीहरूको दाजुभाइको माझबाट नै तिमी जस्तै एउटा सन्देष्टा उभियाउने छु, र त्यसको मुखमा आफ्नो वाणी राख्नेछु”।

त यदि उपरोक्तमा वर्णित उदधृतका वाक्यहरू मुहम्मदमाथि फिट हुदैन भने अहिलेसम्म त्यो सिद्ध भएकै छैन बरु व्यर्थ नै छ, किनकि हजरत मसीहले आफूलाई त्यस संकेतको आशय कहिले पनि दावी

□ मुहम्मद किताबुल मुकद्दसमा, लेखक: प्राध्यापक अब्दुल अहद दाऊद, जुनकि यहूदी थिए। र अनुवादक: फहमी शमा दारुज्जिया प्रकाशनकेन्द्रबाट प्रकाशित संकलन अरिआसतुल महाकिमुशशरईया वशशुक्नुदीनीया कतारको आदेशबाट प्रकाशित भएको।

गर्नु भएको छैन, र हजरत मसीहका साथीहरूको पनि यो विचार नै थियो, र उनीहरू यस प्रतिक्षामा छन् कि उनी पुनः आएर दुत्त्वलाई कार्यन्वयन गरुन्, र वर्तमानकाल सम्ममा यस कुरामा कुनै मतभेद छैन कि उहाँको पहिलो पटक आगमनको अभिप्राय त्यो वाक्य होइन जसमा छ कि “उनीहरूको लागि उनीहरूको दाजुभाइको माभवाट नै तिमी जस्तै एउटा सन्देष्टा उभियाउने छु”, र यस्तै मसीहको दोस्रो पटक आगमन पनि यस वाक्यको अभिप्राय हुन्सकैन....। र कनीसा (चर्च) को आस्था अनुसार मसीहको पुनः आगमन काजी (न्यायधीश) को रूपमा हुनेछ, नकि विधान ल्याउने सन्देष्टाको रूपमा, तर जसको वाचा गरिएको छ त्यो आफ्नो दायाँ हातमा प्रज्वलित गरिदिने प्रकाशमान धर्मशास्त्र लिएर आउने छ।

र वाचा गरिएको सन्देष्टाको पुष्टि गर्नुबारे आर्को सन्देष्टा हजरत मूसा अलैहिस्सलामको दूत्त्व अति सघाउ पुञ्याउछ जसरी यो उद्धृतः “अल्लाहको प्रकाशित गर्ने प्रकाश फारानबाट उदय हुनेछ”। र फारान मक्काको एउटा पर्वतको नाम हो। फेरि

तौरातको अध्याय ३३ उद्धृतमा यो वर्णन छ कि: “र प्रतिपालक सीना (पर्वत) बाट प्रस्थान गच्यो, र साईरबाट उनीमाथि उदय भयो, र फारानका पर्वतहरूबाट टल्क्यो, र त्यसको साथमा दश हजार संतहरू पनि आए, र त्यसको दायाँ हातबाट उनीहरूको लागि धर्मशास्त्रको आगो निस्क्यो” । त उपरोक्तका उद्धृतका शब्दहरूमा प्रतिपालकको प्रकाशको उदाहरण सूर्यको प्रकाशबाट दिइएको छ, “त्यो सीनाबाट आउने छ, र साईरबाट उदाउने छ” तर ऊ फारानबाट आफ्नो पूर्ण गरिमाको साथ टल्किने छ, र यस्तै यो पनि अनिवार्य भइहाल्छ कि त्यो यस्तो अवस्थामा जाहेर होस् त्यसको साथमा दश हजार संत पनि होउन् र आफ्नो हातमा उनीहरूको लागि धर्मशास्त पनि बोकेको होस् । त हजरत मसीहलगायत समस्त इज्राईलीहरूको फारानसित कुनै सम्बन्ध नै थिएन, बरु हजरत हाजर आफ्नो छोरा इस्माईलसंग बीरुस्सबअ् नामक स्थानमा भौतरिन् अनि पछि उनी नै फारानको मरुस्थलमा बसोबास गरिन् ।

सफरुत्तक्वीन अध्याय २१, उद्धृत २१मा छ: अनि उनकी आमा (इस्माईलकी आमा) ले उनको (इस्माईलको) विवाह एउटी मिस्री युवतीसित गरिदिइन्, अनि उनको पहिलो छारो केदार (अदनान) को जन्म भयो, अनि यिनैद्वारा समस्त अरबीहरूको वंश फैलियो जिनले त्यसैसमयदेखि फारानको मरुभूमिलाई आफ्नो वतन र बासस्थान बनाए । र रहेयो कुरो मुहम्मदको त जसरी सर्वप्रसिद्ध नै छ कि उनी इस्माईल र उनको छोरो केदार (अदनान) को वंशबाट हुन्, अनि उहाँ फारानको मरुस्थलमा सन्देष्टाको रूपमा प्रकट भए, अनि दश हजार सन्त (आस्थावानहरू) को साथ आफ्नो दायाँ हातमा प्रकाशमान धर्मशास्त्र लिएर आफ्नो समुदाय समक्ष प्रकट भए, त के यो त्यो उपरोक्तमा वर्णित दुतत्व नै होइन जुन शब्दशः प्रमाणित भइसक्यो ?। फेरि त्यो विशिष्ट दूतत्व (शुभसूचना) जसलाई लिएर हब्कूक सन्देष्टा आए विशेषरूपले विचार गर्ने योग्य छ, जुन यो हो: फारान पर्वतबाट एउटा पवित्र (मान्छे उदय) भयो जसको सुन्दरता र प्रशंसाबाट आकाश र पृथ्वी पूर्ण भए, र यता प्रशंसा

शब्दको वर्णन अति महत्वपूर्ण छ किनकि यो मुहम्मदको शत प्रतिशत शाब्दिक अर्थ हो, र यसको साथै यो कुरा पनि छ कि अरबीहरू नै फारानको मरुभूमिका वासी हुन्, र उनीसित प्रकाशना (वह्य)को वाचा पनि गरिएको थियो ताकि जुन शहर नगर र मरुभूमिमा केदार (अद्नान) बसोबास गरेका थिए त्यसमा स्वरलाई उच्च गरियोस्, र त्यहाँका वासीहरू पर्वतहरूका चुचुराहरूमा प्रतिपालकको गुणगान र पवित्रतागान गरुन् र समस्त टापुहरूमा त्यसको प्रशंसा र महिमाको उद्घोषणा गरुन् । र स्वामी सर्वशक्ति सम्पन्न भै आउनेछ, र योद्वा भै आफ्नो क्रोधलाई प्रकट गर्नेछ, र त्यसले कराउने र गर्जने छ, र आफ्ना शत्रुहरूलाई पराजित गर्नेछ । (इश्इयाहुल् इस्हाह अध्याय ४२ उद्धृत ११, १२)
र यसबारे दुईटा आर्को दूतत्व (शुभसूचना) छन जुन ध्यानाकर्षण योग्य छ जस्तो कि इस्हाह इश्इयाको अध्याय ६० मा केदार (अद्नान) को वर्णनतिर संकेत गरिएको छ जुन यस प्रकार छ: उठ र प्रकाशित भइजाऊ किनकि तिम्रो प्रकाश आइपुग्यो, र प्रतिपालकको महिमा तिमीमाथि उदाइसक्यो ।

ऊँटका अत्याधिक भुण्डहरू तिमीलाई मदियन र ऐफामा ढोग्नेछन् जुन शैबाबाट आउनेछन् ..., र केदारका समस्त बाखाहरू तिमी समक्ष एकत्रित हुनेछन्, र बनायूतका भेडाहरू तिम्रो सेवा सत्कार गर्नेछन्, र स्वीकृत भई मेरो मण्डपमाथि चढने छन्, र म आफ्नो सुन्दरताको घरलाई सुसज्जित गर्नेछु ... अन्त्यसम्म ।

र यस्तै आको शुभसूचना इस्हाह इश्डयाको अध्याय २१ श्लोक १३-१७ मा यसरी वर्णन छः अरबको देशबाट वह्यको अवतरण हुनेछ, हे दादानीईनका यात्रु समूहहरू तिमीहरू अरबका उकालोओरालो स्थानहरूमा बास बस्नेछौ, र हे तीमाका बासीहरू उनीहरूले भाग्नेहरूलाई त्यसको रोटीबाट रोके, किनकि उनीहरू तानिएको धनुष र तरवार अगाडिबाट र दन्किएको युद्धबाट भागेका थिए, त मसित प्रतिपालकले यसरी नै भनेका छन्, र मज्दूरको एक वर्ष जति अवधिको वर्षमा केदारको समस्त मर्यादा समाप्त हुनेछ, र केदारका सन्तानहरूका बाँकी योद्धाहरूका धनुषहरू कम्जोर हुँदै जानेछन् ।

र यी शुभसमाचारहरूलाई इश्वयामा पढनुस् जस्तो
कि तौरातका अध्यायहरूमध्ये एउटा अध्यायमा छ
जुन फारानबाट अल्लाहको प्रकाशको उदय हुने
कुरालाई वर्णन गर्दछ ।

यसर्थ यदि हजरत इस्माईल फारानको मरुस्थलमा
बास गरे र त्यहाँ नै उहाँको छोरा केदार (अद्नान)
जन्मे जुनकि अरबहरूका सर्वोत्कृष्ट पुर्खा हुन्, र
जब यो लेखिएको थियो कि केदारका
सन्तानहरूमाथि अल्लाहको वह्यको अवतरण अवश्य
हुनेछ, र यो पनि निर्धारित नै थियो कि केदारको
जातिबन्धु मेरो मर्यादित घरको सम्मानको लागि
उच्चस्तरीय बलि गर्नेछन्, जहाँ कैयौं शताब्दीसम्म
घोरअङ्ध्यारो छाएको थियो, अनि त्यसै (अङ्ध्यारो)
भूभागलाई अल्लाहको प्रकाशको स्वागत गर्नु पर्यो ।
त यी समस्त कृतिहरू जुन केदारको लागि सिद्ध
भयो, र ती धनुधारीहरूको संख्या र केदारका
सन्तानका योद्धाहरूको गौरवहरू तानिएको तरवार र
कसिएको धनुषको अगाडिबाट भागेको एक पर्ष
पश्चात घटित भयो भने त के यी समस्त
कुराहरूको आशय फारानको एक व्यक्ति (मुहम्मद)

बाहेक कोही अरु हुन्सकछर ? (हब्कूक इस्हाह ३
उद्धृत ३)

यसर्थ मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम हजरत
इस्माईलको वंशजबाट थिए जिनको छोरा केदारका
संतानहरूले फारानको मरुस्थलमा स्थायी बसोवास
अपनाएका थिए, र मात्र मुहम्मद नै त्यो एकमात्र
सन्देष्टा हुन् जिनको माध्यमले अरबहरूले ईश्वरीय
प्रकाशनालाई स्वीकारे, जबकि अँध्यारोले पूर्ण
पृथ्वीलाई छोपिसकेको थियो, अनि त्यसै समय
फारानको भूभागबाट ईश्वरीय प्रकाशको उदय भयो,
र मक्का नै त्यो एकमात्र शहर हो जसमा भएको
अल्लाहको घरमा यसको नाम गौरवान्वित भयो, (र
यस्तै केदारका जातिहरू (समूहहरू)ले पनि
अल्लाहको घरमा नै ईश्वरीय वह्यलाई स्वीकार्दै
आए) त यो नै त्यो मुहम्मद हुन् जिनलाई उनका
जातिका मानिसहरूले यति सताए र कष्ट पुऱ्याए
कि उनी मक्काबाट प्रवास गर्नुमा बाध्य भए, र उहाँ
कसेको धनुष र तानिएको तरवारबाट भागदा अति
तिखाए, अनि भागेको एक वर्ष पश्चात केदारका
सन्ततिले बदर नामक स्थानमा उहाँको मदेमुकाबिल

आए (अर्थात् आमुन्ने सामुन्ने भए,) र यो नै त्यो स्थान हो जहाँ मक्कावासीहरू र नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमबीच पहिलो युद्ध भयो, जस पश्चात केदारका ती सन्तानहरू जुन धनुष बोकेका थिए पराजित भए, र उनीहरू र केदारका समस्त प्रतिष्ठा र मर्यादाहरू निरस्त भए । त यदि ती मर्यादित सन्देष्टाहरूले वह्य कबूल गरेनन् र यी शुभसूचनाहरू दिएनन् त यसको निष्कर्ष यो निस्कन्छ कि अहिलेसम्म उनीहरूको दूतत्व नै सिद्ध भएछैन ? ... । र यस्तै प्रतिपालकको त्यो घर जसमा त्यसको नामको र महिमाको जाप गरिन्छ जसतरि इस्ताह ६० र उद्धृत ७ मा संकेत गरिएको छ, त्यो वास्तवमा मक्कामा स्थित अल्लाहको पवित्र घर (बैतुल्लाह) हो नकि मसीहको गिर्जाघर । र वास्तविकता यो नै हो कि केदारको अधीन नगर र त्यसका बासिन्दाहरू पूर्ण संसारका ती मानिसहरू हुन् जुन त्यसै समयदेखि मसीहको गिर्जाघरको शिक्षा र तालिमहरूबाट प्रभावित भएनन् । र यस्तै दश हजार सन्ताहरूको वर्णन पनि जस्तो कि यसको विवरण तौरातको तस्नियाको अध्याय ३३ मा छ

त्यो अति महत्वपूर्ण छ जुन यो हो : “ अल्लाहले आफ्नो प्रकाश फारानबाट उदय गयो र त्यसको प्रकाशको साथ दश हजार सन्तहरू पनि आए ” । त जब तपाईं फारानको मरुस्थलसित संलग्न समस्त इतिहासलाई अध्ययन गर्नेछौं त तपाईं निम्नको घटना बाहेक कुनै अरु यस्तो घटना पाउनुहुन्न जुन घटना उपरोक्तको उद्धृतबाट मेल खाओस, र त्यो घटना हो कि: जब नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले मक्कालाई विजय गरेर मक्कामा प्रवेश गरे त उहाँको साथमा दश हजार आस्थावान अनुयायीहरू थिए, अनि उहाँ अल्लाहको घरसम्म यस्तो अवस्थामा आए कि उहाँको दाहिनो हातमा त्यो धर्मशास्त्र थियो जसले समस्त धर्मशास्त्रहरूलाई बालुवा भैं निरस्त गरिदियो, र त्यो (हादी) मार्गदर्शक सत्यआत्मा जसको शुभसूचना मसीहले दिएका थिए त्यो मुहम्मद बाहेक कोही हुन्सकैन । र यस्तै यस शुभसूचनाको आशय चर्चहरूको दावी बमोजिम रुहुल कुदस (जिब्रील) लाई पनि मान्न सकिन्न, किनकि मसीहले भनेका छन्: “ र तिमीहरूको लागि उचित यो छ कि म धेरै टाढा

गइहालूँ र यदि म टाढा गएन भने (हादी) मार्गदर्शक तिमीहरू समक्ष आउँदैन, तर यदि म गइहालें भने त्यस मार्गदर्शकलाई तिमीहरूतिर अवश्य पठाउने छु”। त यी शब्दहरूद्वारा भलिभाँति यो स्पष्ट भइहालछ कि त्यो मार्गदर्शक मसीह पश्चात आउनेवाला छ र जब उहाँले यी शब्दहरूलाई उच्चारण गरेका थिए त्यस समयसम्म त्यसको आगमन भएको थिएन। र यदि पवित्र आत्माको आगमनलाई मसीहको प्रस्थानसित आबद्ध गरिएको छ भने त के पवित्र आत्मा मसीहबाट भिन्न थिए? र यस कुरा बाहेक यो पनि हेर्ने योग्य छ कि जुन तरिकाले मसीहले त्यस मार्गदर्शकको चित्रण गरेका छन् त्यसबाट यो स्पष्ट हुन्छ कि त्यो मानवमध्येबाट हुन्छ नकि आत्माबाट, जस्तो कि यस उद्धृतमा ध्यान दिनुसः “त्यो आफै कुनै कुरा भन्दैन बरु त्यो ती कुराहरू मानिसहरू समक्ष राखेछ, जुन त्यो सुन्नेछ (वह्यद्वारा)”। त के हामी यो मानिहालौं कि अल्लाह र पवित्र आत्मा दुई भिन्न अस्तित्व थिए, र पवित्र आत्मा आफै तर्फबाट पनि भन्ये र जुन अल्लाहबाट सुनेका हुन्ये त्यसलाई पनि भन्ये?

र मसीहले भनेका शब्दहरू यस कुरालाई स्पष्ट गर्छ कि अल्लाहले पठाएका केही सन्देष्टाहरूलाई त्यो सत्यआत्माको नामले सम्बोधित गर्छ जस्तो कि कुरआनले पनि ठेकै यसै विशेषताद्वारा मुहम्मदको चर्चा गरेको छः

﴿بِلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ﴾ الصافات: ۳۷

अर्थ : “होइन, बरु नवीले सत्य (धर्म) लिएर आएका छन् र (अधिका) रसूलहरूलाई सच्चा भन्दछन् । (सूरतुस्साफ्फात ३७)

इन्जील (बाइबल) बाट प्रमाण:

त इन्जीलमा यस्ता अनेकौं प्रमाणहरू छन् जुन नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको दूतत्वको र उहाँको आगमनको स्पष्टीकरण गर्दछन् वा उहाँका केही कार्यहरूलाई वर्णन गरेर उहाँको दूतत्वलाई सिद्ध गर्दछन् ।

हेन्रुस् निम्नमा वर्णित युहन्ना १ (२०-२५) का उद्धृतहरू !

(२०) अनि त्यसले इन्कार नगरिकन् स्वीकार गच्यो, बरु यो भन्दै ताकेदा गच्यो कि:“म मसीह होइन” ।

(۲۹) त त्यससित सबैले सोधे: “यसो भए के तपाईं ईलीया (परम् पूज्य) हुनुहुन्छ ?” त त्यसले भन्यो: “म त्यो पनि होइन” त सोधे: “यसो भए के तपाईं त्यो सन्देष्टा हुनुहुन्छ ?” त उत्तर दिए: “म त्यो सन्देष्टा पनि होइन” ।

(۳۰) त उनीहरूले भने: “यसो भए तपाईं को हुनुहुन्छ ताकि ती समस्तलाई हामी उत्तर प्रदान गरौं जिनले हामीलाई पठाएका छन् ? यसर्थ आफू बारे तपाईंको के भनाई छ ?” ।

(۳۱) त त्यसले भन्यो: “म समस्त सृष्टिहरूको लागि यस कुराको आहवानकर्ता हुँ कि: तिमीहरू अआफ्ना मार्गहरूलाई प्रतिपालक समक्ष सोभो गरिहाल, जसरी कि इश्विया सन्देष्टाले भनेका थिए ” ।

(۳۲) र उनीहरू फरसीईनद्वारा पठाइएका थिए ।

(۳۳) अनि उनीहरूले पुनः सोधे: “यदि तिमी नत मसीह हौ नत ईलीया हौ नत त्यो सन्देष्टा हौ, भने कसतिर प्रवत्त छौ” ।

त उपरोक्तका उद्धृतहरूमा वर्णित सन्देष्टा ईसा अलैहिस्सलाम होइनन् बरु मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम हुन्, किनकि युहन्ना मसीहको

जीवनकालमै आहवान गर्थे तै पनि उहाँ त्यस सन्देष्टाको आगमनको शुभसूचना दिदैरहन्थे ।

र युहन्ना ۹۶:۹۴ मा ईसा अलैहिस्सलामको यो कथन वर्णित छ कि ईसा अलैहिस्सलामले भने: “म पिताबाट यो अनुरोध गर्नेछु कि तिमीहरूलाई एउटा आर्को (मुईन) सहायक प्रदान गरोस् जुन तिमीहरूको साथमा सदैव रहोस् ...” ।

र इन्जीलमा सहायक शब्दको लागि (Periqlitos) वा (Paraclete) वा (Paracalon) पनि प्रयोग गरिएको छ । जसको आशय हो अहमद । र अहमदलाई कुरआनमा पनि वर्णन गरिएको छ, र यो मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमका नामहरूमध्ये एउटा नाम हो जस्तो कि सूरतुस्साफ़कातमा यसको वर्णन छ ।

र इन्जील बरनाबाको ۹۶, ۮ۰-۹۹۲ मा यो वर्णित छ कि ईसा अलैहिस्सलामले भन्नु भयो: किनकि चाँडै नै अल्लाह मलाई यस धरतीबाट माथि चढाउने छ, र कपटीको दृश्यलाई यसरी परिवर्तित गरिदिनेछ कि प्रत्येक त्यसको बारेमा मेरो अनुमान गर्छ, र यस्तो हुँदा हुँदै पनि जब त्यो घृणित मृत्यु पाउँछ तैपनि

लामो समयसम्म म त्यसै मिथ्या आक्षेपमा ग्रस्त
रहनेछु यहाँसम्म कि मुहम्मद अल्लाहका प्रतिष्ठित
सन्देष्टा आउनेछन् अनि मलाई त्यस आक्षेपबाट
मुक्त गर्नेछन् । □

र यस्तै इन्जील बरनाबाको अध्याय ३९ मा पनि
वर्णित छ कि: जब हजरत आदम अलैहिस्सलाम
आफ्नो दुवै पाइलाहरूमा उभे त वायुमण्डलमा
एउटा लेखन् हेरे जुन सूर्य भैं टल्क रहेको थियो
जुन लिखित यो थियो: “अल्लाह बाहेक कोही सत्य
पूज्य छैन र मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम
त्यसका सन्देष्टा हुन्” । त यी शब्दहरूलाई प्रथम
मानवले पैतृक स्नेहले चुम्यो र आफ्नो दुवै
आँखालाई स्पर्श गर्दै (मसह गर्दै) भने: त्यो दिन
कल्याणकारी हुनेछ, जस दिन तिमी संसारमा आउने
छौं । □

□ कालू अनिल इस्लामबाट लिइएको छ, लेखक: डा. इमादुद्दीन खलील पे. १३ ।

□ रवेहतु मुहम्मदन् वलम् अख्सरिल् मसीह नामक किताबबाट लिइएको छ,
लेखक: अब्दुल मुअ्ती अद्दालाती ।

उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको दूतत्वको सत्यतामाथि केही बौद्धिक र मनीषीय प्रमाणहरू

१ □ मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम निरक्षर थिए, नत लेख्ज जान्दथे नत पढन्, बरु उहाँ त अनपढ समुदायको माभमा थिए, तिनीहरूमध्ये अति थोरै मानिसहरू लेख्ज पढन जान्दथे, र यसको कारण यो थियो कि कोही उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लममाथि अवतरित वह्यमाथि सन्देह नगरोस् र यो मिथ्यारोपण नगरोस् कि यो कुरआन उहाँको आफ्नो लेख हो, अल्लाहको फर्मान छः

﴿وَمَا كُنْتَ نَتَّلُو مِنْ قَبْلِهِ، مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ، بِيمِينِكَ ﴾

إِذَا لَأَرَيْتَابَ الْمُبْطَلُونَ ﴿٤٨﴾ العنكبوت: ٤٨

अर्थ : यसभन्दा पहिला तपाईंले कुनै किताब पढनु भएको थिएन र न कुनै किताबलाई आफ्नो हातले लेख्नु हुन्थ्यो, जसबाट यी मिथ्यावादीहरू सन्देहमा पर्नसकदथे । (सूरतुल् अन्कबूत ४८)

र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम यस्तो कुरा
प्रस्तुत गरे जस्तो कुरा त्याउनुबाट समस्त अरब
जगत असमर्थ भयो, र उहाँले भाषाशैली र
उच्चकोटिको वाणीद्वारा सबैलाई प्रभावित र
आश्चर्यचकित गरिदिए, यसर्थ उहाँ सल्लल्लाहो
अलैहे वसल्लमको सदैव रहीरहने चमत्कार त्यो
कुरआन हो जुन उहाँमाथि अवतरित गरियो । उहाँ
सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको भनाई छ कि:

"مامن الأنبياءنبي إلا وقد أعطي من الآيات ماثله آمن
عليه البشر، وإنما كان الذي أوتيته وحياً أواه الله
إلي، فأرجو أن أكون أكثراهم تابعاً يوم القيمة".

(صحيح البخاري وصحيح مسلم)

अर्थ : विगतका जति सन्देष्टा थिए प्रत्येकलाई अल्लाहले चमत्कार प्रदान गरेको थियो जसलेगर्दा मानिसहरू उनीमाथि विश्वास गर्थे र मलाई प्रदान गरिएको चमत्कार साक्षात वह्य नै हो, यसर्थ मलाई आशा छ कि प्रलयको दिन मेरा अनुयायीहरू सबैभन्दा अधिक हुनछन् । (सहीहुल् बुखारी र सहीह मुस्लिम)

यद्यपि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमका जातिका मानिसहरू उच्चकोटीय भाषाशैलीमा निपुण र कविता भन्नुमा अति सिपालु थिए तैपनि उनीलाई कुरआनले हाँक दिई भन्यो यदि तिमीहरू आफूलाई भाषाशैलीमा निपुण ठान्डछौ भने यस कुरआन जस्तै वाणी बनाएर ल्याऊ । (अनि जब उनीहरू ल्याउन सकेनन्) त कुरआनले यो चुनौति दियो कि यदि पूर्ण कुरआन जस्तो ल्याउन सक्दैनौ भने त्यसको एक अध्याय जति मात्र बनाएर ल्याऊ, यदि सक्छौ भने गरिहाल । जस्तोकि अल्लाहको भनाई छः

﴿وَإِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا زَرَّنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأَنْوِي سُورَةٌ
مِّنْ مِثْلِهِ وَأَدْعُوكُمْ شُهَدَاءَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِن كُنْتُمْ

صَدِيقِنَ ﴿٢٣﴾ الْبَقْرَةُ : ۲۳

अर्थ : हामीले आफ्ना सेवकमाथि जे उताच्यौं, त्यसमा तिमीलाई यदि शंका छ र तिमी साँचो भए त्यस्तै एउटै (सूरह) बनाएर देखाऊ, र तिमीले अल्लाह बाहेकका आफूलाई मद्दत गर्नेहरूलाई बोलाइल्याऊ । (सूरतुल् बकर: २३)

त मात्र अरबलाई होइन बरु समस्त जगतबासीहरूलाई हाँक दियो, जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छः

﴿ قُلْ لَّيْلَنِ أَجْمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْءَانِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ، وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِيَعْضِ ظَهِيرًا ﴾ الإسراء: ۸۸

अर्थ : (हे सन्देषा) भनिदिनुस् कि यदि सबै मानिसहरू र सबै जिन्हरू (दानवहरू) मिलेर यस कुरआन जस्तो ल्याउन चाहे पनि यस कुरआन जस्तो बनाई ल्याउनु असम्भव छ। यद्यपि तिनीहरू एक अर्काको सहायक किन नबनिहालुन्। (सूरतुल् इस्सा ८८)

२ □ आफ्नो जाति र समुदायद्वारा कष्ट र यातनाहरू भोगेर पनि उहाँ आफ्नो आमन्त्रणलाई निरन्तर राखे जबकि उनको जातिको उनीप्रति षडयन्त्र उहाँको बध गरेर उनको आमन्त्रणलाई समाप्त गर्नुसम्म पुरिसकेको थियो, र यस्तो घातक परिस्थितिमा पनि उहाँले आफ्नो त्यस नौलो धर्मको

आमन्त्रणलाई निरन्तर राखे जुन उहाँलाई प्रदान गरिएको थियो, र त्यस ईश्वरीय धर्मको आमन्त्रणको प्रचार गर्नेक्रममा आफ्नो समुदायद्वारा पाएका प्रत्येक कष्टमाथि धैर्य धारण गरे, त यदि उनी भूठो दावी गर्ने मिथ्यावादी हुन्थे भने (र यस्तो त हुनैसक्दैन बरु उहाँ यस्ता कुराहरूबाट पवित्र थिए) उहाँ आफ्नो ज्यान गुमाउने भयले यस आमन्त्रणलाई त्यागिदिन्ये । डा. एम.एच. दुर्रानी (Dr. M. H. Durrani)[□] भन्छन्: निःसन्देह यो आस्था र दृढ़ प्रयत्न, र यस्तो दृढ़ संकल्प र अठोट जसद्वारा मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले आफ्नो अन्दोलन (आमन्त्रण) लाई अन्तिम विजयसम्म पुऱ्याए, यो नै उहाँको आमन्त्रणप्रति पूर्ण निष्ठाको सर्वोत्कृष्ट प्रमाण हो, कनिकि यदि उनको हृदयमा कण बरोबर पनि शंका सन्देह हुन्थ्यो भने २० वर्षसम्म कष्ट र यातनाको हुरी अगाडि टिक्नुमा कदापि सफल हुने थिएनन्, त के यस प्रष्ट प्रमाण

[□] उनी आफ्नो जीवनको १९३९ ई. देखि १९६३ ई. सम्म इंग्लैण्डको गिर्जाघरको पादरी थिए, अनि उनी इस्लाम अंगाले, र उपरोक्तमा वर्णित उदगार कालू अनिल इस्लाम किताबबाट सारिएको छ, जसको लेखक हुन् डा. इमादुद्दीन खलील, पे. १०६, १०७ ।

पश्चात पनि उहाँको आफ्नो लक्ष्यप्रति निष्ठा, र नैतिकतामा सवलता, र आत्मउच्चताको कुनै आर्को प्रमाण चाहियो ? र यी समस्त तत्वहरू मात्र एक निष्कर्षसम्म पुऱ्याउँछन् जसबाट उम्कन सकिदैन, र त्यो यो हो कि यो मानिस वास्तवमा अल्लाहको सन्देष्टा हो, यिनी नै हाम्रा प्रियतम सन्देष्टा मुहम्मद हुन्, जुन दुर्लभ गुणहरूका प्रतीक थिए, र भलाई सद्गुणका परिपूर्ण आदर्श थिए, र सत्यता र निष्कपटताका प्रतीक थिए। निःसन्देह उहाँको जीवन र विचारधाराहरू, र उहाँको सत्याता र सवलता, उहाँको संयम र उदारता, र उहाँको सिद्धान्त र समस्त कार्यहरू सबै उहाँको दूतत्वका अदितिय प्रमाणहरू हुन्। त जुन व्यक्तिले पनि उहाँको जीवनी र दूतत्वको निष्पक्षरूपले अध्ययन गर्द्द त्यो यस कुराको गवाही दिनुमा बाध्य भइहाल्छ कि उहाँ वास्तवमा अल्लाहद्वारा पठाइएका सन्देशवाहक थिए, र समस्त मानवजातिको लागि जुन ग्रन्थ कुरआन उहाँ ल्याएका छन् त्यो वास्तवमा अल्लाहको किताब हो, र प्रत्येक न्यायी विचारक जुन सत्यताको

खोजमा हुन्छ त्यो अनिवार्यतया यसै निष्कर्षसम्म पुग्नेछ ।

३ □ र यो सर्वविदित नै छ कि प्रत्येक मानव प्रकृतिकौरले संसारिक जीवनमा भएका माल सम्पत्ति, भोजन पेय, यौनसम्पर्क .. आदिबाट आनन्दित हुनुलाई मनपराउँछ, जस्तोकि अल्लाहको भनाई छः

﴿رَبِّنَا لِلنَّاسِ حُبُّ الْشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ﴾

وَالْقَنَطِيرِ الْمُقَنَّطَةِ مِنَ الْذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ

الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَمِ وَالْحَرْثُ ذَلِكَ مَتَّعُ الْحَيَاةِ

الْدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَعَابِ ﴿١٤﴾ آل عمران:

۱۴

अर्थ : मानिसहरूमा तिनलाई मनपर्ने चीजहरूको माया समाविष्ट गराइयो अर्थात् स्वास्नीहरू, छोराहरू र सुनचाँदीको खर खजाना र शान्दार घोडाहरू, र पशुहरू र खेतीपाती यी संसारिक

जिन्दगीका शोभासामान हुन, र राम्रो फर्कने ठाउँ त
अल्लाहकहाँ नै छ । (सूरतु आले इम्रान ۹۴)
र प्रत्येक व्यक्ति यी आनन्दहरूलाई पाउनेहेतु नाना
थरीका माध्यमहरू अपनाउँछ तर समस्त मानिसहरू
यसलाई पाउनुको लागि एकआर्कासित भिन्न तरिका
अपनाउँछन्, त उनीमध्ये कतिपय यसको प्राप्तिको
लागि वैध तरिका अपनाउँछन् त कतिपय अवैध
तरिका । त जब हामीलाई यो ज्ञात भयो त अब
हामी भन्छौं कि: अल्लाहका सन्देष्टासित उहाँको
जातिले उनको आमन्त्रणको आरम्भक समयमा नै
मोलमोलाई गर्दै समस्त सांसारिक सुख सामग्री र
प्रलोभनद्वारा लोभ्याउन खोजेका थिए, र उनीसित
उनका समस्त प्रस्ताव र आकांक्षित कुराहरूलाई
पूर्ण गर्ने वाचा गरेका थिए, यसर्थ यदि उनीलाई
नेतृत्व चाहिन्थ्यो भने उनी उहाँलाई नेतृत्व दिने
तयार थिए, र यदि उनीलाई विवाह गर्ने इच्छा थियो
भने सर्वोत्कृष्ट सुन्दरीसित उहाँको विहे गर्ने कुरामा
तयार थिए, र यदि उहाँ सम्पत्तिको इच्छुक थिए भने
उनी त्यो पनि दिनुमा तयार थिए मात्र एक शर्तको
साथ कि उहाँ यस नौलो धर्म र त्यसको

आमन्त्रणलाई त्यागिहालुन् । त उहाँले उनीहरूसित आफ्नो यस ईश्वरीय आमन्त्रणप्रति पूर्ण आत्मविश्वासको साथ भने: “अल्लाहको शपथ यदि उनीहरू मेरो दायाँ हातमा चन्द्रलाई र देब्रे हातमा सूर्यलाई यस शर्तको साथ राखिहालुन् कि म यस कुरालाई (आमन्त्रणलाई) परित्याग गरिहालूँ भने म यसलाई त्याग्ने छैन यहाँसम्म कि अल्लाह यसलाई वर्चस्व प्रदान गरोस् वा मलाई यसैक्रममा मृत्यु प्रदान गरोस्” । (सीरतु इब्ने हिशाम ۲/۹۰۹) तसर्थ यदि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्नो दावीमा मिथ्यावादी हुन्थे (र यस्तो त हुनैसक्दैन बरु उहाँ यस्ता कुराहरूबाट पवित्र थिए) त उहाँ यस मोलमोलाईलाई तुरुन्तै स्वीकार गरिहाल्ने थिए, र यस शुभ अवसरबाट लाभान्वित हुनेथिए, किनकि जुन जुन कुराको प्रस्तावना उहाँ समक्ष राखिएको थियो ती नै संसारका ती सर्वोत्कृष्ट कुराहरू हुन् जसको प्राप्तिको मानव इच्छुक हुन्छ ।

डा. एम.एच. दुर्रानी (Dr. M. H. Durrani) □
 भन्छन्: मक्कामा पूर्ण ۹۳ वर्ष र मदीनामा द
 वर्षसम्म□ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले
 निरन्तर दुःख उत्पीडन र कष्ट भोगदै रहे, र यति
 कष्ट भोगदा भोगदै पनि उनी आफ्नो मतबाट एक
 रौं बरोबर पनि टसमस भएनन्, बरु उहाँ दृढ सवल
 र आफ्नो मत र लक्ष्यप्रति अडिग थिए, उनको
 जातिले उहाँ समक्ष यो प्रस्तावना राखे कि यदि उनी
 आफ्नो धर्म र आमन्त्रणलाई परित्याग गरिदिउन्
 भने उनीहरू उहाँलाई आफ्नो राजा बनाउने
 कुरामा र उहाँको पाइलाछेउ राज्यका समस्त धन
 सम्पत्ति थुपार्ने कुरामा सहमत छन्, तर उहाँले यस
 प्रलोभनीय प्रस्तावनालाई अस्वीकृत गरेर त्यसको
 बदलामा आफ्नो आमन्त्रणको मार्गमा कष्ट
 भोगनुलाई नै चयन गरे किन ? किन उहाँले धन

□ उनी आफ्नो जीवनको ۱۹۳۹ ई. देखि ۱۹۶۳ ई. सम्म इंग्लैण्डको गिर्जाघरको
 पादरी थिए, अनि उनी इस्लाम अंगाले, र उपरोक्तमा वर्णित उदगार कालू अनिल
 इस्लाम किताबवाट सारिएको छ, जसको लेखक हुन् डा. इमादुद्दीन खलील, पे.
 ۹۰۵, ۹۰६।

□ प्रमाणित यो छ कि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम मदीनामा दश वर्ष बसोबास
 गरेका थिए।

सम्पत्ति, सत्ता सम्मान, प्रतिष्ठा प्रसिद्धि, आराम सुविधा, र समृद्धिलाई वास्ता गरेनन् ? यदि कुनै व्यक्तिलाई यी समस्तको उत्तर चाहिन्छ भने यसबारे नितांत गहिराईले विचार गर्नु आवश्यक छ ।

४ □ सर्वविदित र दृश्ट के छ भने जुन अगुवा र राजा हुन्छ त्यसका समस्त प्रजाहरू त्यस अधीन हुन्छन् र त्यसको सेवासत्कारको लागि उपयुक्त र नियुक्त हुन्छन्, तर मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलाई भलिभाँति यो ज्ञान थियो कि यो संसार सदैवको लागि बासस्थान होइन, हजरत इब्राहीम भन्छन् कि हजरत अल्कमाले भन्नु भयो कि: नबी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम एउटा गुँदरीमा लेटे अनि गुँदरीले उहाँको चर्ममा चिन्ह बनायो, त मैले भनेः हे अल्लाहका रसूल मेरो बुवा आमा तपाईंको लागि बलि जाउन् यदि तपाईंले हामीलाई आदेश गर्नुहुन्थ्यो भने हामी त्यसमाथि केही विछाइदिने थियौं जुन तपाईलाई त्यसको कष्टबाट बचाउँने थियो, त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"ما أنا والدنيا إنما أنا والدنيا كراكب استظل تحت شجرة"

ثم راح وتركها: (سن الترمذى)

अर्थ : मलाई संसारिसत कुनै सरोकार छैन,
निःसन्देह मेरो र यस संसारको उदाहरण त्यस सवार
भैं छ जुन थकाई मार्नुको लागि कुनै रुखको
छहारीमुनि रुक्यो अनि त्यसलाई छाडेर गइहाल्यो ।
(سुननुत्तिर्मिजी)

र उहाँको बारेमा नुअमान बिन बशीर रजिअल्लाहो
अन्होको वर्णन छ कि:

"لقد رأيت نبيكم ﷺ وما يجد من الدقل - رديء"

التمر - ما يملأ به بطنه". (صحيح مسلم)

अर्थ : मैले तिमीहरूको सन्देष्टालाई यस्तो
अवस्थामा हेरेको छु कि उहाँसित खराब (अशुद्ध)
खजूर पनि छैन जसबाट उनी आफ्नो भोक मेटाउन् ।
(सहीह मुस्लिम)

र हजरत अबू हुरैरह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ
कि:

"ما شبع آل محمد ﷺ من طعام ثلاثة أيام حق قض".

(صحيح البخاري وصحيف مسلم)

अर्थ : मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको परिवारले उहाँको स्वर्गबास नहुन्जेल निरन्तर तीन दिनसम्म पेट भरेर खाएनन् । (सहीहुल् बुखारी र सहीह मुस्लिम)

जबकि पूर्ण अरबजगत उहाँको अधीनस्थ थिए, र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम नै समस्त मुसलमानहरूलाई प्राप्त हुने प्रत्येक भलाईका माध्यम र कारण थिए तैपनि उहाँको अवस्था यो थियो कि कहिलेकाहिँ उहाँलाई प्रयाप्त खाना प्राप्त हुँदैनथ्यो, उहाँकी स्वास्नी हजरत आइशाको भनाई छ कि:

"أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ اشترى طعاماً مِّنْ يَهُودِيٍّ إِلَى أَجْلِ فَرْهَنَةٍ"

درعه." (صحيح البخاري)

अर्थ : नबी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले एउटा यहूदीसित आफ्नो परिधान धितो राखेर केही खाने कुरा केही समयको उधरीमा किन्नु भयो । (सहीह बुखारी)

र यसको कदापि यो आर्थ होइन कि उनी ती समस्त प्राप्त गर्नुमा सूक्ष्म थिएनन् जसको उहाँ इच्छुक हुन्थे, बरु समस्त प्रकारका धन सम्पत्ति उहाँको सामुन्ने मस्तिष्कमा थुपारिन्थ्यो, त उहाँलाई तबसम्म हृदयप्रशान्ति प्राप्त हुँदैनथ्यो जबसम्म त्यसलाई दरिद्र र निमुखाहरूमा वितरण नगरिदिन्थ्ये अनि मात्र आफ्नो ठाउँबाट उभदथे । र यस्तै उहाँका साथीहरूमध्ये केही अत्याधिक धनवान पनि थिए, र उनीहरू उहाँको सेवाको लागि आमूल्य र प्रियभन्दा प्रिय कुरालाई खर्च गर्नुमा प्रतिस्पर्धा गर्थे, तर उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम भलिभाँति यस संसारको वास्तविकताबाट अवगत थिए यसर्थ उहाँले भन्नु भयो:

"وَاللَّهُ مَا الدِّنِيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مِثْلُ مَا يَجْعَلُ أَحَدُكُمْ إِصْبَعَهُ هَذِهِ - وَأَشَارَ بِالسُّبُّابَةِ فِي الْيَمِ - الْبَحْرِ -، فَلَيَنْظُرْ بِمَا تَرْجِعْ". (صحيح مسلم)

अर्थ : अल्लाहको शपथ यस संसारको उदाहरण परलोकको तुलनामा उस्तै छ जसरी कि तिमीमध्ये कोही आफ्नो औलालाई समुन्द्रमा हालोस् (अनि

आफ्नो शहादतको औलाले संकेत गर्दै भन्नु भयो) अनि त्यसलाई हेरोस् कि त्यो कति (पानी) संलग्न गरेर ल्याउँछ । (सहीह मुस्लिम)

(Lady E. cobold)[□] आफ्नो किताब मक्कातिर हज्ज (तीर्थयात्रा) (लन्दन ۱۹۳۴ ई.) मा भन्नुहुन्छ; निःसन्देह मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम पूर्ण अरब उपमहाद्वीपका नायक थिए..., तैपनि उहाँ उपनामहरू पाउनेवारे कहिले पनि सोचेनन्, न त त्यसलाई पाउने प्रयास नै गरे, बरु उहाँले अल्लाहको सन्देष्टा हुने कुरालाई प्रयाप्त ठानेर त्यसैमा प्रसन्न रहे, र उहाँ मुसलमानहरूका सेवक सरह थिए, उहाँ आफ्नो घर आफै स्वच्छ गर्थे, र आफ्नो चुत्ता आफै सिलेर शुद्ध पार्थे, र उहाँ यति दानी र उपकारी हुनुहुन्यो कि उहाँ समक्ष आएर कुनै पनि दीनदुःखी खाली हात जाँदैनथ्यो बरु उहाँसित जेपनि हुन्यो दिइहाल्ये बरु कहिलेकाहिँ त यस्तो अवस्था पनि हुन्यो कि त्यो उपलब्ध सरसामान उहाँको लागि पनि प्रयाप्त हुँदैनथ्यो तैपनि त्यसबाट दिइहाल्ये ।

[□] कालू अनिल इस्लाम लेखक: डा. इमादुदीन खलील ।

५ □ कहिलेकाहिँ उहाँमाथि पनि यस्ता दुःखमय
 घटना र विपदा आइपर्थे जसमा उहाँलाई पनि
 स्पष्टता र स्पष्टिकरणको आवश्यकता पन्थ्यो तर
 उहाँ ईश्वरीय प्रकाशना नआउनजेल त्यस घटनाबारे
 केही भन्न र गर्नसक्दैनथे, यसर्थ वह्य अवतरण
 नहुने अन्तरालमा व्याकुलता र शोकाकुलतामा
 रहीरहन्थे । र यस्तै घटनाहरूमध्ये इफ्क (लान्छना)
 को घटना पनि हो जसमा उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे
 वसल्लमको इज्जत सम्मानमाथि मिथ्यावादीहरूले
 लान्छना लगाएका थिए (अर्थात् उहाँकी प्रियतम
 स्वास्नी हजरत आइशाको चरित्रमाथि मिथ्यारोपण
 गरेका थिए) अनि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम
 वह्य अवतरण नहुने कारण त्यस्तै बसिरहे, र
 उहाँका शत्रुहरू उहाँको इज्जतबारे मिथ्यारोपण र
 अनुचित कुराहरू गर्दैरहे, यहाँसम्म कि उहाँकी
 स्वास्नीको त्यस लान्छनाप्रति निर्दोषिता र
 विरक्तताको साथ वह्यको अवतरण भयो, त यदि
 उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम मिथ्या दावी
 गर्नेवाला हुन्थे भने लान्छना लगाइको समय तत्कालै

यसको समाधान गरिहाल्ये, तर उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्नो तर्फबाट केही बोल्दैनथे ।

६ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफूलाई मानवहरूभन्दा उच्चश्रेणीमा विराजित गर्दैनथे, न तै उहाँ यस कुरालाई नै मनपराउँथे कि उहाँसित यस्तो व्यवहार गरियोस् जसद्वारा उहाँको महानता प्रदर्शित होस् । हजरत अनस रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि: उनीहरूलाई (उहाँका साथीहरूलाई) उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमभन्दा प्रिय कोही अरु थिएन तैपनि उनीहरू जब उहाँलाई हेर्थे त उभदैनथे किनकि उनीहरूलाई यस कुराको भलिभाँति ज्ञान थियो कि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम यसलाई मनपराउँदैनन् । (सुननुतिर्मिजी)

उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको बारेमा (W.

Irving)[□] को भनाई छ कि: रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले सैन्य विजय प्राप्तिको बावजुद यी विजयहरूले उहाँको स्वभावमा कुनै अहंकार अभिमानलाई उत्पन्न गरेको थिएन, किनकि उहाँ

[□] यिनी अमेरिकाका विद् थिए । हेन्रुस् किताब : कालू अनिल इस्लाम लेखक: डा. इमादुद्दीन खलील पे. ९५, ९६ ।

सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम त मात्र इस्लामको लागि युद्धरत थिए नकि व्यक्तिगत स्वार्थको लागि, र उहाँले त शक्तिको चर्मसीममा पुगेर पनि आफ्नो विनम्रता र साधारणता एवं सामान्यताको सुरक्षा गरे। यसर्थ उहाँ यस कुरालाई मनपराउँदैनये कि जब उहाँ कुनै समूह समक्ष तिनीहरूको बैठकमा प्रवेश गरुन् त उनीहरू उभिहालुन् वा उहाँको स्वागतमा सीमाउल्लंघन गरुन्, यद्यपि उहाँले ऐउटा ठूलो साम्राज्य बनाउने लक्ष्यप्रति कार्यरत थिए तर त्यो इस्लामको साम्राज्य थियो जसमा उहाँले न्यायनिसाफको नियम कानून लागू गर्नु भयो, र कहिले पनि आफ्नो पारिवारिक उत्तराधिकारीको सत्ताबारे सोच्न् भएन।

७ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमका केही मत
र कार्यहरूलेगदा कुरआनका केही श्लोकहरू उहाँको
उपदेश र मार्गदर्शनको लागि अवतरित भए जसरी:

❖ अल्लाहको यो कथनः

(يَأَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تَحْرِمُ مَا أَحَلَ اللَّهُ لَكَ تَبْلُغُ مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ)

وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١﴾ التحرير: ١

अर्थ : हे नबी ! जुन कुरोलाई तपाईंको निम्नि अल्लाहले वैध ठहराएको छ, त्यसलाई तपाईंले किन अवैध गर्नु हुन्छ ? के तपाईंले आफ्नो पत्नीहरूको सहमति लिन चाहनुहुन्छ ? र अल्लाह बडो क्षमाशील, अत्यन्त दयावान छ । (सूरतुतहरीम १) र यो यस कारण किनकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले आफ्ना केही स्वास्नीहरूको कारण आफूमाथि मह खानुलाई वर्जित गरिलिएको थिए, अनि उहाँलाई मार्गदर्शित गर्दै उहाँको प्रतिपालकको तर्फबाट यस श्लोकको अवतरण भयो कि तपाईं त्यस कुरालाई आफूमाथि किन अवैध गरिराख्नु भएको छ, जसलाई अल्लाहले वैध गरेको छ ।

❖ र अल्लाहको यो कथनः

(عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَا أَذْنَتَ لَهُمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمْ)

الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعَلَّمَ الْكَذَّابُونَ ﴿٤٣﴾ التوبه:

٤٣

अर्थ : अल्लाहले तिमीलाई माफ गरोस, तिमीले उनीहरूलाई अनुमति किन दिइहाल्यौ, जबकि जो सच्चा छन्, उनीहरू तिम्रो अगाडि प्रकट भइहाल्ये र भूठालाई पनि तिमी जानी हाल्यौ । (सूरतुत्तौबा ४३)

त उहाँलाई उहाँको प्रतिपालकले यस श्लोकमा ती कपटीहरूको बहानावाजीलाई स्वीकार गर्नुमा हतार गर्ने कुरामा सावधान गरे जुन तबूक नामक युद्धमा शामेल भएका थिएनन् अनि साँचो र भूठोको पत्ता लगाउने उद्देश्यले छानबिन नगरिकन् उनीहरूको बहानावाजीलाई सुने वित्तिकै उनीहरूलाई भाफ गरिदिएका थिए ।

❖ र अल्लाहको यो कथनः

﴿مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّىٰ يُشْخَصَ فِي الْأَرْضِ
تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾
 ﴿لَوْلَا كَتَبْ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لِمَسَكُمْ فِيمَا أَخْذَتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ ٦٧

الأنفال: ٦٨ - ٦٧

अर्थ : कुनै सन्देष्टाको लागि यो उचित छैन कि उसको पासमा कैदी रहन् जबसम्मकि धर्तीमा ठूलो रक्तपात हुँदैन । तिमी त संसारको धन चाहन्छौ, जबकि अल्लाहको इच्छा आखिरतको (परलोकीय जीवन) छ । र अल्लाह सर्वशक्तिशाली, तत्वदर्शी छ । अल्लाहले लेखेको कुरो अधिदेखि नै उपस्थित नभएको भए जे-जति तिमीले लिएका छौ, त्यसबापत तिमीलाई कुनै ठूलो यातना हुने थियो । (सूरतुल् अहजाब ६७,६८)

❖ र हजरत आइशाको वर्णन छ कि:

"لَوْ كَانَ مُحَمَّدًا كَاتِمًا شَيْئًا مَا أَنْزَلَهُ اللَّهُ لَكُتُمْ

هذه الآية ﴿ وَخُفِّيَ فِي نَقْسِلَكَ مَا أَلَّهُ مُبِدِيهٌ وَتَخْشَى

النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَى ﴾ (صحيح البخاري و مسلم)

अर्थ : यदि मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले अल्लाहले उहाँमाथि अवतरित गरेका वाणीमध्ये केही लुकाउन चाहनुहुन्थयो भने यस श्लोकलाई सर्वप्रथम लुकाइहाल्थ्ये: “र तपाईं आफ्नो मनमा त्यस कुरालाई लुकाइराख्नु भएको थियो । जसलाई अल्लाह प्रकट गर्नेवाला थियो । तपाईं मानिसहरूसँग भय खानु हुन्थ्यौ, जबकि अल्लाह त्यस कुराको अधिक हकदार थियो कि तिमी ऊसित डर” । (सूरतुल् अहजाब ३७) (सहीह बुखारी र मुस्लिम)

❖ र अल्लाहको यो कथनः

﴿ لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ ﴾ ﴿آل عمران: ١٢٨﴾

अर्थ : है पैगम्बर ! यसमा तपाईंको अखित्यारमा केही छैन । (सूरतु आले इम्रान १२८)

❖ र अल्लाहको यो कथनः

﴿ عَسْ وَتَوَلَّ ۚ ۱﴾ وَمَا يُدِرِّبَ لَعَلَهُ يَرْجِعُ)

﴿ عَسْ : ۱ - ۲ ۳﴾

अर्थ : उसले रुखापनागरेर मुख फकायो । किनकि उसको पासमा एउटा अन्धो आयो । तिमीलाई के थाह शायद (कदाचित) उसको भलो हुने थियो । (सूरतु अबस १-३)

त यदि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम वास्तवमा मिथ्यावादी थिए (र उहाँ यस्तो कदापि थिएनन्) भने यी श्लोकहरू जसमा उहाँलाई सावधन गरिएको र ढाँटिएको छ कुरआनमा कदापि उल्लेखित हुँदैनथिए ।

(Lightner)[□] आफ्नो किताब इस्लाम धर्ममा भन्छन्: “एक पटक महान अल्लाहले आफ्नो सन्देष्टामाथि सख्त चेतवानीयुक्त वह्य अवतरित गयो किनकि उहाँले आफ्नो अनुहारलाई एउटा गरिब अन्धो मान्छेबाट एउटा प्रभावशाली समृद्धलाई सम्बोधन गर्ने उद्देश्यले फर्कइलिनु भएका थिए, र

[□] विलायती खोजकर्ता, जिनसे विविध विभाग विधिशास्त्र, फलसफा, ईश्वरीय ज्ञान आदिमा पि.एच.डी. गर्नु भएको थियो । हेर्नुस् किताब : कालू अनिल इस्लाम लेखक: डा. इमादुद्दीन खलील ।

यो वह्य पूर्णतया प्रसारित भयो, त यदि उहाँ उस्तै हुन्थे जसरी मूर्ख ईसाईहरू उनको बारेमा भन्छन् भने त यो श्लोक कुरआनमा पाइदैनथ्यो” ।

८ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको दूतत्व र जुन कुरा उहाँ लिएर आए त्यसको सत्यताको अकाट्य प्रमाणमध्ये सूतरल् मसदमा उहाँको काका अबू लहबलाई नकीय हुने कुरको किटान फैसला पनि हो, र यो सूरह उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको आमन्त्रणको आरम्भिक कालमा नै अवतरित भएको थियो । त यदि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम मिथ्या दावीकर्ता हुन्थे (र उहाँ यस्तो कदापि थिएनन्) भने उहाँ आफ्नो काकाको बारेमा यस्तो अकाट्य फैसला सुनाउदैनथे किनकि कदाचित उहाँको काका इस्लाम स्वीकार्न सकदथे ???

र डा. (Gary Miller)[□] को भनाई छः यो अबू लहब नामक व्यक्ति इस्लामसित यति घृणा गच्छो कि मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम जता पनि

[□] उनी कनाडामा ईसाई धर्मका सर्वोत्कृष्ट प्रचारक थिए, अनि इस्लाम कबूल गरेर कनाडामा इस्लामका महान प्रचारक भए, उहाँ ईसाई धर्मका अति सक्रिय प्रचारक थिए, र उहाँलाई बाइबलबारे अत्याधिक ज्ञान थियो । र उक्त कुरा उनको लेख “आश्चर्यचकित पार्ने ग्रन्थ कुरआन”वाट लिइएको छ ।

जान्ये त्यता त्यो पनि जाने गच्छ्यो ताकि उहाँले भनेका कुराहरूको सत्यताको खण्डन गरोस्, र जब त्यो रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलाई केही अपरिचित मानिसहरूसित कुरागर्दा हच्छ्यो त जब उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्नो कुरालाई सम्पन्न गरिहाल्थ्ये त त्यो तुरुन्तै त्यहाँ पुगिहाल्थ्यो, अनि उनीहरूसित प्रश्न गच्छ्यो मुहम्मदले तिमीहरूसित अहिले के भन्यो ? यदि त्यसले सेतो भनेछ भने त्यो कालो हो, र यति रात्री भनेको छ भने दिन हो । र यसबाट त्यसको अभिप्राय यो हुन्थ्यो कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भनेको कुरोको विरोध गरोस् र त्यसबारे मानिसहरूलाई शंका र असमंजसमा पारोस् । र अबू लहबको मृत्युभन्दा दश वर्ष अघि नै कुरआनको अल्मसद नामक सूरह अवतरित भयो जुन यस कुरालाई पुष्टि गरिरहेको थियो कि अबू लहब नर्कमा जानेछ अर्थात यसको प्रतिकूल अर्थ यो कि अबू लहब इस्लाम स्वीकार्ने छैन ।

र ती पूर्ण दश वार्षमा अबू लहबको गतिविधि के थियो भने त्यो मानिसहरू समक्ष आएर भन्थ्यो:

“مُحَمَّدٌ بَنْدْجَلْ كِي: مَ إِسْلَام لَارْدَ أَنْجَلِي كَارَ
غَرْنَوْلَا لَالْهَلْ كِي: مَ نَكْمَهَ جَانِلْهُ، تَرَ مَ اَهْلَلَهَ نَإِ
يُو إِلَانَ رَدْلَهُ كِي: مَ نِيكَتَ بَهِيَّمَهَ إِسْلَام لَارْدَ
أَنْجَلَنَهَ لَهُ رَهُ مُسْلِمَهَ بَهِلَهَلَنَهَ لَهُ !!، تَ اَهْلَلَهَ
تِيمَهَرُهُ كِي: بَنْدْجَلْ ? كِي: مُحَمَّدٌ آفَنَهَ كَثَنَمَهَ
سَطَيَّوَنَهَ لَهُ ? كِي: جُونَهَ پَرَکَاشَنَهَ تَيَسَّمَادِيَهَ اَوَتَرَانَهَ
هَنْدَلْ كِي: تَيَوَهَ إِشَّوَرَيَهَ پَرَکَاشَنَهَ لَهُ ?”

तर अबू लहबले यस कुरालाई पूर्णतया गरेन जबकि
त्यो रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको प्रत्येक
कुरामा विरोध गच्छो तर यस मामिलामा (इस्लाम
अङ्गाल्ने कुरामा) उहाँको विरोध गर्न सकेन। अर्थात
यस कथाको भनाई अनुसारः मुहम्मद सल्लल्लाहो
अलैहे वसल्लम अबू लहबसित भन्छन् कि तिमी
मसित घृणा गर्ने गर्दछौं र मलाई समाप्त पार्ने
प्रयासमा छौं, तर तिमीसित मेरो कुरालाई असत्य
पुष्टि गर्ने अवसर छ ! तर त्यसले पूर्ण दश वर्षको
अवधिमा पनि यस्तो गर्न सकेन !! यसर्थ नत त्यसले
इस्लाम नै स्वीकार गच्यो नत त्यसको प्रदर्शन नै
गच्यो ! त्यससित दश वर्षसम्म यो स्वर्ण अवसर
थियो कि एक क्षणमा इस्लामलाई ध्वस्त पारिदेओस्

! तर यो कथन मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको आफ्नो कथन थिएन बरु त्यो त त्यस महामहीम अदृश्य ज्ञानीबाट अवतरण गरिएको वह्य थियो जुन यस कुराबाट अवगत थियो कि अबू लहब इस्लाम अँगाल्ने छैन ।

□ यदि यो अल्लाहको वह्य थिएन भने मुहम्मदलाई यो कसरी थाहा हुन्सक्थ्यो कि त्यो जुन त्यस सूरहमा वर्णित छ त्यसैकुरामा नै अडिग रहनेछ ।

□ यदि उहाँलाई यो थाहा थिएन कि यो वह्य हो भने उहाँ पूर्ण दश वर्षसम्म यस कुरामा कसरी दृढ रहे कि सत्यता उनैको साथ छ ।

तकि यो साबित भइहालोस् कि यदि कुनै व्यक्ति यस्तो चुनौती दिन्छ भने त्यसको एउटै निष्कर्ष निस्कन्छ कि यो वास्तवमा अल्लाहको प्रकाशना (वह्य) हो ।

﴿تَبَّتْ يَدَآ أُبِي لَهَبٍ وَتَبَّ مَا أَغْنَى عَنْهُ مَالُهُ﴾

﴿وَمَا كَسَبَ سَيَصْلَ نَارًا ذَاتَ هَلْبٍ﴾

وَأَمْرَاتُهُ حَمَالَةَ الْحَطَبِ ﴿٤﴾ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّنْ

مَسَدِيمٍ ﴿٥﴾ المسد: ١ - ٥

अर्थ : अबू लहबका दुवैहात भाँचिए र त्यो स्वयम् पनि नष्ट भइहाल्यो । नत उसको सम्पत्ति उसको काम आयो र न उसको कमाई । ऊ शीघ्र नै प्रज्वलित आगोमा पर्नेछ । र उसकी स्त्री पनि जानेछे जुन दाउरा बोक्नेवाली छे । उसको घाँटीमा खजूरबाट बनाइएको डोरी हुनेछ । (सूरतुल् मसद १-५)

٩ ﴿٩﴾ कुरआनका श्लोकहरूमध्ये एउटा श्लोकमा मुहम्मदको सद्वामा अहमदको नामले उहाँलाई सम्बोधित गरिएको छ, अल्लाहको फर्मान छः

﴿وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَتَبَّعِي إِسْرَئِيلَ إِلَيْ رَسُولِ اللَّهِ إِلَيْكُمْ﴾

مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ الْتَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولِيْ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي

أَسْمَهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٦﴾

الصف: ٦

अर्थ : र जब मरियमको छोरा ईसा (अलैहिस्सलाम) ले भने: कि हे मेरो जाति बनी इस्राईल ! म तिमी सबैको लागि अल्लाहबाट पठाइएको रसूल हुँ । मभन्दा पहिलेको किताब तौरातको म प्रमाणीकरण गर्नेवाला छु र म पछि आउने एउटा संदेष्टा जसको नाम अहमद हुनेछ, उनको शुभागमनको शुभसन्देश सुनाउँछु । अनि जब उनी तिनीहरूको पासमा स्पष्ट निशानीहरू लिएर आए, तब तिनीहरूले भन्नथाले कि यो त स्पष्ट जादू हो । (सूरतुस्सफ्फ ६)
त यदि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम मिथ्या दावीकर्ता हुन्थे (र उहाँ यस्तो कदापि थिएनन्) भने उहाँको यो नाम (अहमद) कुरआनमा वर्णन गरिदैनथ्यो ।

१० □ निःसन्देह उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको धर्म आजसम्म बाँकी नै छ, र इस्लामको आहवानको लागि भौतिक र मानवीय सहायतामा कमी हुनु जसलाई यसको आमन्त्रण गर्ने क्रममा खर्च गरिन्छ, र यस कार्यको लागि गरिने परिश्रममा (यसका विरोधिहरूद्वारा) कमिकोताही निकाल्दै रहनु, र यसलाई कुरुप गर्ने दुष्प्रहास

गर्दैरहनु, र यसबाट विमुख गर्नुको लागि सधैं प्रयत्नशील रहनुको बावजूद पनि निरन्तर यस धर्मलाई मानिसहरूको बाहुल्यले अङ्गीकार गरेर यस धर्मलाई अरु धर्ममाथि वरीयता दिन्छन्, त यस्तो हुनुको प्रमुख कारण यो हो कि महान अल्लाहले यस धर्मको संरक्षणको जिम्मेवारी स्वयम् लिएको छ, जस्तो कि अल्लाहको भनाई छः

﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الْذِكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَفَظُونَ ﴾ الحجر: ١﴾

٩

अर्थ : (निःसन्देह) हामीले नै यस कुरआनलाई उतारेका छौं र हामी नै यसको संरक्षक हौं। (सूरतुल् हिज्र ۹)

विलायती लेखक (Th . Carlyle)[□] मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको बारेमा भन्नुहन्छः के तपाईंहरूले कहिले यस्तो भट्ठा हेर्नु भएको छ जुन कुनै अनोठा र विचित्र धर्मको अविष्कार गरेको होस् ? त्यो कदापि एउटा ईंटको घर पनि बनाउन सक्दैन किनकि जसलाई माटो सिमेन्ट र छणहरू...

[□] कालू अनिल इस्लाम लेखक: डा. इमादुदीन खलील पे. १२३।

इत्यादिको विशेषताहरूबारे थाहै नहोस् त त्यो जुन घर बनाउँछ त्यो घर कदापि हुन्सक्दैन बरु त्यो बालुवा आदि सामग्रीहरूको मिश्रित ढिसको अवश्य हुन्सकछ, र यो सम्भव नै छैन कि यस्तो तरिकाले बनाइएको घर आफ्ना स्तम्भहरूमाथि १२ शताब्दीसम्म कायम रहीरहोस् यस्तो अवस्थामा कि त्यसमा दुई सय मिलियन मानिसहरू बसोबास गरिरहेको होउन, तर वास्तवमा सम्भव त यो छ कि त्यसका स्तम्भहरू भत्केर यसरी ध्वस्त भइहालुन् मानो कहिले थिएनन् । र मलाई यो भलिभाँति थाहा छ कि मान्छेमाथि यो अनिवार्य छ कि त्यो आफ्नो समस्त कुराहरूमा प्रकृतिक नियम कानूनको पालना गरोस् अन्यथा प्रकृतिले त्यसको कुनै आवश्यकता पूर्ण गर्नेछैन । र ती समस्त कुराहरू भूठ हुन जसलाई काफिरहरू प्रसार गरिरहेका छन् चाहे उनी त्यसलाई रामा शब्दहरूद्वारा सुसज्जित गरेर सत्य किन नठानुन् । र यो एउटा परीक्षा हो कि यस्ता मिथ्यारोपणहरूबाट केही मानिसहरू र जाति एवं समूहहरू पथभ्रमित भइहाल्छन् ।

यसर्थ कुरआन अल्लाहको सुरक्षा पश्चात किताबहरूमा र मानिसहरूको छातीहरूमा सुरक्षित छ, र यो क्रम एकपछि आर्का पुस्तामा प्रचलित रहेको छ, किनकि यसको पाठ गर्नु, यसलाई कण्ठ गर्नु यसलाई पढनु पढाउनु यस्ता कार्यहरूमध्येका हुन् जसतिर मुसलमानहरूले अति श्रद्धा र अग्रसरता देखाएका छन्, वरु यसलाई गर्नुमा एकआर्कासित प्रतिस्पर्धा पनि गर्दैन् ताकि उनीहरूलाई त्यो भलाई प्राप्त होस् जसलाई नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले यसरी स्पष्ट पारेका छन्:

"خيركم من تعلم القرآن وعلمه" . (صحیح البخاری)

अर्थ : तिमीहरूमध्ये सर्वश्रष्ट त्यो मान्छे हो जुन कुरआनलाई सिक्दछ र अरुलाई पनि सिकाउँदछ । (सहीह बुखारी)

र कैयौं पटक यस कुरआनमा थपघट र फेरबदल गर्ने प्रयास गरियो तर समस्त प्रयास विफल भयो, किनकि चाँडै र अति सरलताको साथ त्यसको पहिचान गरियो र त्यस (त्रुटि, थपघट) र पवित्र कुरआन बीचको पृथकता अति सहजताले स्पष्ट र भिन्न गरियो ।

र रह्यो पवित्र सुन्नत (हदीसः रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भनेका गरेका र सहमति प्रदान गरेका कुराहरू) को कुरा जुन इस्लामको दोस्रो प्रमुख स्रोत हो, त यसको सुरक्षाको प्रबन्ध यस्तो विश्वासनीय सत्यनिष्ठ मानिसहरूद्वारा गरियो जिनले आफूलाई रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलका हदीसहरूको सेवा र अनुसंधानको लागि समर्पित गरिए । यसर्थ सही हदीसलाई साबित गरे, र जाईफलाई (कम्जोर हदीसलाई) स्पष्ट गरे, र मिथ्या हदीसबारे विस्तारले कुरा गरे, र जसले पनि नबीका सुन्नतहरूमा आधारित हदीसहरूका ग्रन्थहरूको अध्ययन गर्छ त्यसलाई त्यस परिश्रमको सत्यताबारे ज्ञान हुन्छ, जसलाई अल्लाहको सन्देष्टाको सुरक्षाको लागि गरिएको छ, अनि त्यसको उहाँका सही सिद्ध भइसकेका हदीसहरूप्रति सन्देह समाप्त भइहाल्छ ।

(Michael Hart) आफ्नो किताब प्रथम सय जनामा[□] भन्दून्: मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे

[□] उनी अमेरिकीय नागरिक हुन् विज्ञान विभागमा अनेकौं डिग्री लिनु भएको छ, र फिजिक्समा बर्सोन विश्वविद्यालयबाट सन् १९७२ ई. मा पि.एच.डी गर्नु भएको छ,

वसल्लमले विश्वका विशाल धर्महरूमध्ये एउटा धर्मको नीव राखेर त्यसलाई प्रसारित पनि गरे, र विश्वका विशाल राजनैतिक नायकहरूमध्ये एक भइहाले,[□] त वर्तमान कालमा र उहाँको निधनको १३ शताब्दी बितिसके पश्चात पनि उहाँको प्रभाव बलियो र विश्वव्यापी रहीरहेको छ।

११ जुन अदभुत आधार र सिद्धान्तहरू रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले प्रस्तुत गरे त्यसको सत्यता र प्रत्येक युग र स्थानको लागि त्यसको उपयुक्तता, र त्यसको कार्यन्वयनबाट सुदर्शित भएका सुपरिणाम यस कुराको गवाही दिन्छ कि जुन उहाँले लिएर आएका छन् त्यो महान र परम् पूज्य अल्लाहद्वारा प्रदान गरिएको हो । र के उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको ईश्वरीय दूत हुने कुरामा कुनै कुरा बाधित छ, जबकि महान अल्लाहले उनीभन्दा अधि नै अत्याधिक दूतहरू पठाइसकेको छ,

र उहाँ अनुसंधान विभागहरूमा कार्यरत पनि रहनु भएको छ, र उहाँ फिजिक्सका प्रसिद्ध विद्यरूपमध्ये एक हुन् । हेर्नुसः कालू अनिल इस्लाम लेखकः डा. इमादुद्दीन खलील ।

[□] हाम्रो भनाई के छ भने उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको बरोबरीको दर्जामा कोही पनि छैन वरु उहाँ सर्वोत्कृष्ट र सबैभन्दा महामहीम थिए ।

? त यदि उत्तर यो छ कि बौद्धिक र धार्मिक दृष्टिले कुनै बाध्यता छैन भने किन उहाँभन्दा पहिलाका सन्देष्टाहरूको दूतत्वलाई स्वीकार गर्दै उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको दूतत्वलाई अस्वीकार गरिन्छ ?

१२ □ र व्यवहारिक सामाजिक आर्थिक राजनैतिक वैवाहिक र युद्ध एवं पूजा आदिसित संलग्न जुन व्यवस्थाप्रणाली र विधान इस्लामले मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको माध्यमले प्रस्तुत गरेको छ, र समस्त मानवगण एकत्रित भएर पनि त्यस्तो विधान र व्यवस्थापन ल्याउनुमा असमर्थ छन्, त हे मनीषीहरू यस्तो नरिक्षर जुन पढन लेख्न जान्दैन के स्वयम् यस्तो परिपूर्ण र व्यापक व्यवस्थाप्रणाली ल्याउन सकछ, जसले समस्त सांसारिक कुराहरूलाई व्यवस्थित गयो ? त के यो कुरा उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको दूतत्वको सत्यतामाथि प्रमाणीकरण गर्दैन कि उनी आफ्नो मनसायले केही भन्दैनथे ।

१३ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले युवा अवस्था र तन्त्रीको शक्ति गए पश्चात ४० वर्षको

उमेरमा आफ्नो आमन्त्रणको आरम्भ र उद्घोषणा
गरेका हुन् जबकि वृद्धावस्था आइसकेको थियो
जसमा मान्छे आराम र स्थिरताको अभिलाषी हुन्छ ।

(Th . Carlyle) आफ्नो किताब नायकहरूमा
भन्छन्: मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम
आफ्नो दूतत्वको दावीमा सत्यवान थिएनन् यस्तो
धारणा राख्नेहरूको दावीलाई यो कुरा असत्य ठहर
गरिदिन्छ कि: उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम
आफ्नो युवा अवस्थामा र किशोरावस्थाको उत्तेजना
आफ्नो स्वास्नी हजरत खदीजासंग पूर्ण संतुष्टि र
प्रशान्तिको साथ व्यतीत गर्नु भयो, र त्यस अवधिमा
उहाँले कुनै प्रकारको ख्याति पद आदिको लागि कुनै
प्रकारको गतिविधि र अन्दोलन गर्नु भएन..., र जब
युवा अवस्था गङ्गालाल्यो र वृद्धावस्था आयो त उहाँको
छातीबाट त्यो ज्वालामुखी फाट्यो जुन अति
महत्वपूर्ण र विशाल मामिला बन्यो ।

र (R. Landau)[□] आफ्नो किताब इस्लाम र अरबहरूमा भन्छन्: मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको कार्य अति महत्वपूर्ण थियो, जसलाई कुनै मिथ्यावादी स्वार्थी मानिस आफ्नो व्यक्तिगत प्रयासबाट सम्पन्न गर्नसक्दैन (र यो नै त्यो विशेषता हो जसको केही पश्चिमीय लेखकहरूले उहाँमाथि आक्षेप लगाएका छन्) र उहाँले आफ्नो दूतत्वको कार्य र दायित्वलाई सम्पन्न गर्नेक्रममा जुन निष्ठा र व्यक्तिगत परिश्रमको आदर्श पेश गरेका छन्, र उहाँका अनुयायीहरूले उहाँमाथि अवतरित गरिएको कुराहरूमाथि जुन तरिकाले पूर्णतया विश्वास गरेका छन्, त यी समस्त कुराहरू मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लममाथि लगाइएको मिथ्यावादी दावीकर्ता हुने आक्षेपलाई पूर्णतया अमनीषीय ठहर गरिदिन्छ। र पूर्ण इतिहासले कदापि कुनै जानेर मिथ्या निर्मित गरिएको धर्मलाई लामो अवधिसम्म बाँचेको हेरेको छैन, र इस्लाम धर्म त मात्र १३ शताब्दी भन्दा अधिक समयसम्म बाँकी

[□] उनी विलायती आलोचक र समीक्षक हुनुहुन्छ, र इस्लामीय विज्ञानको प्राध्यापक हुनुहुन्छ, यस्तै एसियन विज्ञानको अमेरिकन समितिमा जुनकि सान फरनसिसकोमा स्थित छ, त्यहाँको पनि प्राध्यापक हुनुहुन्छ।

रहेको छैन बरु प्रत्येक वर्ष नयाँ नयाँ अनुयायी पनि बनाइरहेको छ (अर्थात् अरु धर्मावलम्बीहरू इस्लामलाई अङ्गीकार गरिरहेका छन्), र इतिहासका पानाहरूले यस्तो एउटा उदाहरण पनि पेश गरेको छैन कि कुनै कृतिमान मान्छेको दूतत्वले विश्वव्यापी सर्वश्रेष्ठ संस्कृति सभ्यता र सम्राट्त्व एवं साम्राज्य अविष्कार गरेको होस् ।

मुहम्मद अल्लाहका सन्देष्टा हुन् यसको गवाही दिए उपरान्त कुन कुन कुराहरू आवश्यक भइहाल्छन्

१ □ उहाँको दूतत्वलाई सत्य मान्नु र त्यसलाई समस्त मानवहरूको लागि व्यापक मान्नु, यसर्थ उहाँको दूतत्व कुनै समूह जाति र युगको लागि विशिष्ट र सीमित थिएन, बरु त्यो प्रलयसम्म आउने समस्त जाति र युगहरूको लागि व्यापक र असीमित छ। अल्लाहको फर्मान छः

﴿تَبَارَكَ اللَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِكُونَ لِلْعَالَمِينَ﴾

نَذِيرًا ﴿١﴾ الفرقان: ١

अर्थ : बडो कल्याणकारी छ त्यो अल्लाह जसले यो “फुरक्कान” (कुरआन) आफ्नो भक्तमाथि अवतरित गच्यो, ताकि ऊ संसारका मानिसहरूलाई डराउन सकोस्। (सूरतुल् फुरक्कान १)

۲ □ उहाँलाई अल्लाहद्वारा जे पनि प्राप्त हुन्छ त्यसमा थपघट गर्नुबाट उहाँलाई पवत्रि मान्नु । जस्तोकि अल्लाहको भनाई छः

﴿ وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْمَوَىٰ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴾ ۲

النجم: ۳ - ۴

अर्थ : र उनी आफ्नो इच्छाले केही भन्दैनन् । त्यो त मात्र वह्य हो जुन (उनीमाथि) पठाइदै छ । (सूरतुन्जज्म ۳, ۴)

तर आफ्ना अरु संसारिक कुराहरूमा उनी मानिसहरू भैं प्रयास गर्थे, जस्तो कि उहाँको भनाई छः

"إنكم تختصرون إلى ولعل بعضكم أن يكون أحن

بحجته من بعض فأقضى له على نحو مما أسمع منه،
فمن قطعت له من حق أخيه شيئاً فلا يأخذه، فإنما

أقطع له قطعة من نار". (صحيح البخاري ومسلم)

अर्थ : तिमीहरू अआफ्ना भगडाहरू म समक्ष पेश गर्द्धै र तिमीहरूमध्ये कोही आफ्नो कुरा र तर्क व्यक्त गर्नुमा आर्कोबाट अधिक चतुर हुन्छ त म

त्यसको कुरा सुनेर त्यसको हकमा निर्णय गरिदिन्छु, यसर्थ जस मानिसलाई म त्यसको भाइको हकबाट केही निर्णयद्वारा प्रदान गर्दछु त त्यसलाई चाहियो कि त्यसलाई नलेओस्, किनकि म त्यसलाई आगोको अगुल्टो दिइरहेको छु । (सहीहुल् बुखारी र सहीह मुस्लिम)

३ □ र यो आस्था राख्नु कि उहाँको दूतत्व समस्त मानवगणको लागि दया हो । अल्लाहको भनाई छः

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴾ (الأنبياء: ١٠٧)

۱۰۷

अर्थ : र (हे मुहम्मद !) हामीले तपाईंलाई सम्पूर्ण जगतको निम्नि सर्वथा दयाको प्रतीक बनाएर पठाएका छौं । (सूरतुल् अंयिबा १०७)

त अल्लाहले सत्य नै भनेका छन् किनकि उनी यस शब्दमा नीहित समस्त अर्थ बमोजिम सर्वथा दया नै थिए, यसर्थ उहाँले मानवहरूलाई मानवको भक्तिबाट मुक्त गरेर मानवहरूको परम् प्रतिपालकको भक्तिमा लगाए, र समस्त धर्महरूको अत्याचारबाट मुक्त गरेर इस्लामको न्यायतिर प्रवृत्त

गरे, र संसारको संकुचित अवस्थाबाट मुक्त गरेर परलोकको सुगमतातिर दत्तचित्त गरे ।

४ □ यस कुरामा दृढ़ विश्वास राख्नु कि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम सन्देष्टाहरूको समापक र उनीमध्ये सर्वोश्रेष्ठ सन्देष्टा हुन्, र यो कि उनी पश्चात शेष कुनै सन्देष्टा आउनेवाला छैन, किनकि अल्लाहको फर्मान छः

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّنْ رِجَالِكُمْ وَلَا كُنَّ رَسُولًا﴾

﴿اللَّهُ وَخَاتَمَ النَّبِيِّنَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾

الأحزاب: ٤٠

अर्थ : (मानिसहरू हो !) मुहम्मद (सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम) तिम्रा पुरुषहरूमध्ये कसैको पिता होइनन्, बरु उनी अल्लाहका रसूल र नबीहरूका समापक (अन्तिम नबी) हुन् । र अल्लाहलाई प्रत्येक कुराको पूर्ण ज्ञान छ । (सूरतुल् अहजाब ४०) र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको यस कथन अनुसार कि:

"فضلت على الأنبياء بست : أعطيت جوامع الكلم
ونصرت بالرعب، وأحلت لي الغنائم، وجعلت لي الأرض
مسجدًا وطهوراً، وأرسلت إلى الخلق كافة وختم بي
النبيون". (صحيح مسلم)

अर्थ : मलाई अरु सन्देष्टाहरूमाथि यी ६
कुराहरूद्वारा श्रेष्ठता प्रदान गरिएको छ; मलाई
संग्रहित वाक्यहरू प्रदान गरिएको छ, र मेरो
भयद्वारा सहायता गरिएको छ, र मेरो लागि युद्धमा
प्राप्त भएको माललाई ग्राह्य गरिएको छ, र मेरो
लागि पूर्ण पृथ्वीलाई पवित्र र नमाज पढने ठाउँ
बनाइएको छ, र मलाई समस्त सृष्टितर्फ सन्देष्टा
बनाएर पठाइएको छ र मलाई समस्त
सन्देष्टाहरूको समापक बनाएर पठाइएको छ । (
सहीह मुस्लिम)

५ □ र यो दृढ आस्था राख्नु कि धर्म उहाँ
सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको माध्यमले पूर्णतया
परिपूर्ण भइसकेको छ, यसर्थ त्यसमा कुनै थपघट
गर्ने गुञ्जाइश छैन, किनकि अल्लाहको फर्मान छ;

(الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَّتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي)

وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ﴿المائدة: ٣﴾

अर्थ : आज हामीले तिम्रो निमित्त तिम्रो धर्मलाई पूर्ण गरिसकेका छौं र तिम्रालागि आफ्ना कृपाहरू पूरा गरिसकेका छौं र तिम्रो लागि इस्लाम धर्म रोज्यौ ...

। (सूरतुल माइदः ३)

त यसै इस्लामको व्यापकतालाई जीवनका प्रत्येक सामाजिक, राजनैतिक, आर्थिक र नैतिक ... श्रेत्रहरूमा समाविष्ट भएको हेरिन्छ, यसर्थ त्यो (इस्लाम धर्म) धर्म र राज्य दुवै हो र जेजति अर्थ यी दुवै शब्द दर्शाउँछन् ती समस्त हो । यसबाबे विलायती विद् (Kwelem)[□] आफ्नो किताब इस्लामीय सिद्धान्तको पे. ११९ र १२० मा भन्छन्: कुरआनका निर्देशनहरू मात्र धार्मिक र साहित्यिक दायित्वहरूमा सीमित छैन ... बरु त्यो इस्लामीय जगतको लागि आम विधान हो, र त्यो यस्तो विधान हो जसमा निजामती, व्यापारिक, सैनिक, न्यायिक,

[□] कालू अनिल इस्लाम, लेखक: डा. इमादुद्दीन खलील ।

अपराधिक, र दण्डलगायत समस्त ऐनकानुनहरू समाविष्ट छन्, फेरि त्यो यस्तो धार्मिक कानुन हो जसमाथि समस्त धार्मिक र संसारिक कुराहरू निर्भर छन्, ज्यानको सुरक्षादेखि शारीरिक स्वस्थतासम्म, सर्वसाधारणको अधिकारदेखि प्रत्येक मान्छेको अधिकारसम्म, र मान्छेको व्यक्तिगत हितदेखि सामाजिक संस्थाहरूको हितसम्म, र सुकर्मदेखि कुकर्मसम्म, र यस संसारिक कसास (समानताको आधारमा दिइने दण्ड) देखि परलौकिक कसाससम्म...। यसलेगर्दा पवित्र कुरआन ईसाईहरूका पवित्र ग्रन्थहरूबाट भौतिकतौरले भिन्न छ, किनकि ती ग्रन्थहरूमा धार्मिक आधारहरूमध्ये केही पनि छैन बरु ती समस्त ग्रन्थहरूका अधिकांश भागहरू कथा वृतान्त र पाखण्डहरूबाट संग्रहित छन्, र पूजाअर्चनाबारे पनि त्यसमा ठूलो अलमल हेरिन्छ, र ती अविश्वासनीय र प्रभावहीन पनि छन्।

६ यस कुरामा दृढ़ आस्था राख्नु कि जुन दायित्व महान अल्लाहले उहाँलाई प्रदान गरेको थियो त्यसलाई उहाँले पूर्णतया निर्वाह गरे, र उहाँले आमन्त्रणलाई पुऱ्याए र आफ्नो उम्मत (अनुयायी)

हरूलाई सदउपदेश गरे, यसर्थ कुनै यस्तो हितकर कुरा छैन जसतर्फ उहाँले मार्गदर्शन नगरेका होउन् र त्यसको आदेश नगरेका होउन्, र कुनै यस्तो हानिकारक कुरा छैन जसबाट सावधान र मनाही नगरेका होउन्, जस्तो कि उहाँले बिदाईको हज्जमा हजारौं मानिसहरूलाई खुत्वा (वक्तव्य) दिई भने:

"أَلَا هُلْ بَلَغْتَ؟ قَالُوا: نَعَمْ قَالَ: إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ الْمُجْرِمُونَ"

البخاري و مسلم

अर्थ : सावधान ! के मैले आमन्त्रण पुऱ्याएँ ? त सबैले भने: हो पुऱ्याइसक्नु भयो, अनि उहाँले भन्नु भयो: हे अल्लाह यस कुरामा गवाह रहनु । (सहीहुल् बुखारी र सहीह मुस्लिम)

७ □ र यस कुरामा सिद्धान्त राख्नु कि उनीलाई जुन विधान दिएर पठाइएको छ उहाँको आगमन पश्चात त्यस विधान बाहेक कुनै अरु विधान अल्लाह समीप स्वीकार्य छैन । यसर्थ त्यस बाहेक कुनै अरु विधान बमोजिम अल्लाहको पूजा गरिन्न, र त्यस विधान बाहेक कुनै विधान बमोजिम गरिएको पूजालाई अल्लाह कबूल गर्नेछैन, र अल्लाह यसै

विधानको आधारमा समस्त मानवहरूको हिसाब किताब लिनेछ, जस्तो कि अल्लाहको फर्मान छः

وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي
الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِيرِينَ ﴿٨٥﴾

آل عمران: ٨٥

अर्थ : जुन मानिस इस्लाम बाहेक कुनै अन्य धर्मको खोजी गर्दछ भने उसको त्यो धर्म स्वीकार गरिनेछैन र उसले आखिरतमा (परलोकमा) घाटामा पर्नेहरूमध्येको हुनेछ । (सूरतु आले इम्रान अ४) र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको भनाई छः

"والذى نفسمحمد بيده لا يسمع بي أحد من هذه الأمة
يهودي ولا نصراني ثم لم يؤمن بالذى أرسلت به إلا
كان من أصحاب النار". (صحیح مسلم)

अर्थ : त्यसको शपथ जसको हातमा मेरो प्राण छ यस उम्मतको यहूदी र ईसाईलगायत जसले पनि मेरो बारेमा सुन्दछ अनि जुन कुरा दिएर मलाई पठाइएको छ त्यसमाथि विश्वास गर्दैन भने त्यो नकीयमध्येको हुनेछ । (सहीह मुस्लिम)

۶ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको आज्ञापालन गर्नु । जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छः

وَمَنْ يُطِعَ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ^{۱۹}

عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّنَ وَالصِّدِيقِينَ وَالشَّهِداءِ وَالصَّالِحِينَ

وَحَسْنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ النساء: ۶۹

अर्थ : जुन मानिसहरू अल्लाह र उसको रसूल (सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम) को आज्ञापालन गर्दछन्, तिनीहरू ती मानिसहरूको साथमा हुनेछन् जिनलाई कि अल्लाहले पुरस्कृत गरेको छ । जसरी नबी र सत्यनिष्ठ र शहीद र सत्कर्मीहरू । यिनीहरू सर्वोत्तम साथी हुन् । (सूरतुन्निसा ۶۹)

र यो यसरी गर्न सकिन्छ कि उहाँले आदेश गरेको कुरालाई मनियोस् र उहाँले निषेधित गरेका कुराहरूबाट टाढियोस्, किनकि अल्लाहको फर्मान छः

(وَمَا أَنْتُمْ بِرَسُولٍ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْهُواً)

الحشر: ۷

अर्थ : जे-जति कुरा तिमीलाई सन्देष्टाले दिन्छन्, त्यो लिइहाल र जुन कुरोबाट मनाही गर्छन्, त्यसबाट पञ्चहाल्नु । (सूरतुल् हश ۷) र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको अवज्ञा गरेमा त्यसको दुष्परिणामबारे अल्लाहले यसरी सचेत गरेका छन्:

(وَمَنْ يَعْصِي اللَّهَ وَرَسُولَهُ، وَيَتَعَكَّدَ حُدُودُهُ،
يُدْخِلُهُ نَارًا خَلِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ

مُهِيمٌ) النساء: ۱۴

अर्थ : र जसले अल्लाह र उसको रसूल (सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम) को आज्ञा उल्लघंन गर्नेछ र उसबाट निर्धारित सीमाको अतिक्रमण गर्नेछ, त्यसलाई अल्लाहले नर्कमा हाल्नेछ, जसमा कि ऊ सधैं रहनेछ, र त्यस्तैलाई यो अपमानजनक सजाय हो । (सूरतुन्निसा ۱۴)

۹ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फैसलालाई हृदयले स्वीकार्नु र उहाँले वैधानिक गरेका कुराहरूमा टिप्पणी नगर्नु। महान अल्लाहको यस कथनलेगर्दा:

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا

شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا

٦٥ ﴿النساء: مِمَّا قَضَيْتَ وَإِسْلَمُوا سَلِيمًا﴾

अर्थ : यसर्थ तिम्रो प्रतिपालकको शपथ कि, यिनीहरू जबसम्म आफ्ना सम्पूर्ण विवादमा तपाईंलाई निसाफकर्ता स्वीकार गर्दैनन् र तपाईंले गरेको निर्णयप्रति हृदयमा कुनै संकुचित विचार नराखी प्रसन्नतापूर्वक त्यसलाई अङ्गीकार गर्दैनन्, तबसम्म मोमिन (आस्थावान) हुनै सक्दैनन्। (सूरतुन्निसा ६५)

यस्तै उहाँको विधान र फैसलालाई त्यस बाहेकका समस्त विधान फैसला र ऐनकानुनमाथि प्राथमिकता दिनु, किनकि अल्लाहको यो फर्मान छः

(أَفَمُحْكَمَ الْجَهِيلَةِ يَعْقُونَ وَمَنْ أَحْسَنْ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ)

۵۰ ﴿ المائدة: ۵۰ ﴾ يُوقِنُونَ

अर्थ : के यिनीहरू फेरि अज्ञानताको युगका निर्णयहरू चाहन्छन् ?! ईमान त्याएकाहरूका निम्न अल्लाह बाहेक अरु कसको आदेश राम्रो हुनसक्दछ ? (सूरतुल माइद: ५०)

۱۰ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको पद्धतिको अनुशरण गर्नु, किनकि अल्लाहको फर्मान छः

(قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُعِذِّبُكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرُ)

۳۱ ﴿ آل عمران: ۳۱ ﴾ لَكُمْ دُنْبِكُمْ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ

अर्थ : (हे सन्देष्टा !) मानिसहरूसित भनिदिनुस् कि यदि तिमी अल्लाहलाई प्रेम गर्दछौ भने मेरो अनुशरण गर, अल्लाहले तिमीलाई प्रेम गर्नेछ र तिम्रा पापहरूलाई क्षमा गरिदिनेछ र अल्लाह अत्यन्त क्षमादान गर्ने दयालु छ । (सूरतु आले इम्रान ۳۱)

उहाँको तरिकामा हिंडनु र उहाँको पद्धतिको अनुशरण गर्नु, र उहाँलाई अनुशरण गर्नुको लागि आदर्श मान्नु, जस्तोकि अल्लाहको फर्मान छः

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُشْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ
﴿٦﴾

يَرْجُوُ اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكْرُ اللَّهِ كَثِيرًا

الأحزاب: ۲۱

अर्थ : निःसन्देह तिम्रो निमित्त अल्लाहको रसूलमा एउटा उत्तम आदर्श छ, प्रत्येक त्यस व्यक्तिको लागि जसले अल्लाह र अन्तिम दिनको आशा राख्दछ, र अल्लाहलाई अधिक स्मरण गर्दछ । (सूरतुल् अहजाब २१)

र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको अनुशरण गर्नुको लागि उहाँको जीवनीको जानकारी प्राप्त गर्नु र त्यसको अध्ययन गर्नु अति आवश्यक भइहाल्छ, किनकि उहाँको जीवनीको ज्ञान प्राप्त गरे पश्चात नै उहाँको अनुशरण गर्नु सम्भव हुन्सक्छ । अली इब्नुल् हुसैन बिन अली बिन तालिबको छोरा जैनुल आबेदीन रजिअल्लाहु अन्हुमको भनाई छ, कि: “हामीलाई उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको

युद्धबारे उस्तै तालिम दिइन्थ्यो जसरी कुरआनका सूरहहरूको तालिम दिइन्थ्यो” । र युद्धहरु उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको जीवनीका केही भाग हुन् । (अल्बिदाया वन्निहाया लेइब्ने कसीर ३/ २४२)

١١ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलाई त्यसै श्रेणीमा राख्नु जसमा अल्लाहले उहाँलाई विराजित गरेका छन्, यसर्थ त्यसमा नत कमी गर्नु ननै अभिवृद्धि, किनकि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भएको छ कि:

“ لَا تطْرُونِي كَمَا أطْرَتِ النَّصَارَى إِبْنَ مَرْيَمَ فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدُهُ فَقُولُوا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ ” . (صحيح البخاري)

अर्थ : मेरो बारेमा उस्तै सीमा उल्लंघन नगर्नु जसरी ईसा बिन मरियमको बारेमा ईसाईहरूले सीमा उल्लंघन गरे, म अल्लाहको एउटा सेवक हुँ यसर्थ मलाई त्यसको सेवक र सन्देष्टा नै भन्नु । (सहीह बुखारी)

١٢ □ जब उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको नाम पुकारियोस् त उहाँमाथि प्रशान्ति र दरुद

सलाम पठाउनु, महान अल्लाहको यस कथनको हुनाले:

﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَسِّرْأَيْهَا الَّذِينَ﴾

ءَامَنُوا صَلَوَاعَلَيْهِ وَسَلَّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾ الأحزاب:

٥٦

अर्थ : अल्लाह र उसका फरिशताहरू यस नबीमाथि रहमत (सलाम-शान्ति) पठाउँदछन् । हे ईमानवालाहरू तिमी पनि उनीमाथि धेरै सलाम र दर्खद पठाउने गर । (सूरतुल् अहजाब ५६) र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको यस कथनलेगर्दा:

: البَخِيلُ الَّذِي مِنْ ذُكْرِتْ عِنْدَهُ فَلَمْ يَصُلْ عَلَيْهِ . (سن الترمذى)

अर्थ : वास्तवमा कञ्जूस त्यो मान्छे हो जस समीप मेरो नाम लिइयो अनि त्यसले ममाथि प्रशान्ति पठाएन (दर्खद सलाम पठाएन) । (सुननुत्तिर्मिजी) १३ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमसित प्रेम गर्नु र उहाँको सम्मान गर्नु, र उहाँको प्रेम र

सम्मानलाई उहाँ बाहेक समस्तका प्रेम र सम्मानमाथि प्राथमिकता दिनु, किनकि समस्त मानिसहरू त्यस धर्मतर्फ मार्गदर्शित गर्नुमा अल्लाह पश्चात उनैको उपकार छ, जस धर्मलाई अङ्गीकार गरेर संसारिक र परलोकिक दुवै ठाउँको सफलता प्राप्त हुन्छ । र यसै सन्दर्भमा अल्लाहको यो फर्मान छः

﴿ قُلْ إِنَّ كَانَ أَبَاؤكُمْ وَأَبْنَاؤكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ
وَأَزْوَاجُكُمْ وَعِشِيرَاتُكُمْ وَأَمْوَالُ أَقْرَبَتُمُوهَا وَتَجَنَّرَةً
تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَكِنَ تَرْضُونَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ
مِّنْ أَلَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّىٰ
يَأْتِيَنَّ أَلَّهُ يَأْمُرُهُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴾

التوبه: ٢٤

अर्थ : तपाईं भनिदिनुसः यदि तिम्रा पिता, तिम्रा छोराहरू, तिम्रा दाजुभाइहरू, तिम्रा पत्नीहरू र

तिम्रा नातेदारहरू र सम्पत्ति जुन तिमीले कमाएका
छौं र कारोबार जसमा कमीबाट तिमीलाई भय हुन्छ
र ती घरहरू जसलाई तिमीले मन पराउँछौं,
तिमीलाई अल्लाह र उसका रसूल र उसको मार्गमा
जेहाद गर्नुबाट अधिक प्रिय छन् भने अल्लाहले
सजाय नल्याउन्जेल प्रतीक्षा गर। अल्लाह
अवज्ञाकारीहरूलाई मार्गदर्शन् गर्दैन। (सूरतुत्तौबा
२४)

र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमसित प्रेम गर्नुको
प्रभाव र सुपरिणामलाई उहाँले यसरी व्यक्त गरेका
छन् जब एउटा मान्छेले उहाँसित प्रश्न गयो कि हे
अल्लाहका रसूल महाप्रलय कहिले आउनेछः त उहाँ
सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

" ما أعددت لها " ؟ فكأن الرجل استكان ثم قال :
" يارسول الله، ما أعددت لها كبير صيام ولا صلاة
ولا صدقة، ولكنني أحب الله ورسوله. قال له عليه
الصلوة والسلام : " أنت مع من أحببت ". (صحيح البخاري
وصحیح مسلم)

अर्थ : तिमीले त्यसको लागि केकस्तो तयारी गरेका छौ ? अनि त्यो मान्छे अलिकति अलमलमा पन्यो अनि भन्योः हे अल्लाहका रसूल ! मैले प्रलयको दिनको लागि धेरै नमाज व्रत र दानद्वारा तयारी गरेको छैन, तर म अल्लाह र अल्लाहका रसूललाई अत्याधिक प्रेम गर्दछु, त उहाँले त्यससित भन्नु भयोः तिमी प्रलयको दिन त्यसैको साथमा हुनेछौ जसलाई प्रेम गर्दछौ । (सहीहुल् बखारी र सहीह मुस्लिम)

र उहाँको यो भनाई पनि छ कि:

"ثلاث من كن فيه وجد بهن حلاوة الإيمان: أن يكون الله ورسوله أحب إليه مما سواهما، وأن يحب المرء لايحبه إلا لله، وأن يكره أن يعود في الكفر بعد إذ أنقذه الله منه كما يكره أن يقذف في النار". (صحيح البخاري وصحيحة مسلم)

अर्थ : जुन मानिसभित्र निम्नका तीन विशेषताहरू पाइन्छन् त्यो वास्तवमा आस्थाको मिठास पाइहाल्छः (१) अल्लाह र अल्लाहका रसूल त्यसलाई उनी बाहेक समस्तभन्दा अधिक प्रिय होउन्, (२) र त्यो

कसैलाई प्रेम गरोस् त मात्र अल्लाहको लागि प्रेम गरोस्, (३) र त्यो इस्लाम अङ्गीकार गरे पश्चात नास्तिकतातिर फर्कनुलाई जबकि अल्लाहले त्यसलाई त्यसबाट बचाइलिएको छ, उस्तै अप्रिय ठानोस् जसरी यस कुरालाई अप्रिय ठान्दछ, कि त्यसलाई आगोमा हालियोस्। (सहीहुल् बखारी र सहीह मुस्लिम)

१४ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको धर्मको मानिसहरूबीच प्रचार प्रसार गर्नुमा प्रयत्नशील रहनु, र जससम्म यो धर्म पुगेको छैन त्यससम्म यसलाई पुऱ्याउनु, र उहाँको पद्धतिलाई सदउपदेश र तत्वदर्शिताले स्थापित गर्नु (जीवित गर्नु)। र यो यसरी कि अनभिज्ञलाई त्यसको तालिम दिनु र अचेतलाई सचेत गर्नु, र त्यसमा कार्यरत मानिसको सहयोग गर्नु, अल्लाहको यस कथन बमोजिमः

﴿أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ﴾

وَجَدِّلُهُم بِإِلَيْتِي هِيَ أَحَسَنُ ﴿١٢٥﴾ النحل:

अर्थ : (हे पैगम्बर !) मानिसहरूलाई बुद्धिमत्ता र असल उपदेशले आफ्नो पालनकर्ताको बाटोतिर बोलाउनुस् र सधैं राम्रो तरिकाले तिनीहरूसित शास्त्रार्थ गर्नुस् । (सूरतुन्हल ۹۲۵)
र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको यस कथनानुसारः

"بلغوا عنى ولو آية" . (صحيح البخاري)

अर्थ : मेरोतर्फबाट पाइएको एक श्लोक पनि अरु सम्म पुन्याइदिनु । (सहीह बुखारी)

۹۵ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको र उहाँको पद्धतिको प्रतिरक्षा गर्नु । र यो यसरी कि उहाँमाथि लगाइएका मिथ्या आरोपहरू जसबाट उहाँ विरक्त छन् त्यसको खण्डन गर्नु र ती मानिसहरू समक्ष सत्यता प्रष्ट गर्नु जुन त्यस सत्यताबाट अनभिज्ञ छन् । र यस्तै उहाँको सुन्नत र आमन्त्रणलाई इस्लामका ईर्षालु शत्रुहरूका आक्षेप र शंकास्पद कुराहरूबाट प्रतिरक्षा गर्नु ।

۹۶ □ उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको पद्धति (सुन्नत) लाई दृढतापूर्वक समातिराज्ञु, किनकि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

"فَعَلَيْكُمْ بِسْنَتِي وَسَنَةِ الْخَلْفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهَدِّبِينَ.
عَضُوا عَلَيْهَا بِالنَّوْاجِذِ، وَإِيَّاكُمْ وَمَحْدُثَاتُ الْأُمُورِ، فَإِنْ
كُلَّ مَحْدُثَةٍ بِدْعَةٌ، وَإِنْ كُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالٌ". (مسند الإمام
أحمد)

अर्थ : मेरो र मेरा मार्गदर्शित सदाचारी उत्तराधिकारीहरूको पञ्चतिलाई दृढ़ताले पूर्णशक्तिको साथ समातिराख्नु, र (यस धर्ममा) नौलो कुराहरू अविष्कृत गर्नुबाट सावधान रहनु, किनकि प्रत्येक नौलो अविष्कृत कुरा बिदअत हो, र प्रत्येक बिदअत पथभ्रष्टता हो । (मुस्नदुल् इमाम अहमद)

समाप्ति

र हामी आफ्नो यस लेखको समाप्ति फ्रान्सीय कवि
लामार्टीनको कथनद्वारा गर्दछौं जुन मुहम्मद
सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको महानता र
उत्कृष्टताबारे आफ्नो कुरालाई यसरी व्यक्त गरेका
छन् “यस्तो उच्चकोटीको जिम्मेवारी (दायित्व)
स्वेच्छाले रहेको होस् वा बाध्यतालेगर्दा यस अघि
मानवको पूर्ण इतिहासमा कसैलाई सुम्पिएको थिएन,
किनकि निःसन्देह यो जिम्मेवारी मानवक्षमताभन्दा
बाहिरको कुरो थियो । जसद्वारा ती समस्त
पथभ्रष्टताको अन्त्य गरे जुन सप्टा र सृष्टिबीच
बाधा बनिसकेको थियो । र यसैको माध्यमले
अल्लाह मानवसित सम्पर्क गर्दै र मानव
अल्लाहसित सम्पर्क गर्दै । र यसैको माध्यमले
उहाँले पूजनीयता र त्यसको गरिमा एवं पवित्रताको
धारणालाई मानिसहरू र मानिसहरूको परम्
पूज्यबीच बाध्य भएका मिथ्या पूज्य र कुरूप मूर्ति र
प्रतिमाहरू जसलाई त्यस समयका मानिसहरू
पूजिरहेका थिए तिनीहरूबाट फर्काएर सही दिशामा
ल्याए, र उहाँभन्दा पहिला कुनै पनि मानिसले यस्तो

कम्जोर माध्यमको मार्फत मानवक्षमता बाहिर भएको यस कार्यलाई सम्पन्न गरेको थिएन । र उहाँ यस्तो गर्नुमा यस कारण सफल हुनुभयो किनकि उनी आफ्नो जिम्मेवारीलाई सम्पन्न गर्नुमा पूर्णतया आफ्नै योजनामा निर्भर हुनुहुन्थ्यो, र त्यस विशाल मरुस्थलको अज्ञात कुनामा उहाँको सहायता गर्नेमध्ये मात्र उहाँमाथि आस्था राख्ने केही अल्पसंख्यक र दुर्वल आस्थावानहरू थिए ।

र अन्ततः, यस्तो विशाल र दीर्घकालीन क्रान्ति उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम बाहेक पूर्ण विश्वको कुनै आर्को मान्छे गर्न सकेन, किनकि उहाँले इस्लाम प्रकट भएको दुई शताब्दीभन्दा कम अवधिमा आस्था र शस्त्रको माध्यमले पूर्ण अरब उपमहाद्वीपमाथि आफ्नो अधिपत्य कायम गरे । अनि अल्लाहको नामले फारस (ईरान) खुरासान (इराक) दुवै सरीताहरू बीच भएका देशहरू, पश्चिमी भारत, र सिरिया, हब्शा, र पूर्ण उत्तरी अफ्रिका र मध्यमहासागरका केही टापुहरू, र फ्रान्सका केही भागहरूसित युद्ध गरेर विजय हात पारे ।

त यदि मानवीय प्रतिभालाई सिद्ध गर्नुको लागि महान लक्ष्य र कम स्रोत (माध्यम) र आश्चर्यचकित पारिदिने उपलब्धीलाई मानक (मापदण्ड) मान्दछौं भने को छ जुन समकालीन इतिहासका महानतम् मानिसहरूमध्ये कसैलाई मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वलमसित दाँज्ञ सकोस् ? किनकि यी महान पुरुषहरूले मात्र शस्त्र वा कानुन वा साम्राज्य बनाए, र केही यस्ता भौतिक संरचना र आकारहरू मात्र बनाए जसमध्ये अधिकांश उनीहरूको आँखा अगाडि नै ध्वस्त भइहाले ।

तर यस व्यक्ति (मुहम्मद) ले मात्र सेना, कानुन, विधान, साम्राज्य, समुदाय र देशहरूलाई हल्लाएन बरु त्यस समय विश्वका एक तिहाइभन्दा अधिक भूभागमा बसोबास गरिरहेका करोडौं मानिसहरूलाई पनि हल्लयो, र यसभन्दा बढी यो कि उहाँले समस्त ठुलठूला विद् र धर्मगुरु एवं धर्म र धारणा एवं सिद्धान्त र महात्माहरूलाई त्यस किताबको प्रकाशबाट हल्लाए जसको प्रत्येक श्लोक व्यवस्थित कानुन सरह छ, उनले यस्तो आध्यात्मिक समूहको सृजना गरे जसमा प्रत्येक जाति समुदाय, रंग नस्ल,

भाषाभाषी पूर्णतया समाविष्ट भए, र उनीले हामीहरूको माझमा एउटा यस्तो विशेषता छाडेर गए जुन मुसलमानहरूबाट कहिले पनि मेटिने छैन, र त्यो हो अल्लाहको साथ सहभागी ठहराउनुको धृणा र मात्र त्यस एक अल्लाहको उपासना गर्नु जसलाई दृष्टिहरू हेर्नसक्दैनन् । त यसरी नै मुहम्मदमाथि आस्था राख्नेहरू मिथ्या पूज्यहरू र आकाशलाई प्रदूषित गरिदिने बहुदेववाद विरुद्ध दृढताले खटिनुको कारणले अरुबाट श्रेष्ठ र भिन्न सिद्ध भए, र विश्वका एक तिहाई मानिसहरूको उनको धर्मलाई अंगाल्नु उहाँको चमत्कार थियो, बरु यसभन्दा सही शब्दमा हामी यो भन्दछौं कि त्यो मान्छेको चमत्कार होइन बरु मनीषको चमत्कार हो ।

किनकि ती ज्योतिषिहरू पाखण्ड र मूर्ति पूजकहरूको अन्यविश्वासको माझमा जुन पाखण्डीय अन्यविश्वास उनीहरूका हृदयहरूमा जागृत भइहालेको थियो उहाँद्वारा मात्र एक उपास्यको पूजाअर्चना गर्ने धारणको प्रस्तुति स्वयम् चमत्कार थियो, यस मन्त्रलाई उच्चारण गरे बित्तिकै

यसले समस्त मूर्तिपूजन गर्ने स्थानहरूलाई ध्वस्त पाच्यो र विश्वको एक तिहाई भागमा आगो सल्कायो । र निःसन्देह उहाँको जीवन र संसारमा चिन्तन् मनन्, र उहाँको समुदाय र मुलुकमा भएको अन्धविश्वास र पथभ्रष्टता विरुद्ध सशक्त र साहसी क्रान्ति, र मूर्तिपूजकहरूको क्रोधयुक्त चुनौतीमा उहाँको साहस, र १५ वर्षसम्म[□] मक्कामा समस्त कष्टहरूमाथि उहाँको धैर्यता र सहनशीलता, र उहाँको आफ्नो जतिको विमुखता र अवहेलनामाथि धैर्यता यहाँसम्म कि यसक्रममा उनीहरूले उहाँलाई हत्या गर्ने षडायन्त्र पनि गरेका थिए । र यति सबै हुँदाहुँदै पनि उहाँको आफ्नो आमन्त्रणको प्रचारको निरंतरता, र अमानवीय आचरण र अनभिज्ञकालका अनुष्ठानहरू विरुद्ध उहाँको संघर्ष, र उहाँको सफलता प्रति अडिग विश्वास, र कष्ट र आपतविपत्तिमाथि उहाँको सहनशीलता र सन्तुष्टि, र विजयको समय उहाँको विनम्रता, र उहाँको महत्वाकांक्षा सत्ता पदको प्राप्तिको लागि नभइकन् ।

[□] तर प्रमाणित यो छ कि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम मक्कामा कष्टहरूमाथि धैर्यता अपनाएर १३ वर्षसम्म आफ्नो आमन्त्रणको आहवान गर्दै रहेका थिए ।

मात्र त्यस एक आमन्त्रणको स्थापनामा आधारित हुन्, र उहाँका ती निरन्तर नमाजहरू, र अल्लाहसित कानेखुसी गर्ने क्रम, र उहाँको मृत्यु पश्चात पनि उहाँको तीव्रगतिले विजय प्राप्ति । यी समस्त यस कुरामा गवाही दिन्छन् कि हामी कुनै भुद्धा मिथ्यावादी दावीकर्ता समक्ष छैनौं, बरु हामी एउटा यस्तो दृढ आस्था र विश्वास सामुन्ने छौं जुन अडिग छ, यसर्थ उहाँको आस्थाले उहाँलाई यस्तो शक्ति प्रदान गरेको छ जसको माध्यमले उहाँ धर्मस्थापना गरुन् । यसर्थ उहाँले आफ्नो आस्था दुई प्रमुख आधारहरूमाथि आधारित गरे, र ती दुवै आधार हुन्: निःसन्देह अल्लाह मात्र एउटै छ । र त्यो अल्लाह भौतिकतौरले अदृश्य छ । यसर्थ हामीलाई पहिलो आधारबाट यो ज्ञान हुन्छ कि अल्लाह (ईश्वर) को हो । र दोस्रो आधारको सम्बन्ध गोप्य र अदृश्य ज्ञानसित छ । उहाँ फलसफी (दार्शनिक), वक्ता, विधान निर्माता, योद्धा, विजेता, चिन्तक, सन्देष्टा, मनीषीय धर्म र बिना मूर्ति र प्रतिमा पूजा गर्नुको संस्थापक, र २० राज्य भन्दाबढि मिलेर बनेको साम्राज्य र अध्यात्मिक साम्राज्यको नायक

थिए जसको कुनै सीमा छैन, यी हुन् मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम। यसर्थ यदि हामी ती समस्त मानकहरूलाई हेछौं जसद्वारा मानवप्रतिभा र महानतालाई मापिन्छ, त हामी आफूसित नै प्रश्न गर्नथाल्छौं कि के कोही मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमभन्दा महान र श्रेष्ठ छर ?”।

हे अल्लाहका रसूल तपाईंको लागि हाम्रो माता पति बलि जाउन, म यो स्वीकार गर्दछु कि म तपाईलाई आफ्नो यस लेखमा तपाईं जतिका हकदार हुनुहुन्छ त्यति सम्मान दिनसकेन, र यस लेखमा जे पनि लेखिएको छ, त्यो मात्र त्यस महानतम् सन्देष्टाबारे संक्षिप्त संकेतहरू हुन् जिनको दूतत्वद्वारा विगतका बहुदेववादीहरू निसासिए, र वर्तमान एवं भविष्यमा पनि समस्त स्थान र युगहरूका भौतिकवादी र हवसपूजारी र वासनापूजारीहरू एवं मानिसहरूलाई दास बनाउने अभिलाषीहरू यसबाट निसासिने छन्। र म अल्लाहसित यस कुराको अभिलाषी छु कि यो लेख ती समस्त आरोप र लान्छनाहरूबाट मुक्त गर्ने माध्यम बनिहालोस् जुन उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको पावन व्यक्तित्वसित जोडिएको छ, र यो

यस्तो साँचो भइहालोस् जुन उहाँको महान व्यक्तित्वबारे ज्ञान प्राप्तिको माध्यम होस् जुन कि समस्त सत्कर्मतिर मार्गदर्शित गर्नेवाला र समस्त कुकर्मबाट सावधान गर्नेवाला थियो, र जिनका समस्त कार्य कुराहरू यस्ता विधान हुन् जुन महान र कल्याणकारी अल्लाहको प्रसन्नतासम्म र त्यसको स्वर्गसम्म पुऱ्याउने माध्यम हुन् । यसर्थ हामीलाई चाहियो कि हामी आफ्ना पूर्वज र पुर्खाहरूको अन्धविश्वासीय परम्परा र अनुष्ठानको अनुशरणलाई त्यागेर सत्यता ज्ञान अनुसंधान र चेतनामा आधारित व्यवहारिक जीवनको आरम्भ गरौं ।

अन्तमा म ”अनुवादक अतीकुरहमान मुहम्मद इदरीस खान” परम् पूज्य अल्लाहसित यो विन्ती गर्दछु कि हे अल्लाह आफ्ना दिग्भ्रमित भक्तहरूलाई सत्मार्गतिर प्रवृत्त गर, र उनीलाई इस्लामको सत्यताबाट रुबरु गरेर यस सत्य धर्मलाई अङ्गीकार गर्ने सुअवसर प्रदान गरी स्वर्गमा प्रवेश गर्ने सौभाग्य प्रदान गर । (आमीन)

अनुवादक

अतीकुर्हमान मुहम्मद इदरीस खान मक्की
कपिलवस्तु नगरपालिका वार्ड नं. ९ महुवा
तौलिहवा कपिलवस्तु (नेपाल)

विद्यार्थी एम.ए.: उम्मुल् कुरा विश्वविद्यालय
पवित्र मक्का सउदी अरब

email- atiqkhanpp1982@yahoo.com

सम्पर्क नं. ००९७७९८९४३७७५८
सउदी मो. न. 00966-0501372254

विषय सूची

क्र.सं	शीर्षकहरू	पृष्ठ
1	प्रस्तावना	2
2	प्रक्काथन	5
3	सन्देष्टा मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम को हुनहुन्छ ?	19
4	उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको आकार र स्वरूप	62
5	उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमका केही नैतिकता र विशेषता एवं शिष्टाचारहरू	64
6	उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमका केही शिष्टाचारहरू	126
7	न्यायुक्त साक्ष्यहरू	136
8	उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमकी स्वासनीहरू	141
9	उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको दूतत्वमाथि शास्त्रीय प्रमाणहरू	150

10	उहाँ सल्लल्लाहो अलैह वसल्लमको दूतत्वको सत्यतामाथि केही बौद्धिक र मनीषीय प्रमाणहरू	172
11	मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैह वसल्लम अल्लाहका सन्देष्टा हुन् यसको गवाही दिए पश्चात कुन कुन कुराहरू आवश्यक भइहाल्छन्	210
12	समाप्ति	232